

STUDIA I ANALIZY URBANISTYCZNE

DO PRZEKSZTAŁCEN PRZESTRZENI PUBLICZNEJ
CIAGU ULIC: BRACKA- SZPITALNA W OBSZARZE
POMIEDZY ULICAMI: MARSZAŁKOWSKA, KROLEWSKA
TRAKTEM KROLEWSKIM, HOZA

STUDIA I ANALIZY URBANISTYCZNE DO PRZEKSZTAŁCENÍ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ CIĄGU ULIC: BRACKA-SZPITALNA W OBSZARZE POMIĘDZY ULICAMI: MARSZAŁKOWSKĄ, KRÓLEWSKĄ, TRAKTEM KRÓLEWSKIM, HOŻĄ

**zespół autorski:
dr arch. Krzysztof Domaradzki
arch. Renata Jóźwik
arch. Diana Polkowska
arch. Dorota Sawicka
arch. Marek Sawicki
arch. Piotr Sawicki**

A. UWARUNKOWANIA**A1. ANALIZA DOTYCHCZAS WYKONANYCH OPRACOWAŃ PLANISTYCZNYCH I OBOWIĄZUJĄCYCH USTALEŃ**

- A1.1 STUDIUM M.ST. W-WY 2006r, PLAN OGÓLNY 1992r, str. 2
- A1.2 USTALENIA WIĄŻĄCE 2001r, PROJEKT USTALEŃ WIĄŻĄCYCH 2002r str. 3
- A1.3 PLAN OGÓLNY DZIELNICY ŚRÓDMIEŚCIE 1993r, STUDIUM „SALON I CITY” 1998r str. 4
- A1.4 ANALIZA STANU WŁASNOŚCI ORAZ SPOSOBU ZARZĄDZANIA PRZESTRZENIAMI PUBLICZNYMI str. 5
- A1.5 WYDANE POZWOLENIA NA BUDOWĘ 2006-2007r. str. 6
- A1.6 - 8 OPRACOWANIA KONKURSOWE I INNE PROJEKTY str. 7 - 9

A2. ANALIZA OPRACOWAŃ WYKONANYCH PRZEZ BIURO ARCHITEKTURY I PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

- A2.1 ANALIZA OPRACOWAŃ WYKONANYCH PRZEZ BIURO ARCHITEKTURY I PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO str. 10
- A2.2 WYTYCZNE KONSERWATORSKIE - wytyczne zagospodarowania przestrzennego i wyposażenia ulic i placów str. 11
- A2.3 WYTYCZNE WYDZIAŁU ESTETYKI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ wrzesień 2007r. - ANALIZA ESTETYCZNA ULIC str. 12

B. PRZESTRZENIE PUBLICZNE**B1. POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE OBSZARU – OKREŚLENIE CHARAKTERU MIEJSKIEGO UKŁADU PRZESTRZENI PUBLICZNYCH str. 14****B2. ANALIZA POWIĄZAŃ OBSZARU Z ULICAMI OTACZAJĄCYMI (NOWYM ŚWIATEM, PLACEM PIŁSUDSKIEGO, ALEJAMI JEROZOLIMSKIMI) str. 15****B3. ANALIZA I INWENTARYZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH W OBSZARZE**

- B3.1 ANALIZA I INWENTARYZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH W OBSZARZE str. 16
- B3.2 - 4 ANALIZA PRZEKROJÓW ULIC NA OBSZARZE OPRACOWANIA str. 17 - 19
- B3.5 ANALIZA DOSTĘPNOŚCI PODWÓREK WEWNĄTRZ KWARTAŁÓW str. 20
- B3.6 LOKALNE ZAŁOŻENIA URBANISTYCZNE - FRAGMENTY TKANKI MIEJSKIEJ O RÓŻNYM CHARAKTERZE str. 21

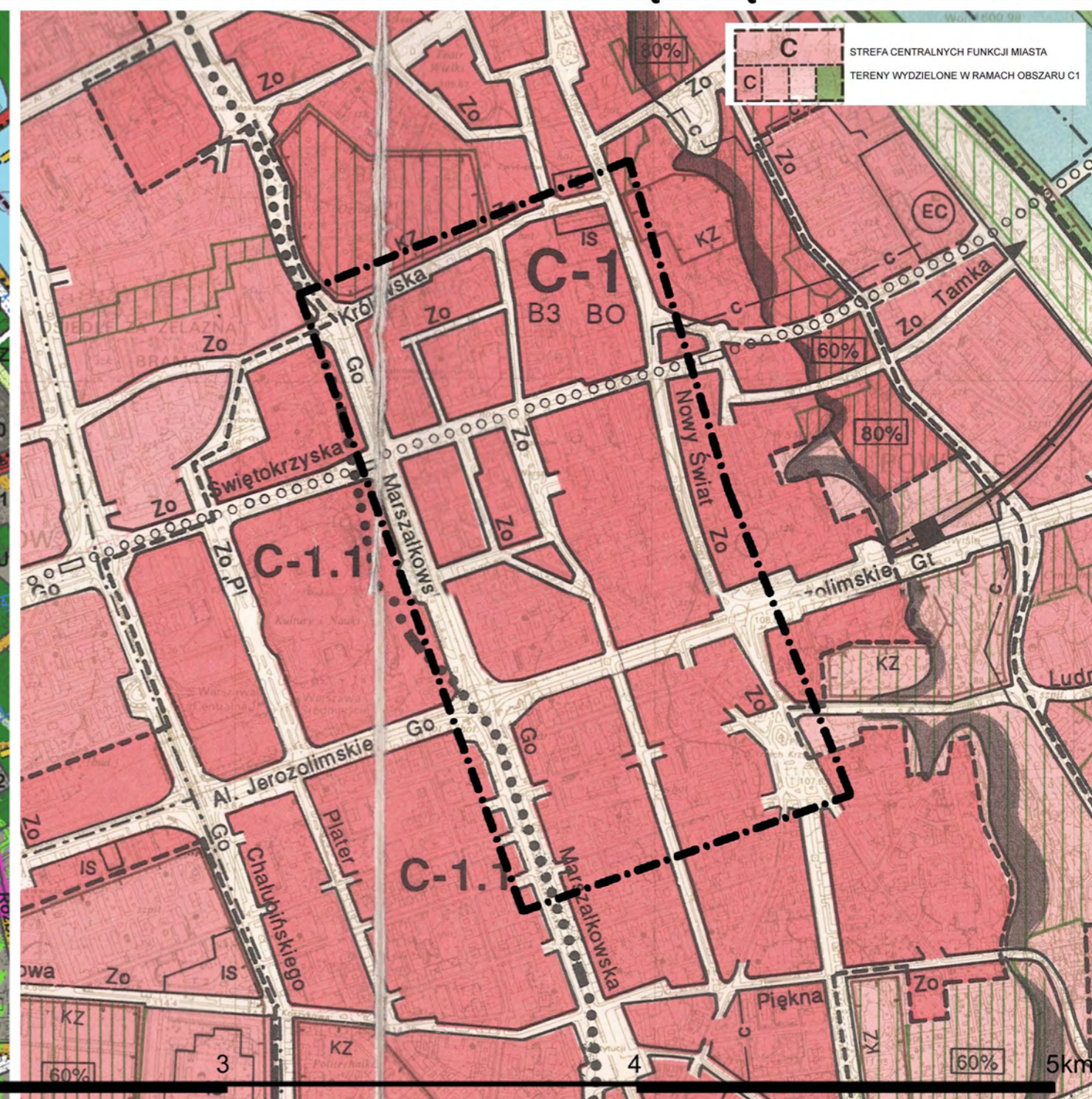
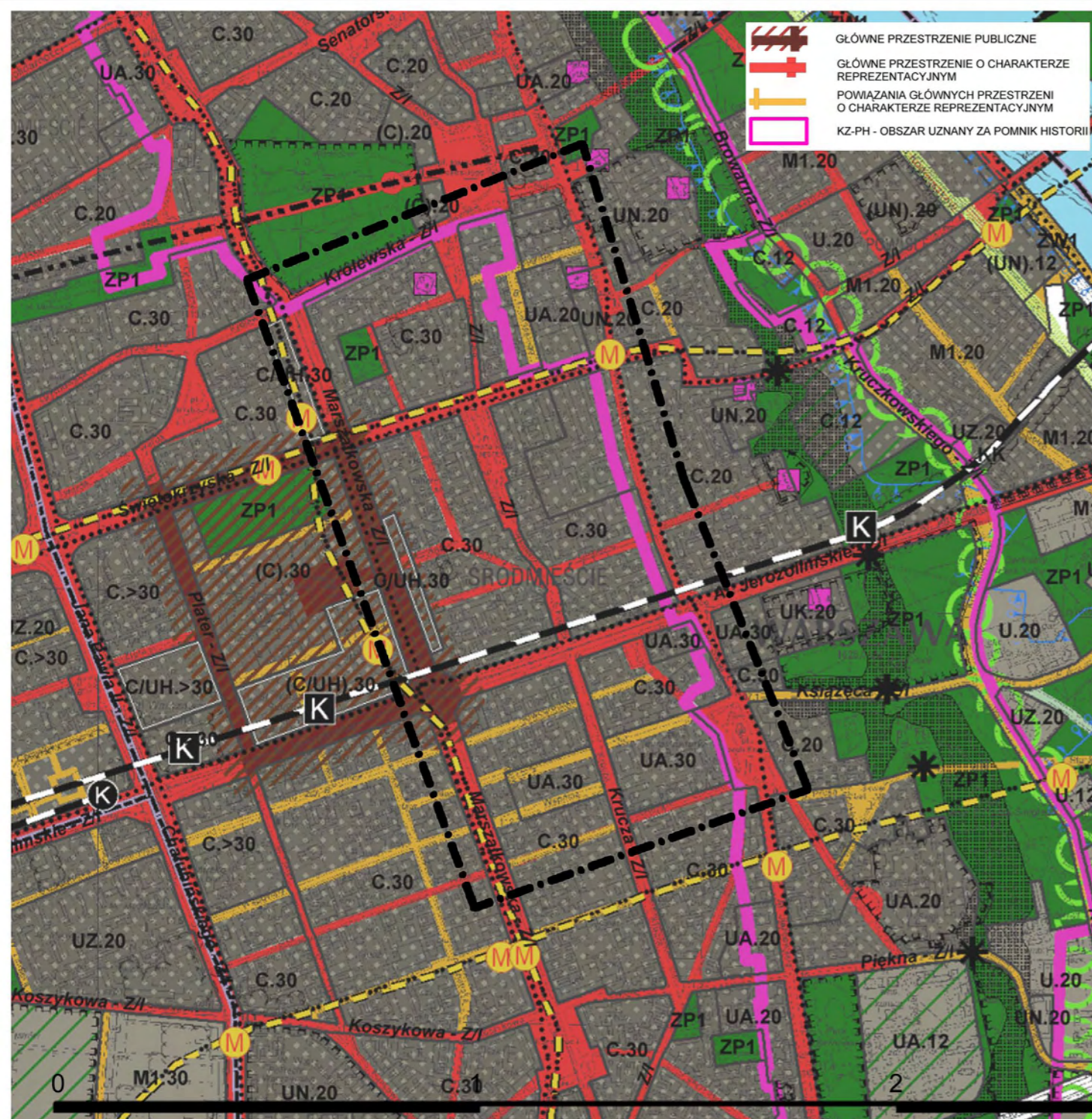
C. ANALIZA HISTORYCZNA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W OBSZARZE**C1. ELEMENTY UKŁADU HISTORYCZNEGO str. 23****C2. PORÓWNANIE SIATEK PRZESTRZENI PUBLICZNEJ PRZEDWOJENNEJ I WSPÓŁCZESNEJ str. 24****C3. ZESTAWIENIE PRZEDWOJENNEJ SIATKI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH ZE STANEM ISTNIEJĄCYM str. 25****C4.1 - 4 ANALIZA FOTOGRAFII PRZEDWOJENNYCH str. 26 - 29****C5. SZEŚCIOLETNI PLAN ODBUDOWY WARSZAWY str. 30****D. ANALIZA WYPOSAŻENIA I FUNKCJI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W OBSZARZE****D1.1 - 4 ANALIZA ELEMENTÓW WYPOSAŻENIA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH W OBSZARZE str. 32 - 35****D2.1 - 4 ANALIZA DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH str. 36 - 39****D3. ANALIZA PROGRAMOWA STANU ISTNIEJĄCEGO str. 40****E. WNIOSKI Z PRZEPROWADZONYCH ANALIZ DO OPRACOWANIA WYTYCZNYCH DLA PRZEKSZTAŁCEN OBSZARU – PROPOZYCJA PODZIAŁU NA ZADANIA INWESTYCYJNE****E1 KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEN CHARAKTERU I FUNKCJI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH str. 42****E2 MODELE PRZEKSZTAŁCEN I ROZWOJU SIATKI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH str. 43****E3 WNIOSKI – PROPOZYCJA PODZIAŁU NA ZADANIA INWESTYCYJNE str. 44****E4 WNIOSKI – WYTYCZNE DLA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH:**

- E4.1 ZADANIA 1 i 2: KRÓLEWSKA, PLAC MAŁACHOWSKIEGO, MAZOWIECKA str. 45
- E4.2 ZADANIA 3 i 4: ŚWIĘTOKRZYSKA, PLAC POWSTAŃCÓW WARSZAWY, ŻŁOTA str. 46
- E4.3 ZADANIA 5, 6, 7 i 8: SZPITALNA, CHMIELNA - BRACKA, PŁN. ODCINEK KRUCZEJ str. 47
- E4.4 WSTĘPNE WYTYCZNE PROJEKTOWE DLA PLACU MIEJSKIEGO CHMIELNA - BRACKA str. 48
- E4.5 ZADANIA 9, 10 i 11: AL. JEROZOLIMSKIE, BRACKA, MYSIA, KRUCZA str. 49
- E4.6 ZADANIE 12: PLAC TRZECH KRZYŻY str. 50

E5.1 MODELE KSZTAŁTOWANIA UKŁADU KOMUNIKACJI KOŁOWEJ W OBSZARZE str. 51**E5.2 PROPONOWANE ZMIANY W KOMUNIKACJI KOŁOWEJ, PUBLICZNEJ I PIESZEJ str. 52**

UWARUNKOWANIA

A

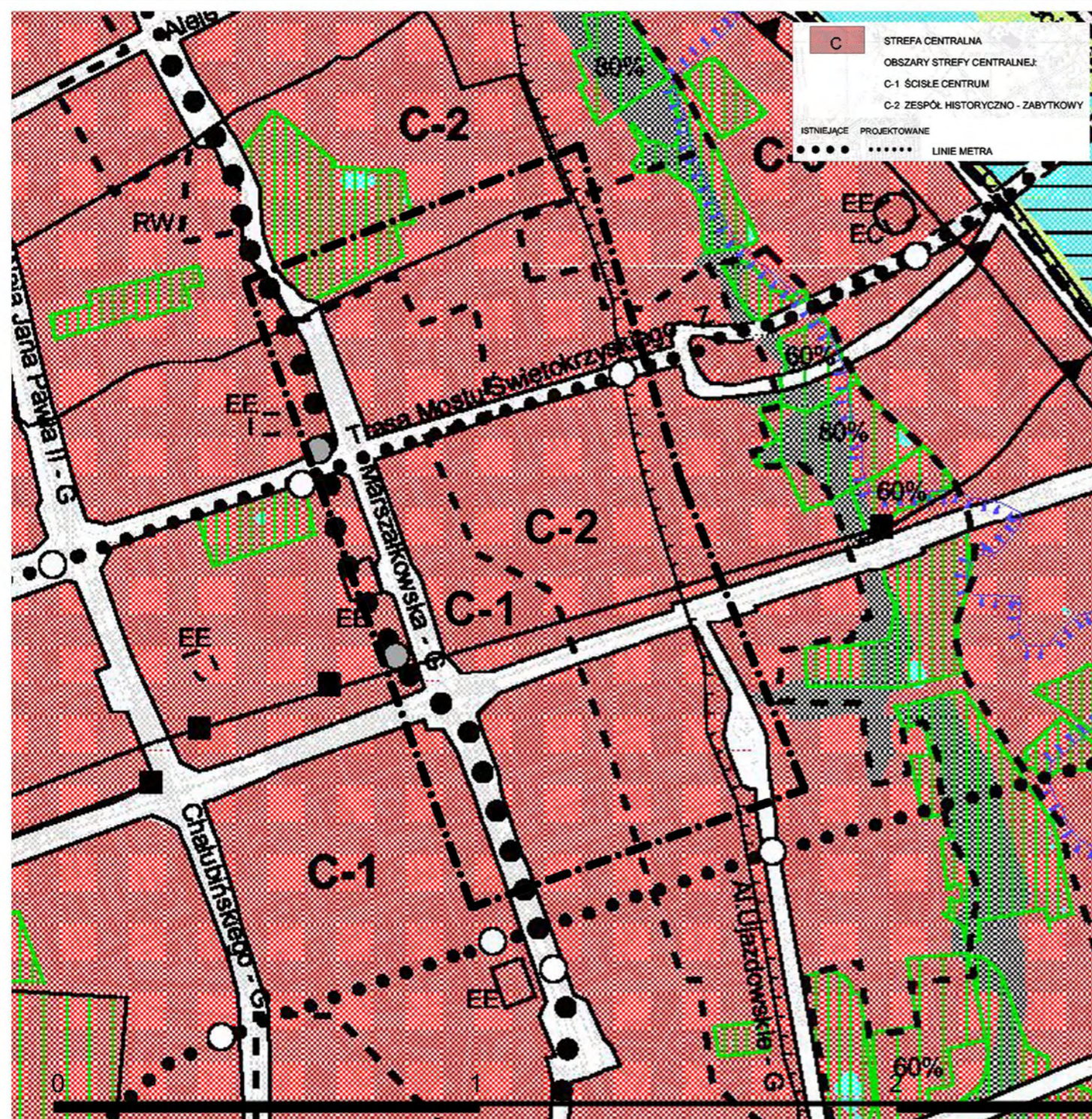

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO M.ST. WARSZAWY z dnia 10.10.2006r. - obowiązujące

- do przestrzeni publicznych zaliczone zostały tylko ulice w otoczeniu PKiN
- rozbudowany jest system głównych przestrzeni o charakterze reprezentacyjnym
- brak ciągłości ul.Brackiej, która w rejonie "Smyka" nie jest zaliczona do głównych przestrzeni
- podkreślenie rangi przestrzennej ul. Chmielnej

MIEJSCOWY PLAN OGÓLNY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO M.ST. WARSZAWY z 1992 roku. - utracił ważność dnia 1 stycznia 2004r.

- rejon ul. Brackiej należy do Strefy Centralnych Funkcji Miasta, w obszarze ścisłego centrum C-1.1
- na terenie przewiduje się lokalizację funkcji usługowych III stopnia z zakresu administracji, organizacji politycznych i społecznych, dyspozycji i współpracy gospodarczej oraz obrotu finansowego w skali międzynarodowej i ogólnokrajowej, ubezpieczeń, kultury, nauki, szkolnictwa, sportu, turystyki, transportu, łączności i handlu.
- w planie nie wyodrębniono jako przestrzeni publicznych: ul.Brackiej i ul.Chmielnej

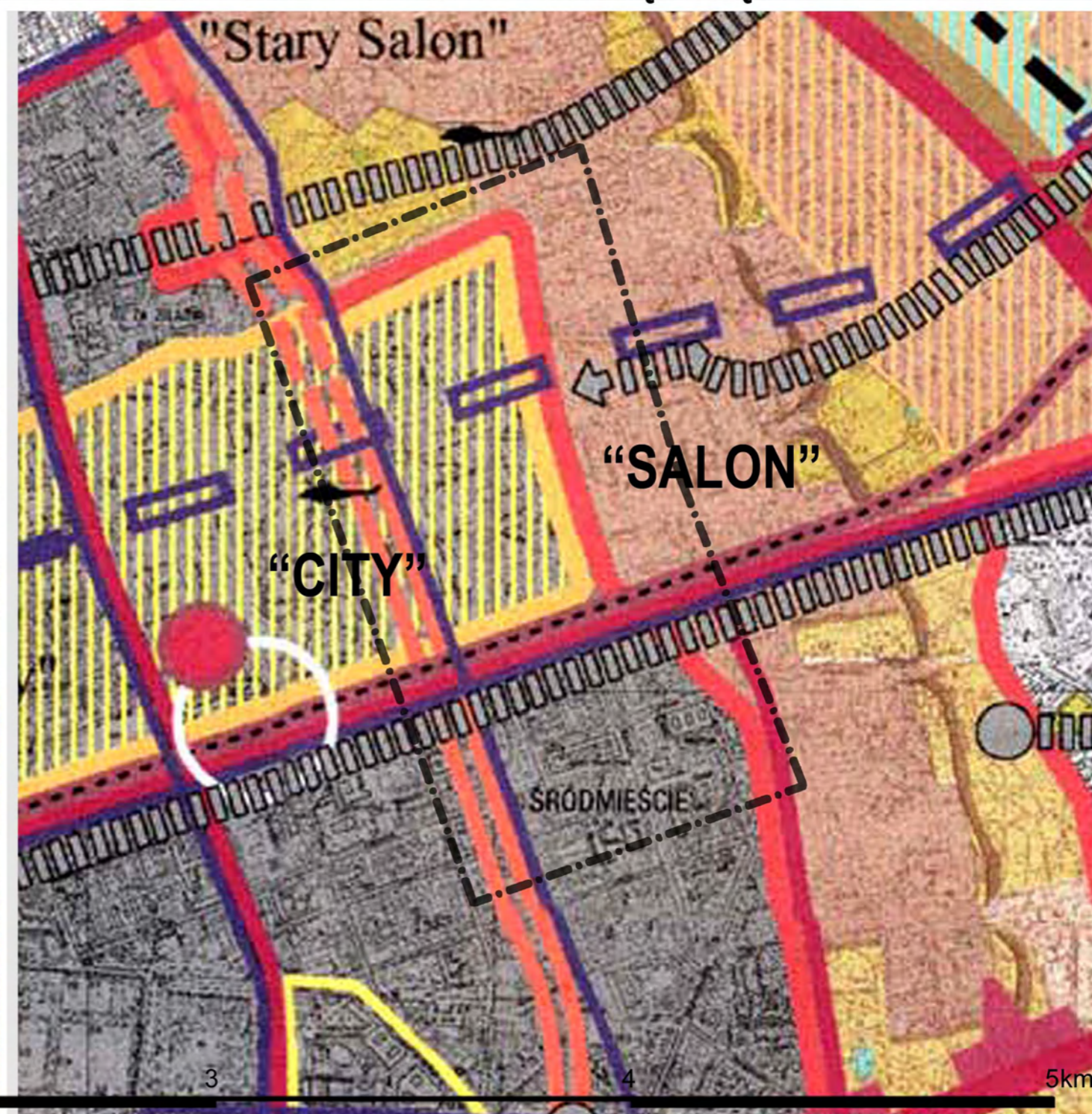
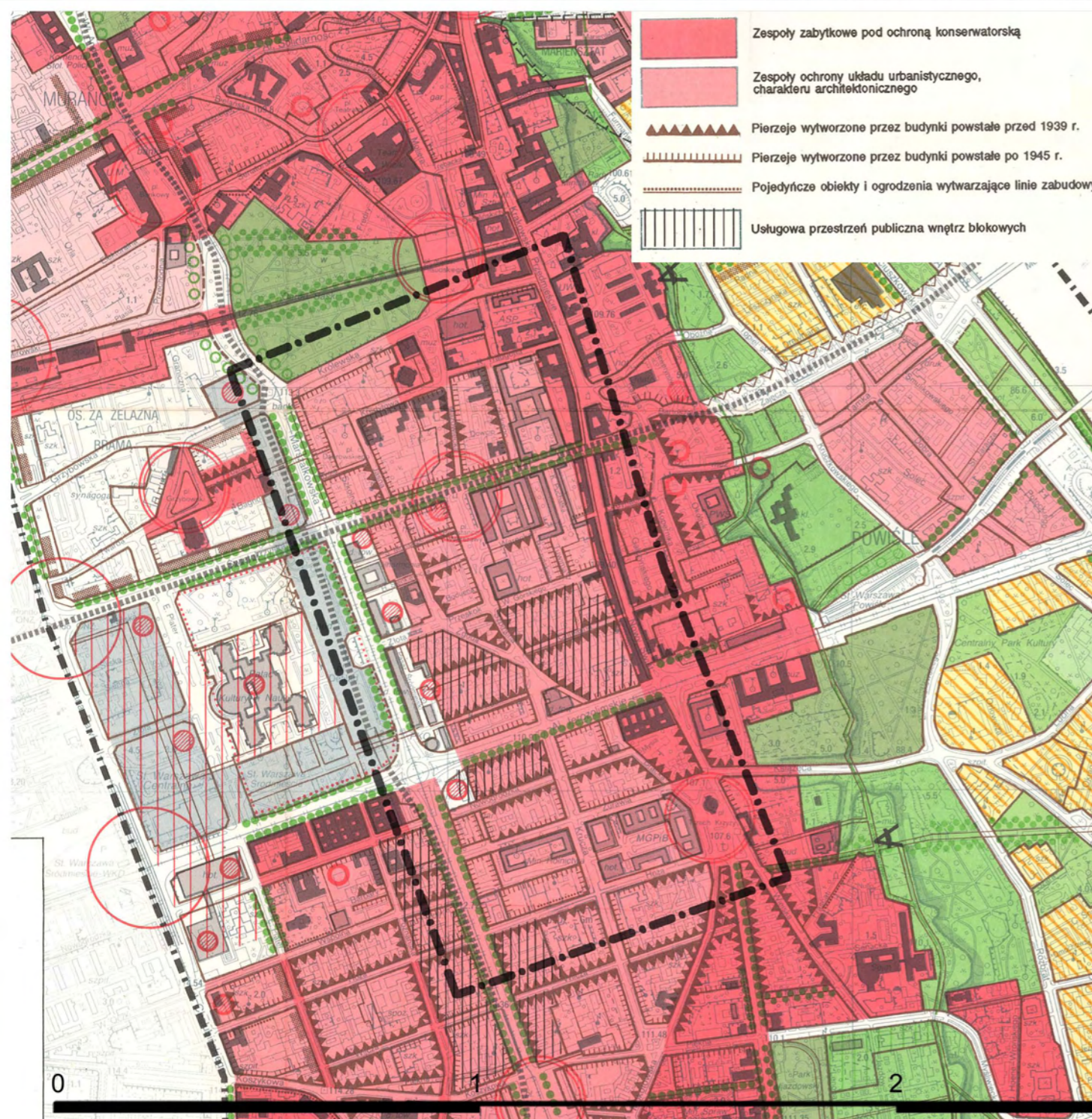

PLAN ZAGOSPODAROWANIA M.ST. WARSZAWY Z OKREŚLENIEM USTALEŃ WIAŻĄCYCH GMINY WARSZAWSKIE przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z 9 lipca 2001 r. - nieobowiązujący

- rejon ul.Brackiej wchodzi w skład 2 stref funkcjonalnych Strefy Centralnej Miasta:
- C-1 - Ścisłe Centrum oraz C-2 - Zespół Historyczno Zabytkowy
- plan nie wyznacza głównych przestrzeni publicznych, tylko ulice o wysokiej klasie komunikacyjnej: zbiorcze - ul.Świętokrzyska, główne - ul. Marszałkowska, Al.Jerozolimskie, Al.Ujazdowskie

PROJEKT USTALEŃ WIAŻĄCYCH DLA CENTRALNEGO OBSZARU WARSZAWY z 2002 roku. (BPRW, arch. J.Rutkiewicz) - nieobowiązujący

- plan wyznacza siatkę głównych przestrzeni publicznych wraz z uzupełnieniami pierzei zabudową zwartą
- w obszarze pomiędzy ulicami Marszałkowską, Świętokrzyską, Nowy Świat, Al. Jerozolimskie oraz na Pl. Trzech Krzyży wszystkie ulice oznaczone są jako ulice bez parkowania na chodnikach
- w planie wyznaczono zespoły nowej zabudowy zwartej (tereny inwestycyjne uzupełniające tkankę miejską) oraz miejsca lokalizacji parkingów ogólnodostępnych (w większości pod placami oraz pod nowymi inwestycjami)

PLAN OGÓLNY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DZIELNICY WARSZAWA

- ŚRÓDMIEŚCIE z 9 lutego 1993 r. - nieobowiązujący

- plan zakłada uzupełnienie tkanki miasta - w tym uzupełnienie historycznych pierzei zabudowy.

- wskazuje w kwartałach po obu stronach ul. Chmielnej usługową przestrzeń publiczną wewnątrz blokowych (podwórek)

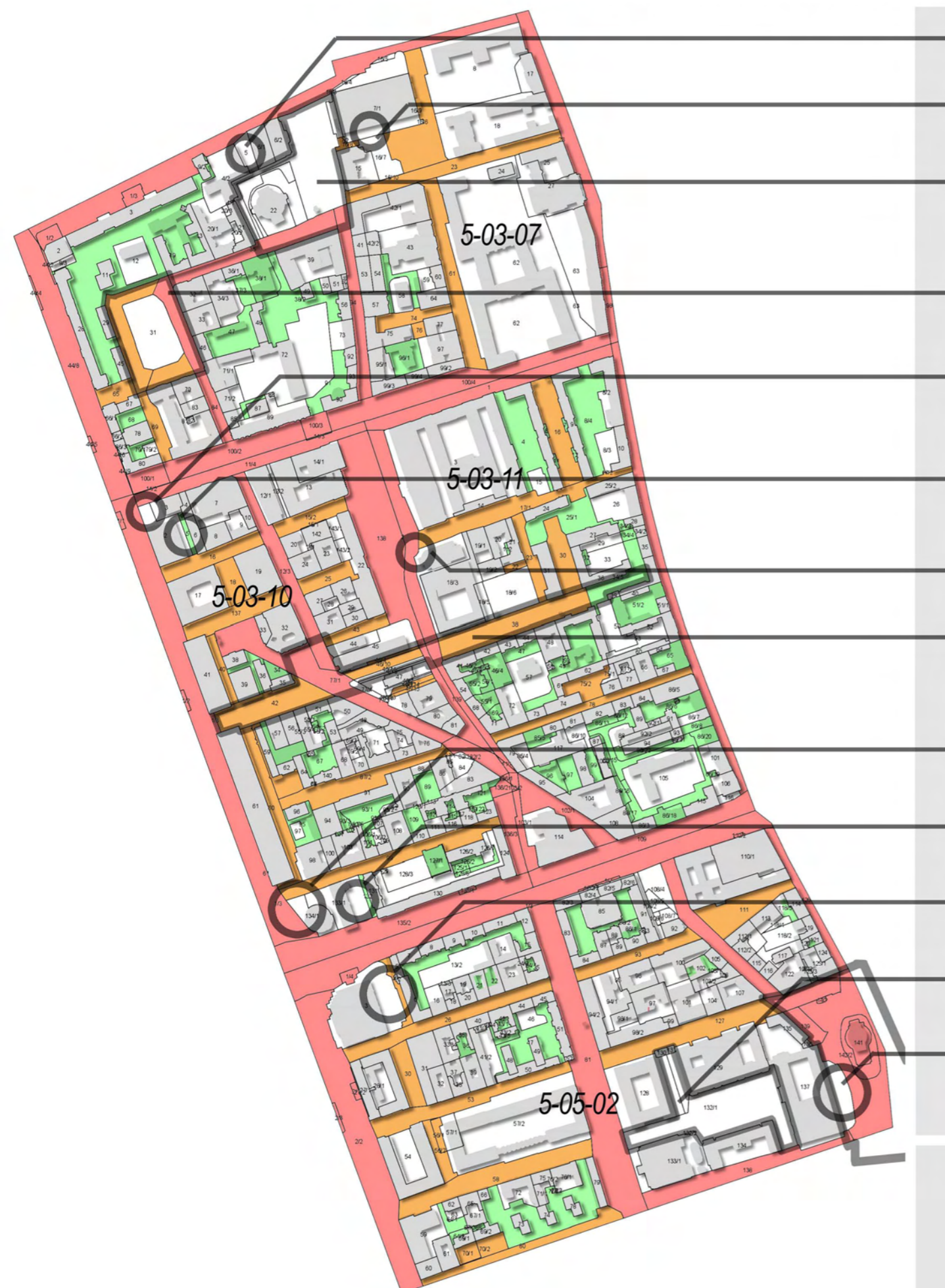
STUDIUM "SALON I CITY WARSZAWY" z 1998 roku. - nieobowiązujący

(pod kierunkiem prof. Z. Ziobrowskiego)

- studium zakłada wydzielenie w przestrzeni miasta strefę "salonu" i strefę "city"

- granica pomiędzy tymi strefami przebiega na ciągu ulic: Bracka, Szpitalna, Mazowiecka

ANALIZA STANU WŁASNOŚCI ORAZ SPOSOBU ZARZĄDZANIA PRZESTRZENIAMI PUBLICZNYMI A1.4

ulica na osi kościoła Ewangelicko-Augsburskiego - grunt będący własnością M.St.Warszawy, wyłączony z układu głównych przestrzeni publicznych - wygrodzony, dostępny.

przebieg za hotelem "Victoria" grunt będący własnością M.St.Warszawy, wyłączony z układu przestrzeni publicznych - podzielony pomiędzy sąsiednich użytkowników, wygrodzony, niedostępny.

plac Małachowskiego - przestrzeń placu podzielona na małe działki mające różnych użytkowników - co utrudnia spójne i jednorodne zagospodarowanie placu, grunt w większości będący własnością M.St.Warszawy oraz prywatną (działka kościoła)

plac Dąbrowskiego - grunt będący własnością M.St.Warszawy, zarządzany przez różne instytucje (m.in. ZDM i ZTP) - utrudnia spójne i jednorodne zagospodarowanie placu.

skrzyżowanie ul. Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej - grunt będący własnością M.St.Warszawy (placyk przed "Sezamek") oraz Skarbu Państwa (tereny ulic) częściowo w zarządzie ZDM (tereny ulic) - utrudnia spójne zagospodarowanie przestrzeni skrzyżowania.

fragment Pasażu Wiecha (na odcinku za Sezamek) - grunt będący własnością M.St.Warszawy - podzielony na dwie własności w różnym zarządzie (w tym ZGN), (pozostały odcinek Pasażu Wiecha jest w zarządzie ZTP)

plac Powstańców Warszawy - podział własnościowy niezgodny z kształtem placu (np. na narożniku ul. Wareckiej) - utrudniający prawidłowe ukształtowanie placu

ul. Złota - podzielona na małe działki mające różnych właścicieli (Skarb Państwa, M.St.Warszawa) oraz będąca w zarządzie różnych instytucji (ZDM, ZTP, ZGN) - utrudniająca spójne zagospodarowanie przestrzeni ulicy

otoczenie Rotundy - podzielone na działki mające różnych właścicieli (Skarb Państwa, M.St.Warszawa) oraz będące w różnym zarządzie (m.in. ZDM, ZTP) - utrudniająca spójne zagospodarowanie przestrzeni.

przejście pomiędzy ul. Widok a Al. Jerozolimskimi - wyłączony z układu przestrzeni publicznych, przestrzeń podzielona pomiędzy różnych użytkowników (m.in. ZGN) (grunty będące własnością M.St.Warszawy)

przedłużenie ul. Parkingowej - częściowo wyłączony z układu przestrzeni publicznych, przestrzeń podzielona pomiędzy różnych użytkowników (hotel "Novotel", ZTP)

przedłużenie ul. Wspólnej - przestrzeń miejska wyłączona z układu przestrzeni publicznych, w zarządzie różnych instytucji

plac Trzech Krzyży - przestrzeń podzielona na odrębne działki, w różnym zarządzie; zachodnia część placu w zarządzie innym niż ZDM (do granicy przedwojennego placu) - utrudnia spójne i jednorodne zagospodarowanie placu

OBSZARY W ZARZĄDZIE:

- ZARZĄDU DRÓG MIEJSKICH
- ZARZĄDU TERENÓW PUBLICZNYCH
- ZARZĄDU GOSPODAROWANIA NIERUCHOMOŚCIAMI

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy
Biuro naczelnego Architekta Miasta

Analiza możliwości inwestycyjnych zagospodarowania obszaru
ściślego centrum Warszawy w obrębie ulic: Chałubińskiego/Jana
Pawła II - Grzybowska/Królewska - Nowy Świat - Wspólna

ul. Moniuszki 10 - pozwolenie na przebudowę lokalu usługowego

ul. Marszałkowska 104/122 - przebudowa DT Junior

ul. Marszałkowska 104/122 - przebudowa III piętra i nadbudowa
IV piętra DT Wars i Sawa

ul. Górskiego 6 - pozwolenie na budowę budynku
mieszkalno-usługowego

ul. Warecka 10 - pozwolenie na przebudowę budynku mieszkal-
nego wraz ze zmianą sposobu użytkowania

ul. Nowogrodzka 22 - pozwolenie na przebudowę części budynku
biurowego

ul. Nowogrodzka 21 - rozbudowa budynku, budowa klatki
schodowej i szybów windowych wraz z infrastrukturą techniczną

ul. Bracka - budynek handlowo-usługowy "WOLF-BRACKA"

ul. Hoża - pozwolenie na przebudowę części parteru
ul. Hoża - sprzeciw ws robót objętych zgłoszeniem - remont
wejścia do siedziby Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

- inwestycje ze złożonymi wnioskami o wydanie warunków zabudowy
- inwestycje z wydanymi warunkami zabudowy
- inwestycje z wydanym pozwoleniem na budowę

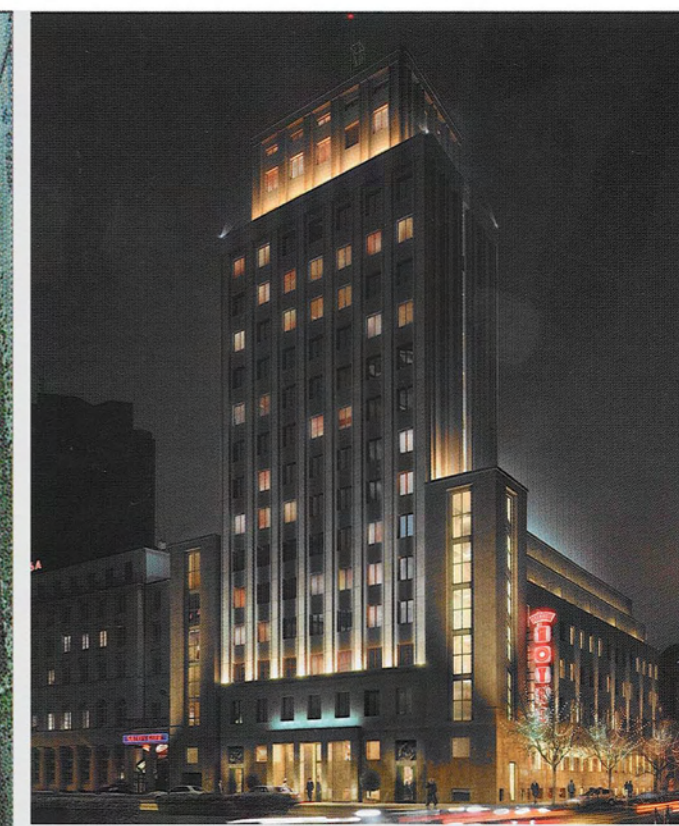
WYDANE POZWOLENIA NA BUDOWĘ 2006-2007 r.

Konkurs studialny, dwuetapowy na koncepcję rewitalizacji Pasażu Wiecha oraz otoczenia Domów Towarowych WARS, SAWA i JUNIOR w śródmieściu Warszawy. 2004r.

projekt zrealizowany

I nagroda: zespół w składzie: Andrzej Bulanda (Bulanda, Mucha Architekci), Dariusz Hyc (Pracownia Architektoniczna MAAS), Henryk Łaguna (Pracownia Architektoniczna MAAS) wraz z zespołem

ROZBUDOWA I MODERNIZACJA DAWNEGO BUDYNKU TOWARZYSTWA PRUDENTIAL
Pl. Powstańców Warszawy

projekt 2006/2007 - do realizacji
Bulanda, Mucha Architekci Sp. z o.o.

- zmiana kompozycji elewacji zachodniej budynków Wars & Sawa oraz Junior z horyzontalnej na wertykalną
- Planowany remont Pasażu to część większej całości. Zaplanowana rewitalizacja przyległych placów przewiduje tam miejsca z drzewami, ławkami czy kawiarniami, gdzie będzie można posiedzieć, odpocząć. Sam Pasaż natomiast jest przestrzenią komunikacyjną tego całego obszaru.
- stworzenie "kręgosłupa" pasażu w postaci zadaszenia z podporami w postaci smukłych słupów rozstawionymi w nieregularny sposób.

- przywrócenie przedwojennego wyglądu budynku, zgodnego z oryginalnym projektem
- odtworzenie głównych wnętrz reprezentacyjnych
- nowa forma przeszklonego atrium wewnątrz budynku
- nowe dobudowane skrzydła hotelu
- 90 pokoi hotelowych, 9 apartamentów,
- 18 podziemnych miejsc parkingowych oraz połączenie z planowanym parkingiem podziemnym pod pl.Powstańców Warszawy

Dom Towarowy Bracia Jabłkowscy

projekt 2005/2006
do realizacji

Atelier3 Girtler&Girtler
Biuro Architektoniczne s.c.
Ryszard Girtler,
Marta Girtler-Szyborska
Zofia Żółtowska

- ok. 16,5 tys. m2 pow.
- 6 kondygnacji naziemnych i 2 podziemne;
- parking podz. na 13 mp

konkurs dla studentów WAPW "MOJA PLOMBA" na projekt zagospodarowania skrzyżowania ulic Chmielnej, Brackiej i Kruczej - 2003 r. - projekt koncepcyjny

I nagroda: Błażej Hermanowicz, Marcin Mostafa, Piotr Musiałowski, Stanisław Rewski

- odcięcie obszaru od ruchu kołowego (od Al.Jerozolimskich do ul. Przeskok) zaś w ciągu Bracka, Szpitalna, Mazowiecka wprowadzenie istniejącej w przeszłości linii Trolejbudowej
- plac z wylewającą się z budynku posadzką o drewnianej powierzchni
- forma architektoniczna spajająca dwie pierzeje uliczne o różnej wielkości

Budynek handlowo - usługowy "WOLF BRACKA" skrzyżowanie ul.Brackiej i Al.Jerozolimskich

projekt 2003 - do realizacji
APA Kuryłowicz & Associates

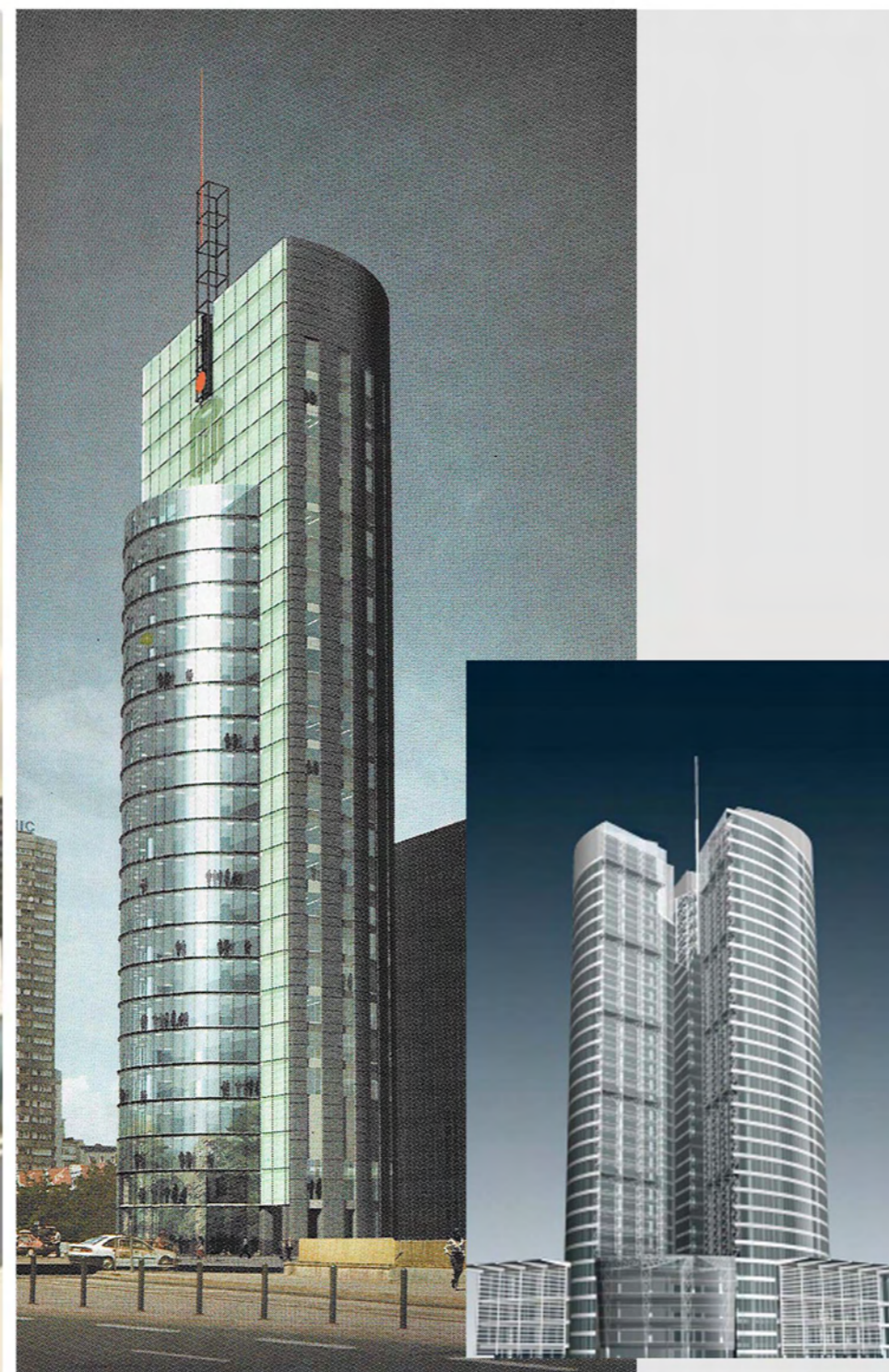
- ok. 25 tys. m2 Powierzchni całkowitej
- 6 kondygnacji naziemnych i 5 podziemnych;
- parking podziemny na 187 samochodów

SEZAM - skrzyżowanie Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej
projekt koncepcyjny

Biuro Projektów Kazimierski i Ryba

- 5 kondygnacji sklepów, 28 kondygnacji biur oraz 4 kondygnacje mieszkań

BUDYNEK BIUROWY PKO - ROTUNDA - rondo Dmowskiego
projekt koncepcyjny 2000r

Wojciech Hermanowicz, Piotr Majewski, Andrzej Wyszyński,
Anna Polkowska, Katarzyna Górecka, Joanna Kopacz

- ok. 22 tys. m² powierzchni netto
- 26 kondygnacji naziemnych i 4 podziemne;
- parking podziemny na 127 samochodów

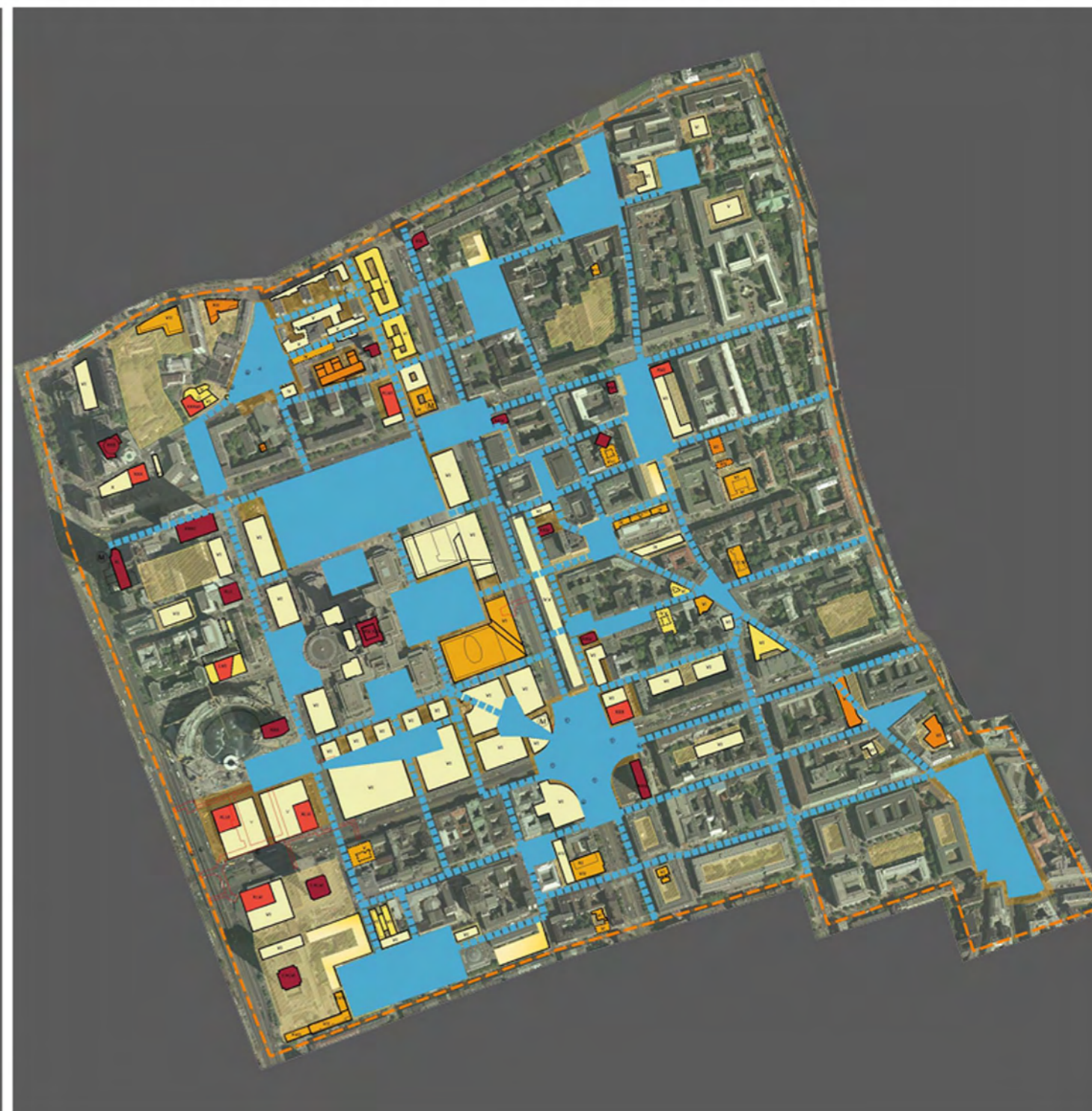
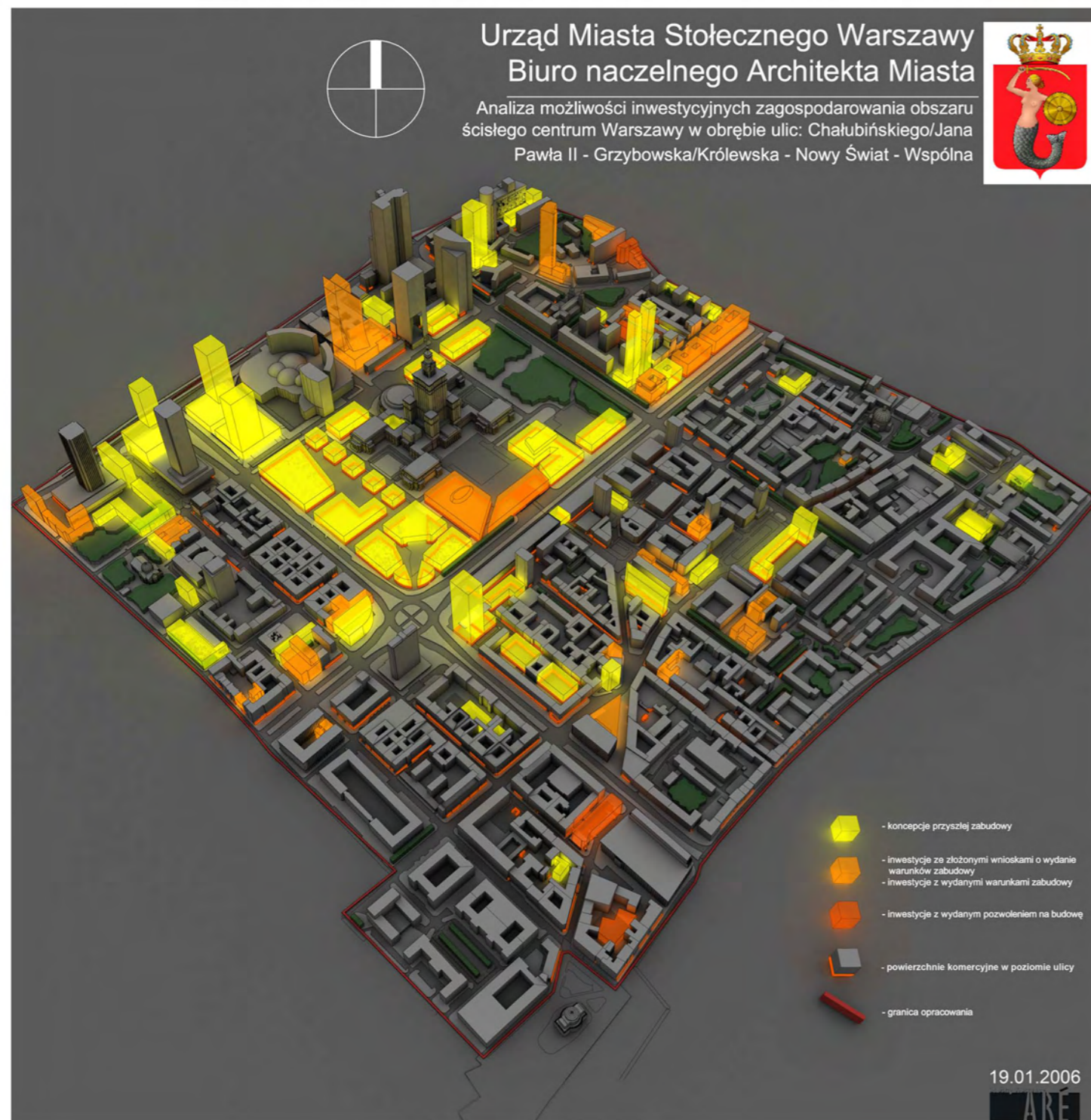

Budynek Apartamentowy - "Restaura Górskiego"
ul. Górskiego 6
projekt do realizacji

- termin oddania: grudzień 2009
- budynek - 7 kondygnacji naziemnych
- Metraż mieszkań: 60,90 - 162,20 m², Cena: 23 - 37 tys. zł/m²
- Powstaniu projektu towarzyszyła idea stworzenia współczesnej kamienicy, o nowoczesnej formie, nawiązującej elegancją do przedwojennej architektury mieszczańskiej Warszawy.

ANALIZA OPRACOWAŃ WYKONANYCH PRZEZ BIURO ARCHITEKTURY I PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

A2.1

ANALIZA MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU ŚCISŁEGO CENTRUM WARSZAWY w obrębie ulic: Chałubińskiego/Jana Pawła II - Grzybowska/Królewska - Nowy Świat - Wspólna - 2006r.

- wskazanie docelowego układu przestrzeni publicznych
- projekt uzupełnienia zabudowy, wraz ze wskazaniem wydanych już decyzji i pozwoleń.

Dla obszaru po wschodniej stronie ul. Marszałkowskiej:

- uzupełnienie lub wymiana zabudowy wzdłuż głównych ulic oraz wewnątrz kwartałów zabudowy
- nowe dominanty wysokościowe: na miejscu Rotundy; przy skrzyżowaniu ul. Widok, Bracka, Krucza; przy pl. Powstańców Warszawy
- wysoka zabudowa wzdłuż ul. Złotej
- "skrócenie" pl. Powstańców Warszawy - nowy budynek na placu.

- zabudowa placzków przy Pasażu Wiecha na przecięciu z ul. Sienkiewicza i w pobliżu ul. Chmielnej
- połączenie budynków Galerii Centrum na osi ul. Złotej (zamknięcie widoku na PKiN)
- ukształtowanie gęstej siatki przestrzeni publicznej wraz z istniejącymi i projektowanymi placami miejskimi
- powiązanie siatki przestrzeni publicznej w ulicami przecinającymi główne ciągi komunikacyjne (ul. Marszałkowska, Świętokrzyska, Al. Jerozolimskie)

WYTYCZNE KONSERWATORSKIE - wytyczne zagospodarowania przestrzennego i wyposażenia ulic i placów

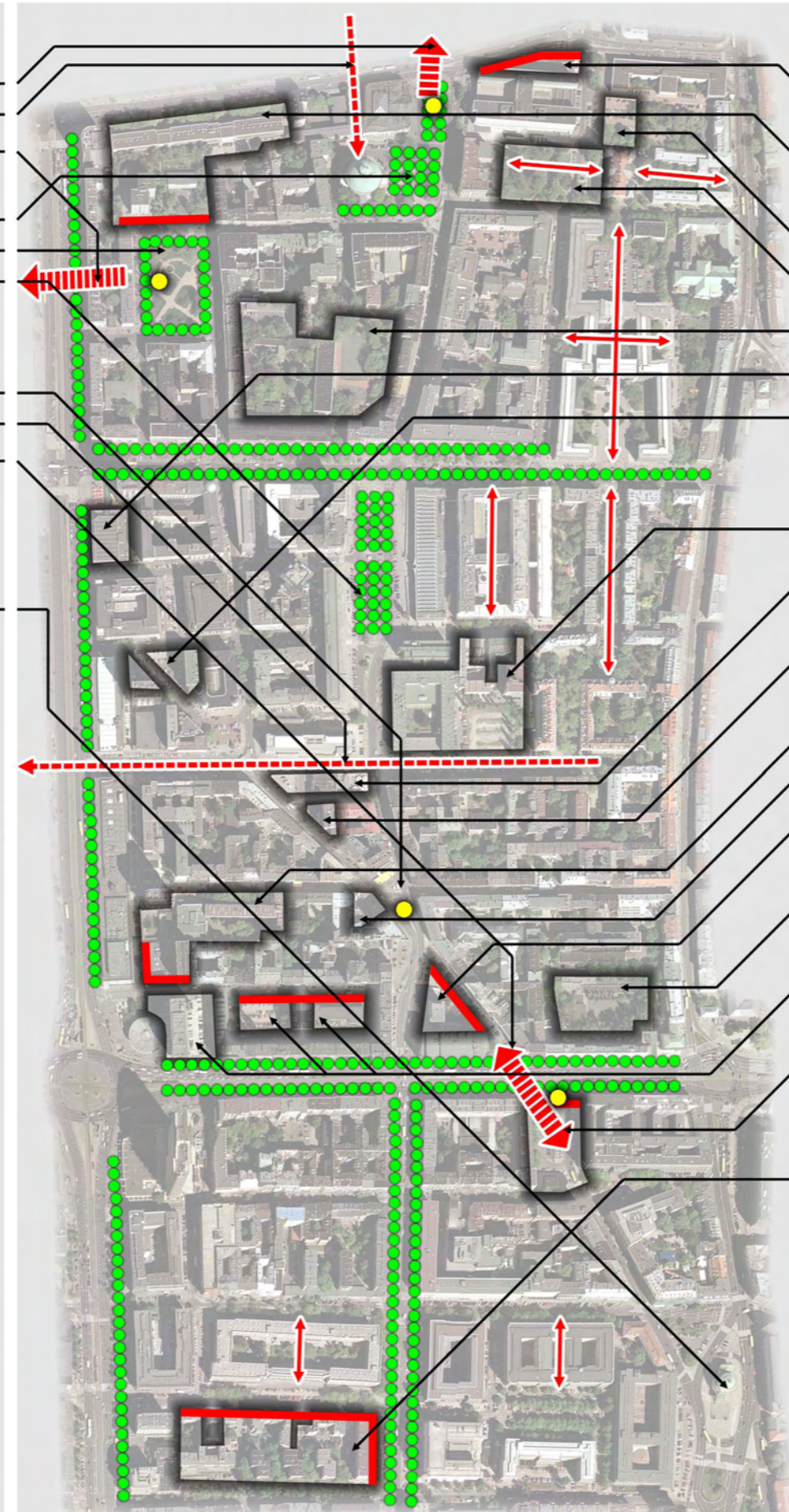
A2.2

WYTYCZNE KOMPOZYCYJNE

- wymagane powiązanie pl. Małachowskiego z pl. Piłsudskiego
- oś widokowa na kościół Ewangelicko - Augsburgski
- powiązanie przez ul. Marszałkowską w kierunku pl. Grzybowski
- Plac Małachowski – nadanie przestrzeni charakteru ekspozycyjnego (np. ekspozycja rzeźby).
- Plac Dąbrowskiego – nadanie przestrzeni charakteru rekreacyjnego
- Plac Powstańców Warszawy – stworzenie miejsca dla imprez plenerowych
- Chmielna/Bracka/Szpitalna – nadanie przestrzeni charakteru rekreacyjno – gastronomicznego Plac Powstańców Warszawy – stworzenie miejsca dla imprez plenerowych
- wymagane zachowanie i podkreślenia osi na PKiN
- wymagane powiązanie przez Al. Jerozolimskie na osi ul. Brackiej
- kościół Trzech Krzyży powiązać z jedną z pierzei placu; zlikwidować objazd wokół „wyspy z kościołem”; stworzyć plac o charakterze pieszym; nadanie przestrzeni charakteru gastronomiczno – intelektualnego (ogródki kawiarniane, prasa, księgarnie)

WYTYCZNE dot. kształtowania detalu, zieleni, oświetlenia

- Ważniejsze ciągi komunikacyjne (Marszałkowska, Al. Jerozolimskie, Świętokrzyska) pozostawić w charakterze współczesnym – nawierzchnie asfaltowe, wyposażenie nowoczesne
- W mniej ważnych komunikacyjnie ulicach nawiązać do charakteru przyległej architektury – nawierzchnie i wyposażenie tradycyjne (brukowe wjazdy do obiektów; przejścia dla pieszych z kostki brukowej i bazaltowej; na „ulicach historycznych” chodniki z gładkich płyt kamiennych; ścieżki rowerowe tylko na ulicach o współczesnym charakterze; nawierzchnie jezdni tradycyjne (np. prostopadłościenna kostka granitowa)
- W istniejących nawierzchniach zachować historyczne nawierzchnie oraz elementy nawierzchni: krawężniki, wjazdy bramowe, okucia, pokrywy studzienek
- Ograniczenie do minimum ruchu kołowego, spowolnienie ruchu w obszarze. Należy dążyć do komasacji parkingów pod lub poza placami
- Stosować elementy wyposażenia adekwatne do stylistyki przestrzeni: elementy stylizowane na historyczne, o stylistyce socrealistycznej lub współczesne.
- Propozycja małej architektury o charakterze interaktywnym (np. włączana i wyłączana fontanna) o walorze rozrywkowym oraz edukacyjnym i poznawczym.
- Wprowadzić szpalery drzew w ulicach, wzdłuż których istniały na przełomie XIX i XX w oraz w okresie międzywojennym, na pozostałych ulicach zieleni stosować w ograniczonym zakresie i raczej niskiej ujętej w ograniczniki metalowe
- Stosować latarnie odpowiednie do charakteru wnętrza: pastorałki, lampy współczesne lub o stylistyce socrealistycznej; przewidzieć iluminację atrakcyjnych obiektów zabytkowych, zaplanować odpowiednie oświetlenie skwerów.
- Ograniczenie i uporządkowanie reklam i szyldów.
- Propozycja nadania każdemu z placów określonej tematyki nawiązującej do tożsamości miejsca (rzeźby, pomniki, fontanny, meble)

WYTYCZNE DLA TERENÓW POTENCJALNYCH INWESTYCJI

13. - historyczna pierzeja zabudowy wzdłuż Królewskiej do odtworzenia w przypadku przebudowy hotelu Victoria
11. - wymiana zabudowy od strony pl. Dąbrowskiego, z wytworzeniem zwartej pierzei; możliwość wymiany zabudowy przy ul. Królewskiej; wys. zab. 5-7 kond.
14. - Pasaż Niżyńskiego - możliwość uzupełnienia zabudowy
15. - zakaz zabudowy, odtworzenie osiowej kompozycji parkowej
12. - możliwa wymiana zabudowy; wys. zab 5-7 kond.
10. - możliwość przebudowy i rozbudowy domu handlowego "Sezam"
9. - postulat podkreślenia w układzie przestrzennym i sieci ulicznej dawnego Traktu Grzybowski, wprowadzenie zabudowy na przedłużeniu ul. Zgoda; wys. zab 7 kond; przebudowa parkingu - np. na podziemny
16. - możliwość przekształceń w dostosowaniu do skali sąsiednich obiektów
8. - nowa zabudowa w miejscu pawilonu, wys. zab. jak sąsiednie kamienice; wymóg ogólnie dostępnych parterów usługowych
7. - możliwość przebudowy narożnika z ogólnie dostępnymi parterami usługowymi i przybliżoną do ulicy pierzeją
5. - możliwość przebudowy w dostosowaniu do skali sąsiednich budynków
6. - wprowadzenie uzupełnienia zabudowy o wysokości sąsiednich kamienic
17. - dopuszczona rozbudowa z dostosowaniem wysokości do budynku "Smyka", utrzymanie wyznaczonej linii zabudowy
4. - możliwość wymiany zabudowy w dostosowaniu do wysokości zab. wzdłuż Nowego Świata i Al. Jerozolimskich, postulat rozbudowy pasażu "Italia"
3. - zalecana przebudowa; adaptacja Rotundy, za Rotundą dopuszcza się obiekt wysoki, wzdłuż ul. Widok uzupełnienia zgodne z historyczną linią zab.
2. - wymóg zachowania, co najmniej w parterze, skośnego przebiegu ul. Brackiej, akcent architektoniczny na wejściu w Bracką z Al. Jerozolimskich; przejście przez Al. Jerozolimskie na osi ul. Brackiej
1. - dopuszczona wymiana zabudowy w dostosowaniu do linii zabudowy, wys. zab. do 7 kond.

☐ tereny potencjalnych inwestycji

— pierzeje do odtworzenia

elementy kompozycji do ukształtowania lub zachowania:

▬▬▬▬▬▬ powiązania funkcjonalne,

↔ osie kompozycyjne

⋯⋯⋯⋯⋯ osie widokowe

●●●●●●●● szpalery do uzupełnienia i stworzenia na placach i w ulicach, w których istniały na przełomie XIX i XXw.

● nowe elementy plastyczne

WYTYCZNE WYDZIAŁU ESTETYKI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ wrzesień 2007r. - ANALIZA ESTETYCZNA ULIC

A2.3

I. Pod Rotundą - niezbędna całościowa rewitalizacja (posadzka, meble, kioski, oświetlenie), zespolenie z ul. Marszałkowską i Pasażem Wiecha
 II. Pod Forum - niezbędna wymiana chodnika i wiat przystankowych, potrzeba dodatkowych siedzisk
 III. Za Smykiem, Mysia i Bracka - przekształcenie Mysiej w zielony pasaż-skwer.

IV. Rondo de Gaulle'a - wygospodarowanie placu z siedziskami, uporządkowanie reklam na budynku Empiku

V. Przy Banku Pod Orłami - rewitalizacja placu w nawiązaniu do wyglądu przedwojennego, wprowadzenie obrzeżnej zieleni i żelaznych ogrodzeń

VI. Przy Sezamie - rewitalizacja przestrzeni fragmentu założenia Ściany Wschodniej - np. przekrycie tylnego pasażu, przekształcenie fragmentu ul. Moniuszki w skwer.

VII. Plac Powstańców Warszawy - podkreślenie kształtu placu i jego rozmiaru posadzką i meblami

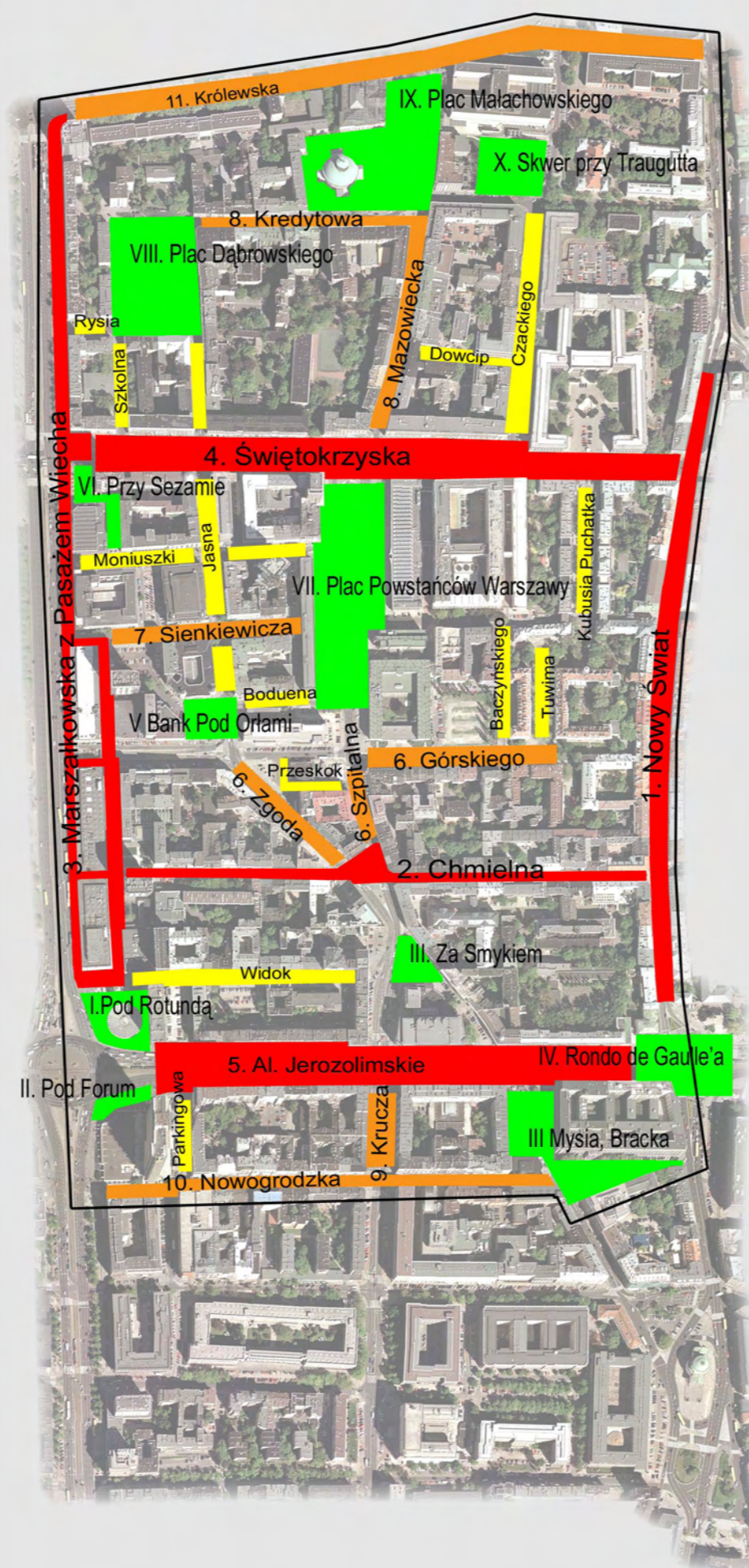
VIII. Plac Dąbrowskiego - ogrodzenie skweru, korekta zbyt ukośnego kształtu ścieżek, zmniejszenie przechodniego charakteru placu, spowolnienie ruchu od strony ul. Rysiej

IX. Plac Małachowskiego - podjazd pod Zachęte w poziomie chodnika z ograniczonym ruchem, powiększenie skweru, przejście na osi Zachęty, meble, pawilon o funkcjach komercyjno-informacyjnych na rogu Kredytowej, południowa część placu przeznaczona na galerię plenerową

X. Skwer przy Traugutta - likwidacja poprzecznej ulicy - powiązanie ogrodu z pałacem, odtworzenie pawilonu ogrodowego (fundamenty w miejscu górki)

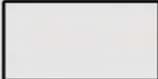

INNE PROPOZYCJE:

- stosowanie elementów wyposażenia ulicy i posadzek wysokiej jakości, o estetycznej formie i nowoczesnym wzornictwie.
- stworzenie wytycznych estetycznych dla każdej ulicy
- stosowanie rysunku na powierzchni chodników - odwołujących się do historii (granice budynków) lub funkcjonalne (wydzielanie stref)
- stworzenie jednolitego systemu siedzisk
- oddzielanie jezdni od chodnika zielenią
- uzupełnienia szpalerów drzew, z wysokiej jakości detałem (kraty, ogrodzenia)
- podkreślanie ważnych punktów wyższej jakości posadzką o charakterystycznym rysunku, meblami
- stosowanie w szerokich ulicach latarni chodnikowych (o wysokości 3-4m)
- zwiększenie ilości fontann (np. Pasaż Wiecha, Mysia, plac na przedłużeniu ul. Tuwima, plac za Smykiem, plac Małachowskiego, Kubusia Puchatka)
- lokalizacja rzeźb współczesnych, instalacji stałych lub czasowych (np. przed kinem Atlantic, pasaż Wiecha, za Smykiem, Chmielna/Szpitalna)
- stosowanie metalowych makiet obiektów, lub fragmentów miasta (np. makieta PKiN na placu przed Rotundą)
- ustawianie gablot reklamowych w partnerstwie publiczno-prywatnym w prestiżowych lokalizacjach (pl. Młynarskiego, skwer przy Traugutta, Plac Małachowskiego)

1. Nowy Świat - wyraźniejsze zaakcentowanie skrzyżowań z Chmielną, Foksal, Ordynacką, możliwość wprowadzenia obiektów wolnostojących, reklamowy potencjał nazwy ulicy, meble o pseudostaroświeckim designie do wymiany
2. Chmielna - potrzeba nowych mebli, stworzenia całościowego wizerunku ulicy, wykorzystania placików na przedłużeniu ul. Tuwima, przy Brackiej, przy kinie Atlantic.
3. Marszałkowska z Pasażem Wiecha - uporządkowanie i uzupełnienie zieleni i mebli (niezbędne pojawienie się wody), potrzeba przejścia dla pieszych przez ul. Marszałkowską na przedłużeniu ul. Rysiej
4. Świętokrzyska - możliwość wprowadzenia bogatego programu; uporządkowanie stref funkcjonalnych w ramach ulicy; posadzka powinna nawiązywać do monumentalnego charakteru ulicy (np. wzór z lat 50); dodatkowe niskie latarnie wzdłuż przestrzeni pieszej (strona północna)
5. Al. Jerozolimskie - wprowadzenie reprezentacyjnych mebli i posadzki, uzupełnienie pierzei drzew, wyznaczenie miejsc na ogródki kawiarniane
6. Szpitalna, Zgoda, Górskiego - wymiana chodników, stworzenie miejsc na ogródki kawiarniane
7. Sienkiewicza - możliwość ograniczenia ruchu kołowego - przekształcenia w plac-pasaż, powiązanie tematyczne z filharmonią
8. Mazowiecka, Kredytowa - wymiana chodnika, podkreślenie wejścia w ul. Dowcip, szczególnie wyróżnić posadzkę przed Muzeum Etnograficznym
9. Krucza - podniesienie jakości estetycznej chodnika, posadzenie drzew po wschodniej stronie ulicy
10. Nowogrodzka - nasycenie historycznej ulicy detałem urbanistycznym, uporządkowanie szyldów reklamowych
11. Królewska - wprowadzenie ogródków kawiarnianych, poprawa jakości zieleni, uporządkowanie przestrzeni pieszych przed hotelem "Victoria", wprowadzenie mebli ulicznych, zmiana technicznych barierek między pasami ruchu

Analiza przestrzeni na podstawie wytycznych Wydziału Estetyki Przestrzeni Publicznych;
 kryterium: ilość osób pieszych - przechodzących i przebywających

- granica opracowania wytycznych
- ULICE GŁÓWNE - ulice o największym potencjale jako przestrzenie publiczne, duże nasycenie usług centrotwórczym
- ULICE MNIEJSZE - o mniejszym znaczeniu, ale o dużym potencjale jako przestrzenie publiczne
- ULICE - pozostałe - o niskim nasyceniu usług centrotwórczych
- PLACE - przestrzenie o dużym potencjale centrotwórczym

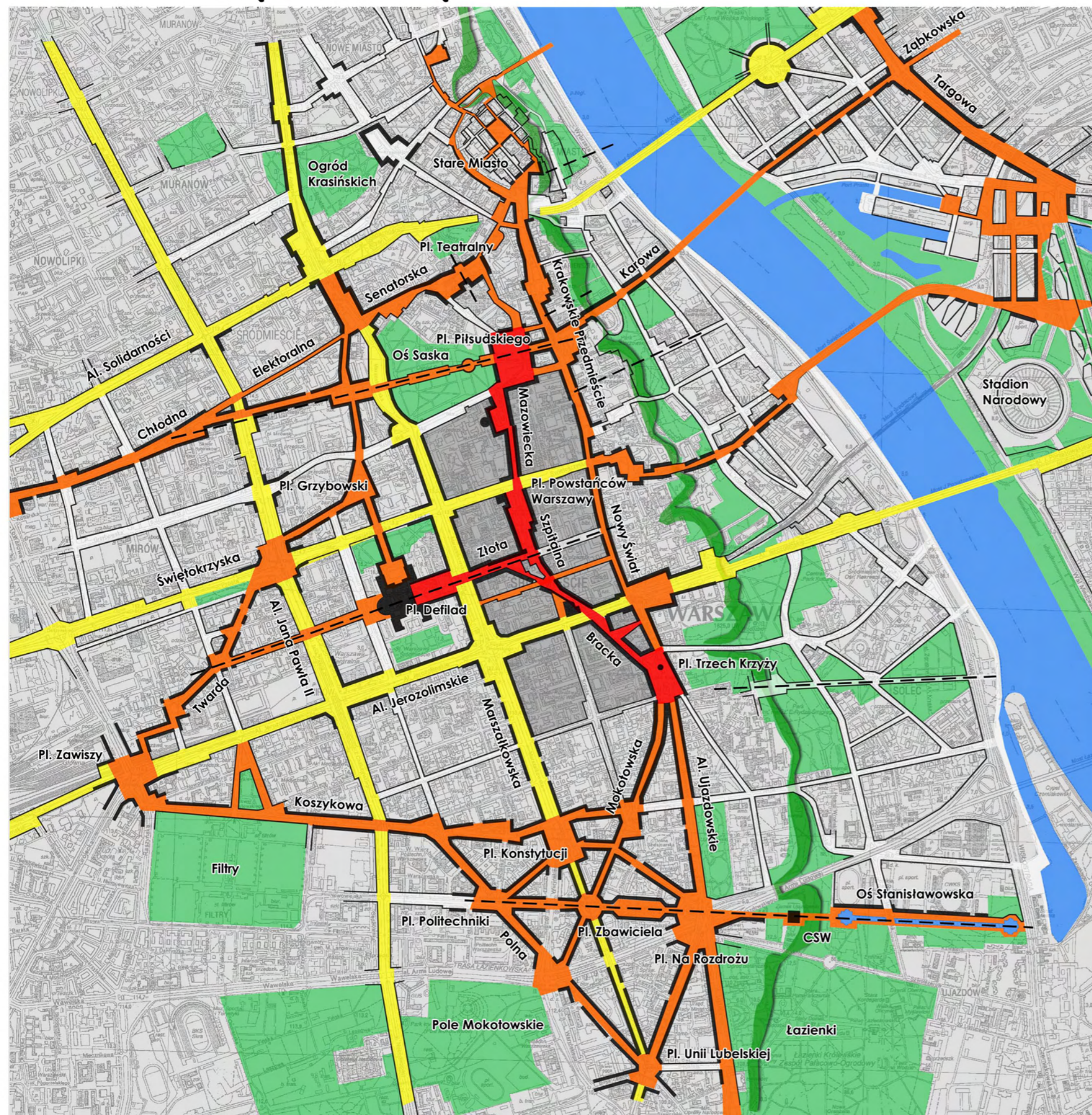
PRZESTRZENIE PUBLICZNE

B

skala 1:20000 **POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE OBSZARU - OKREŚLENIE CHARAKTERU MIEJSKIEGO UKŁADU PRZESTRZENI PUBLICZNYCH**

B1

Charakterystycznym elementem przestrzennym obszaru opracowania jest ciąg ulic: Bracka / Szpitalna / Mazowiecka oraz ul. Złota. Stanowi on powiązanie między Starym Miastem a Południowym Śródmieściem ("Latawcem") przez pl. Trzech Krzyży i Pl. Piłsudskiego oraz połączony jest poprzez ul. Złotą z Pl. Defilad przed PKiN i z zachodnim Śródmieściem

Ulice te stanowią jeden z atrakcyjnych ciągów śródmiejskich (turystycznych i historycznych) nieregularnie przecinających prostokątną siatkę Śródmieścia. Pozostałe ciągi uliczne o podobnym charakterze to:

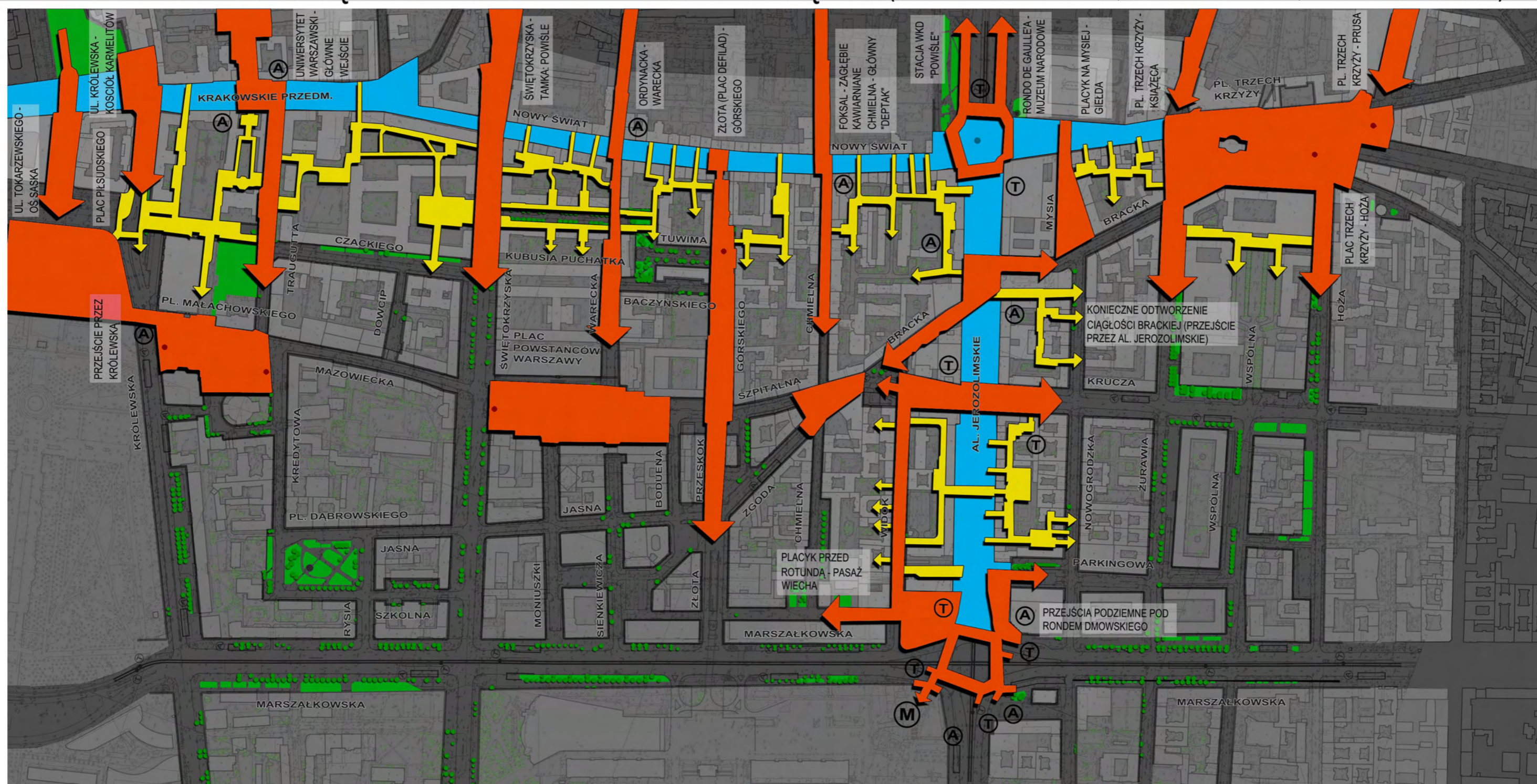
- ul. Twarda i Senatorska od Pl. Zawiszy (dawne Rogatki Jerozolimskie) do Starego Miasta przez Pl. Grzybowski i Teatralny
- Koszykowa łącząca Pl. Zawiszy z "Latawcem" czyli układem placów: Politechniki, Zbawiciela, Na Rozdrożu, Unii Lubelskiej
- ciąg ulic: Chłodnej i Elektoralnej (na osi Saskiej), Karowej i Okrzei
- Trakt Królewski: Krakowskie Przedmieście, Nowy Świat, Al. Ujazdowskie
- Tamka - połączenie lewobrzeżnego Śródmieścia ze Starą Pragą i Nowym Stadionem

Śródmieście przecinają ulice - bulwary o charakterze wielkomiejskim na kierunku wschód-zachód są to: Al. Solidarności, Świętokrzyska do Traktu Królewskiego i Al. Jerozolimskie, a na kierunku północ-południe: al. Jana Pawła II i Marszałkowska.

Zasadnicze znaczenie w kompozycji urbanistycznej Śródmieścia mają osie kompozycyjne wschód - zachód: oś Saska, oś PKiN (ul. Złota) i oś Stanisławowska.

Główne układy zieleni miejskiej stanowią: ciąg Skarpy Warszawskiej na wschód od obszaru oraz szereg parków na zachód od obszaru (Ogród Krasińskich, Ogród Saski, park Świętokrzyski, Filtry, Pole Mokotowskie)

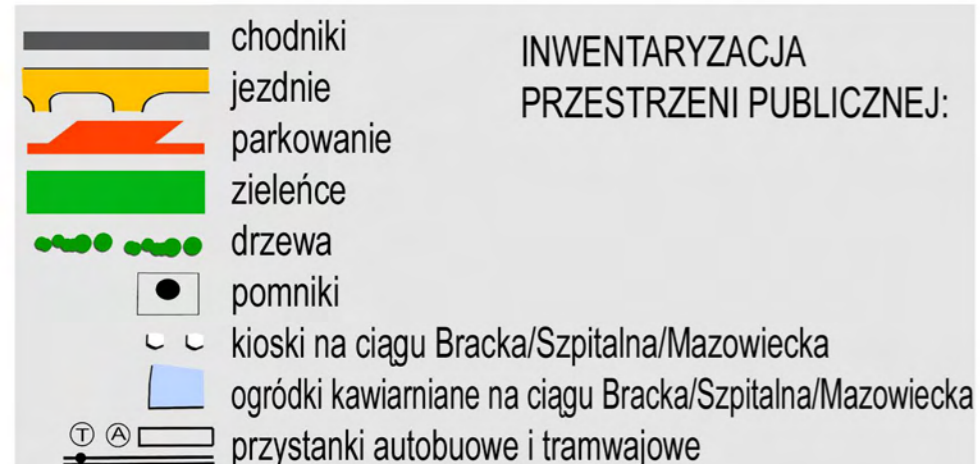
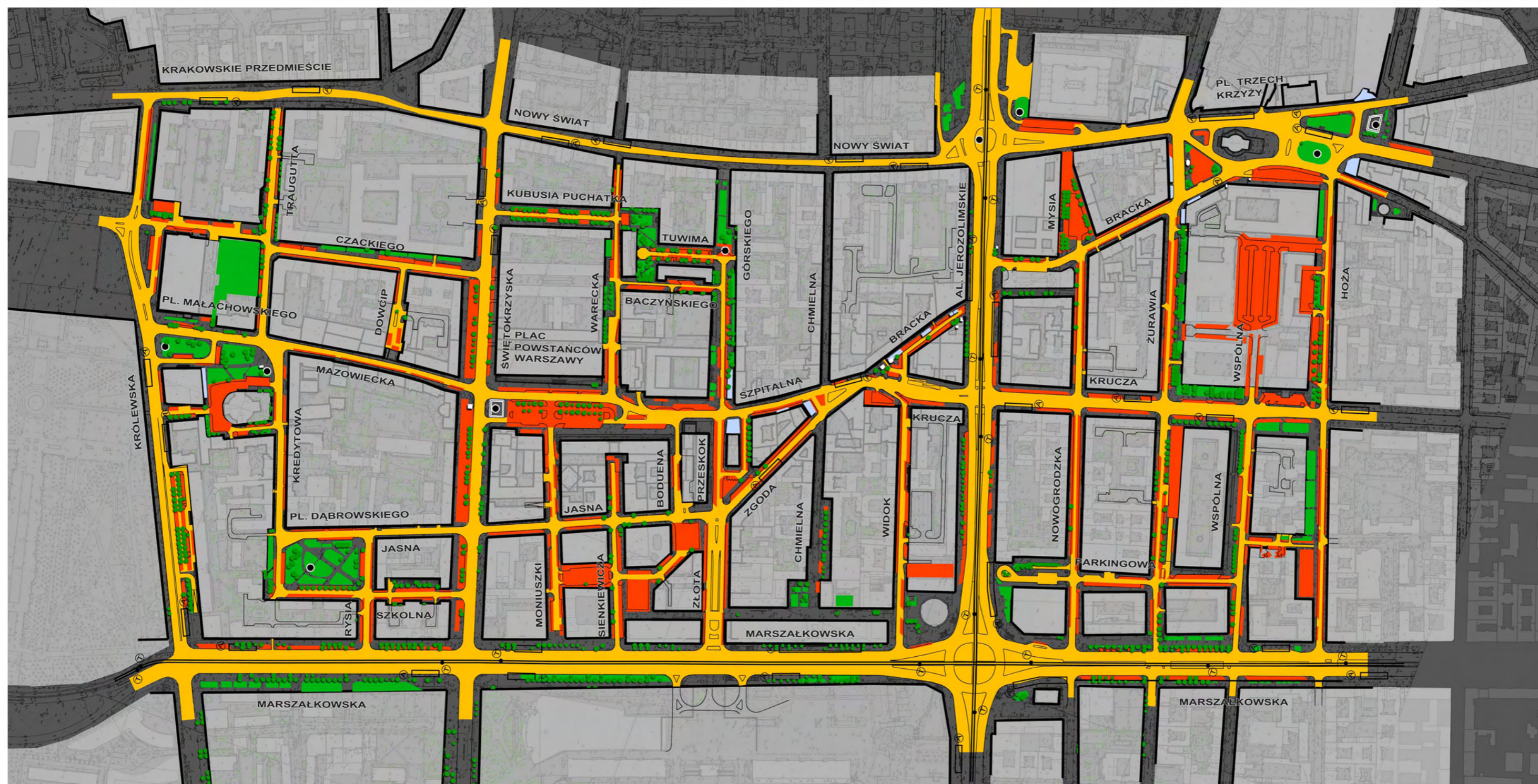
- główna przestrzeń publiczna obszaru opracowania - ciąg Bracka / Szpitalna / Mazowiecka i Złota
- układ atrakcyjnych śródmiejskich ciągów ulicznych
- ulice o charakterze wielkomiejskim - bulwary
- główne osie kompozycyjne
- tereny zieleni i Skarpa Warszawska

- Trakt Królewski i Al. Jerozolimskie - główne przestrzenie wielkomijskie, związane z przedwojenną siatką przestrzenną
- ulice poprzeczne - powiązania przestrzeni publicznych obszaru z Traktem Królewskim i Al. Jerozolimskimi
- siatka powiązań wewnętrznych - nowej przestrzeni publicznej - podwórka, pasaże, przejścia itp.
- T A rejon przystanków związanych z Traktem Królewskim i Al. Jerozolimskimi - miejsca akcesu do obszaru

1. Trakt Królewski i Al. Jerozolimskie wymagają czytelnego powiązania z obszarem opracowania poprzez wyraźne zaznaczenie wejść w ulice poprzeczne - Tokarzewskiego, Królewską, Świętokrzyską, Warecką, Górskiego, Chmielną, Żurawia, Hożą oraz Bracką i Kruczą. Szczególnie istotne jest czytelne powiązanie przestrzenne Traktu Królewskiego poprzez ulice poprzeczne z ciągiem ulic Bracka - Szpitalna - Mazowiecka i Placami: Trzech Krzyży, Mysia, Bracka-Chmielną, Pl. Powstańców Warszawy, Pl. Małachowskiego
2. Należy wykorzystać szansę wzbogacenia przestrzeni publicznej w obszarze o nową warstwę - system połączonych podwórek, przejść i pasaży, zwiększając atrakcyjność obszaru i dostępność z Traktu Królewskiego i Al. Jerozolimskich

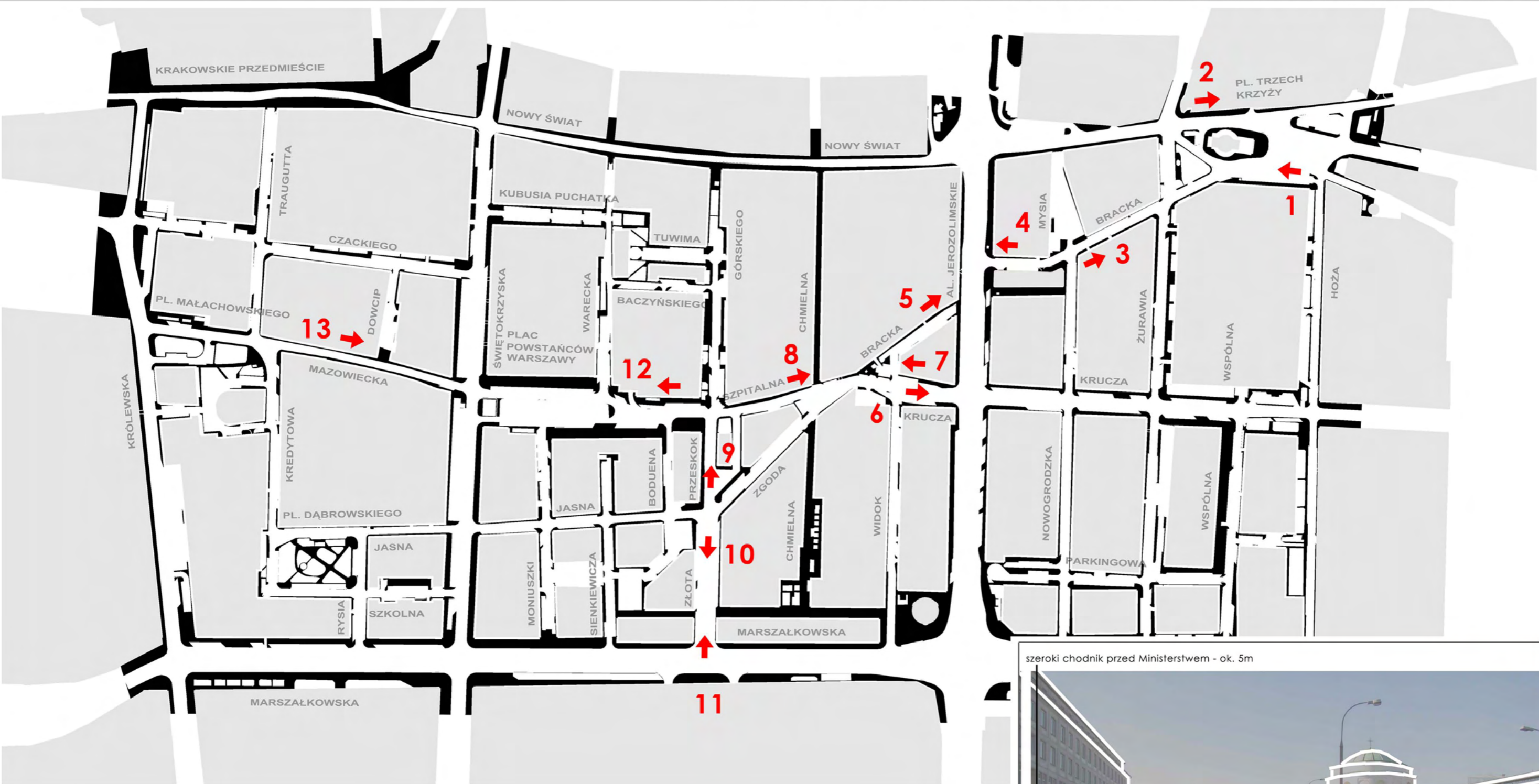
3. Ciągłość ulicy Brackiej po obu stronach Al. Jerozolimskich wymaga uczytelnienia m. in. poprzez wprowadzenie jednolitego designu, ukształtowanie widoków i realizację przejścia dla pieszych
4. Należy rozważyć możliwość wprowadzenia dodatkowego powiązania siatki przestrzennej po obu stronach Al. Jerozolimskich w części zachodniej (nowe przejście dla pieszych między Marszałkowską a Kruczą)
5. Szczególnego opracowania wejść do obszaru wymagają rejon przystanków komunikacji publicznej na Trakcie Królewskim i Al. Jerozolimskich
6. Czytelną formę przestrzenną powinny uzyskać dojsia z obszaru i z Traktu Królewskiego do Muzeum Narodowego i stacji WKD Powiśle

1. Większość przestrzeni publicznej zajęta przez komunikację kołową - jezdnie i parkingi
2. Duża ilość parkingów w ulicach - zarówno na wyznaczonych miejscach jak i poza nimi - bezładność parkowania
3. Place w dużej mierze zajęte przez parkingi - Pl. Powstańców Warszawy, Plac Trzech Krzyży, Mysia, Plac Młynarskiego
4. Wąskie chodniki, szersze jedynie na placach: Powstańców Warszawy, Piłsudskiego, na placyku przy Rotundzie

5. Szerokie chodniki w ul. Marszałkowskiej, ul. Nowy Świat i Krakowskie Przedmieście
6. Strefy piesze - Chmielna i Pasaż Wiecha
7. Mała ilość zieleni - poza placami, Marszałkowską i rejonem ul. Kubusia Puchatka
8. Niewielka liczba ogródków kawiarnianych na ciągu ul. Brackiej

ANALIZA PRZEKROJÓW ULIC NA OBSZARZE OPRACOWANIA

RZECZYWISTA POWIERZCHNIA RUCHU PIESZEGO W PRZESTRZENIACH PUBLICZNYCH.

Przekroje ulic stanowiących główny ciąg obszaru - Bracka / Szpitalna / Mazowiecka - Złota:

- w większości przypadków wąskie chodniki; mało miejsca na ogródki kawiarniane.
- parkowanie przede wszystkim skośne (rzadziej równoległe) zarówno na jezdni jak i na chodniku
- stosunkowo szerokie jezdnie - umożliwiające utrzymanie i dodanie parkowania równoległego na jezdni i uwolnienie przestrzeni pieszej przy zachowaniu istniejących linii krawężników
- bardzo mało zieleni (poza rejonem Al. Jerozolimskich, gdzie drzewa wymagają ukształtowania, żeby uczynić ciągłość Brackiej po obu stronach Alej).

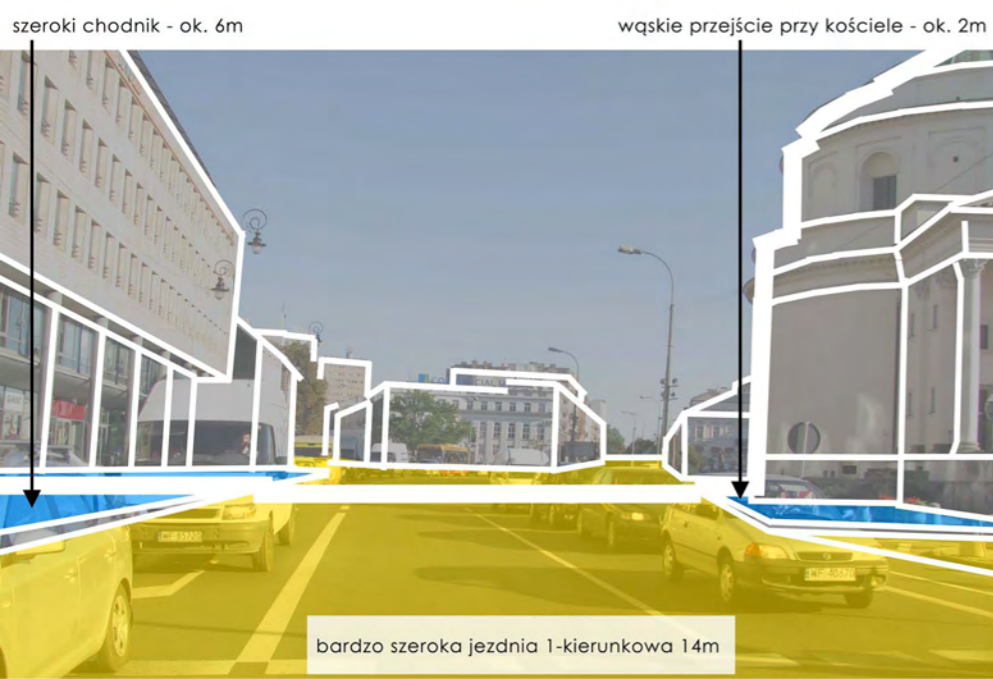

Rzeczywista powierzchnia ruchu pieszego w przestrzeniach publicznych

przekroje - numer, lokalizacja i kierunek

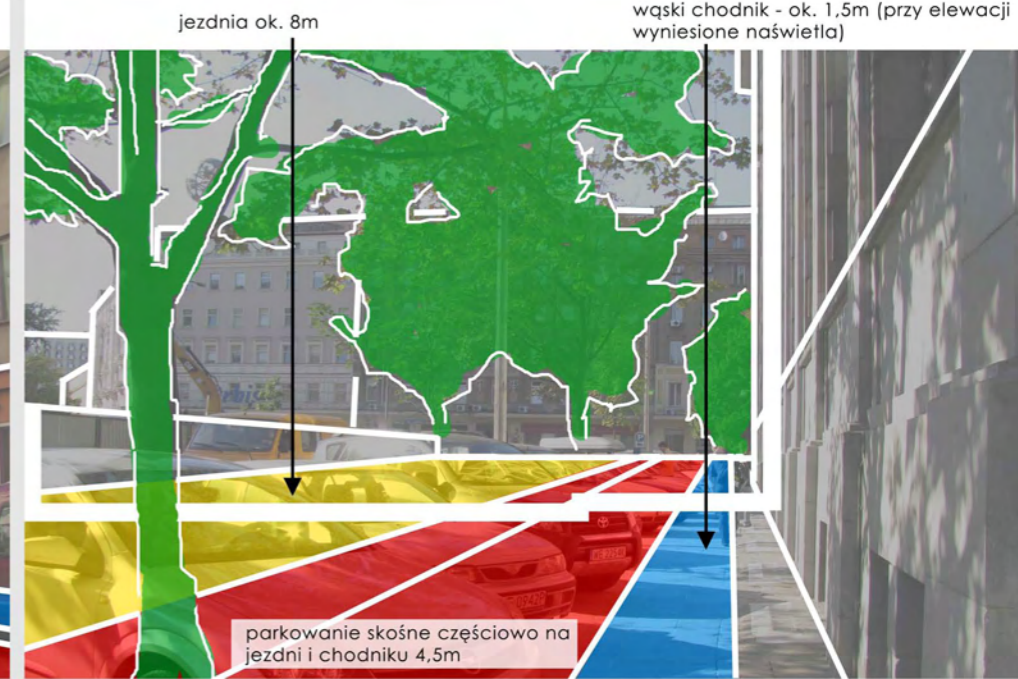
ANALIZA PRZEKROJÓW ULIC NA OBSZARZE OPRACOWANIA B3.3

2. Pl. Trzech Krzyży - strona wschodnia

3. ulica Bracka między Mysią a Pl. Trzech Krzyży

4. ulica Bracka między Mysią a Al. Jerozolimskimi

5. ulica Bracka między Szpitalną a Al. Jerozolimskimi

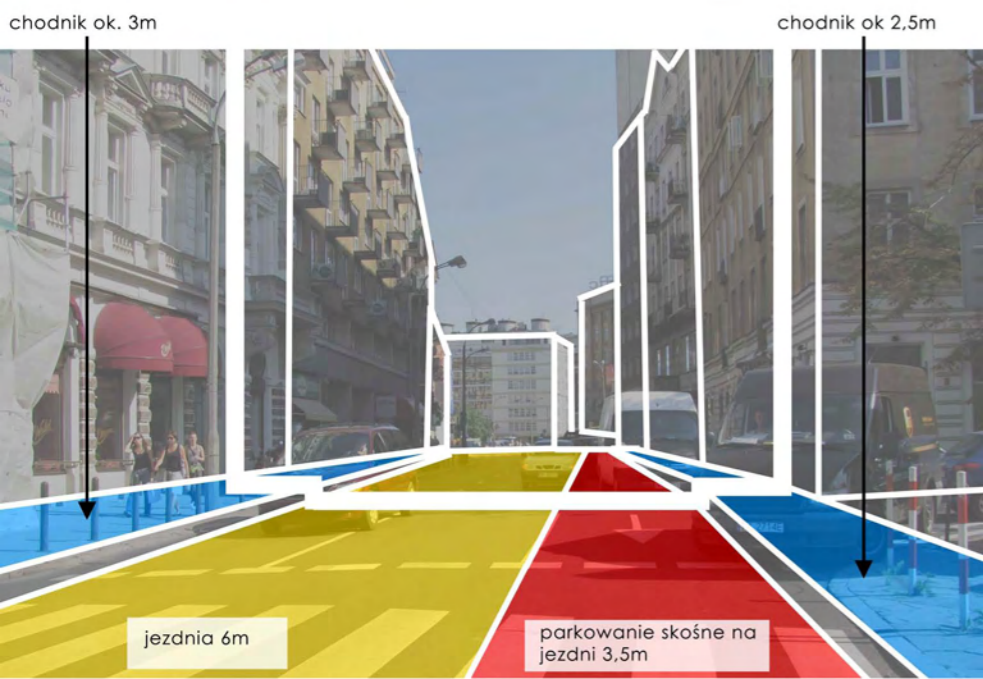

6. ulica Krucza między Chmielną a Al. Jerozolimskimi

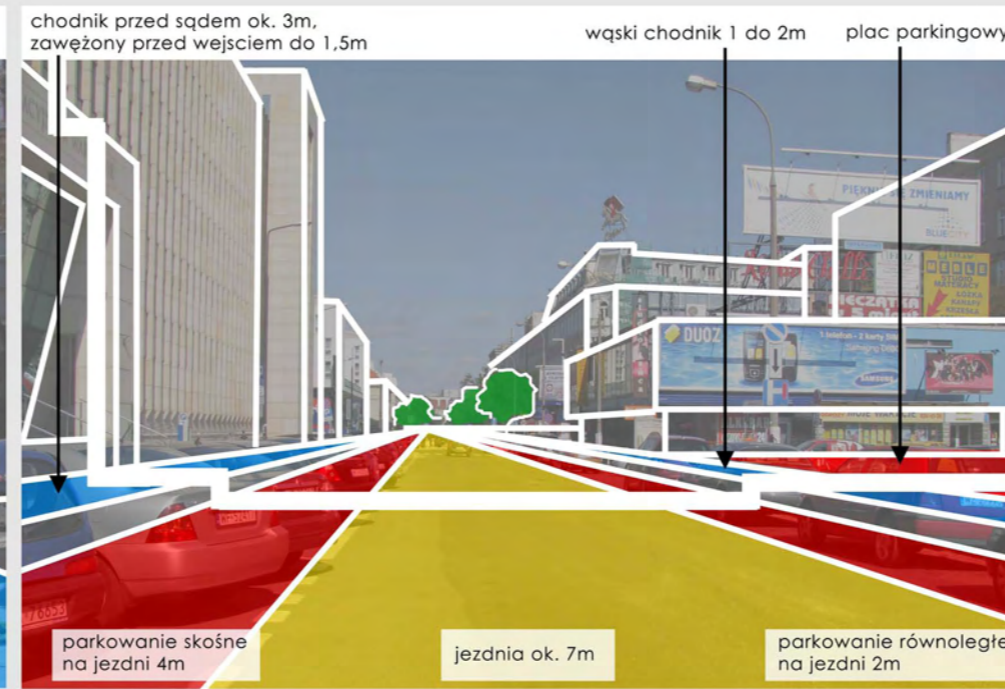

7. ulica Bracka przed skrzyżowaniem z Chmielną

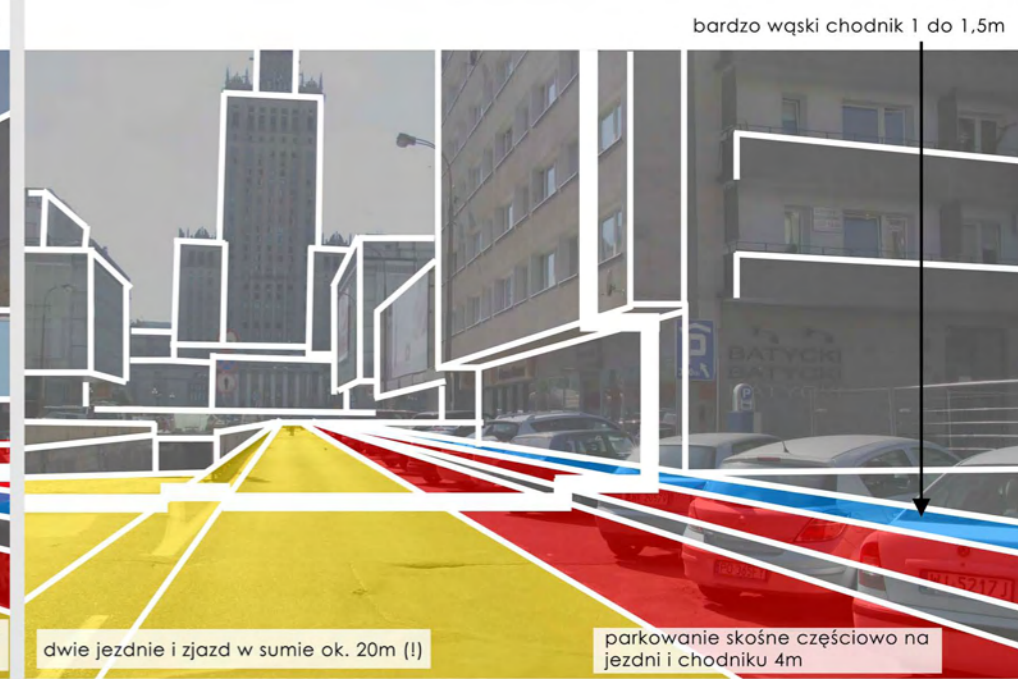
ANALIZA PRZEKROJÓW ULIC NA OBSZARZE OPRACOWANIA B3.4

8. ulica Szpitalna między Przeskok a Chmielną

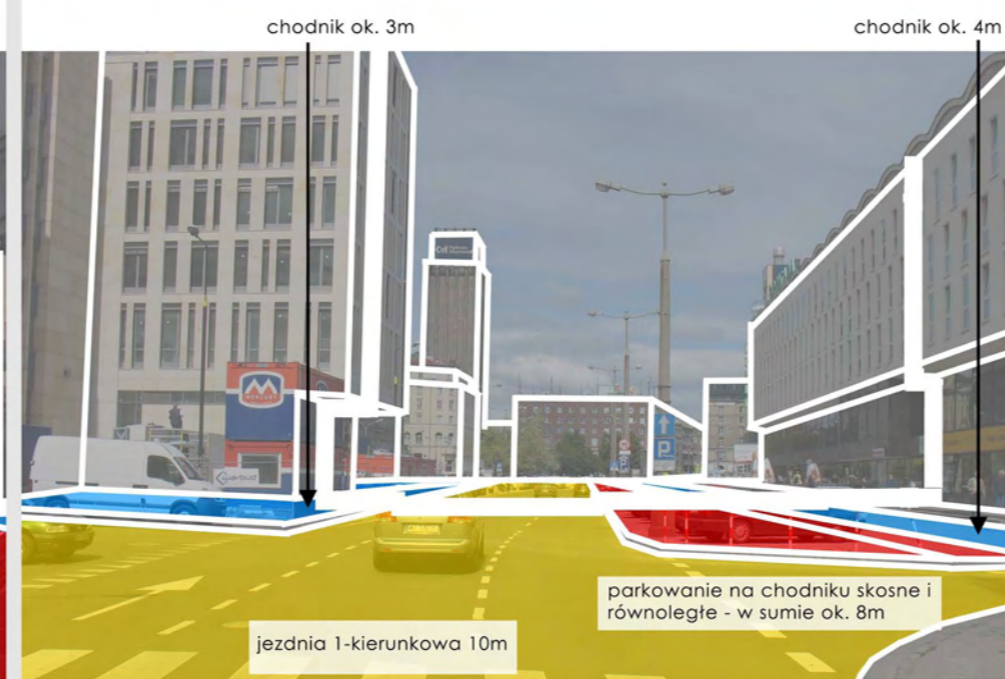
9. ulica Przeskok (między ul. Zgoda a Pl. Powstańców Warszawy)

10. ulica Złota w rejonie skrzyżowania z ul. Zgoda

11. ulica Złota między Pałacem Wiecha a ul. Zgoda

12. Plac Powstańców Warszawy

13. ulica Mazowiecka

LEGENDA:

 GRANICA OPRACOWANIA

 PRZESTRZEŃ PUBLICZNA

 PODWÓRKA WEWNĄTRZ KWARTAŁU - dostępne

 PODWÓRKA WEWNĄTRZ KWARTAŁU - możliwe do udostępnienia

MOŻLIWOŚCI PRZEKSZTAŁCEN WEWNĄTRZ KWARTAŁÓW:

- nowa zabudowa kwartałów, w stosunku do przedwojennej, jest mniej zwarta. Zachowuje układ pierzejowy, pozostawia natomiast więcej przestrzeni wewnątrz- są to placiki, zieleńce osiedlowe, parkingi.
- podwórka, dziedzińce są w większości (kolor pomarańczowy) dostępne- tworzą system nieformalnych przejść.
- program powiązany z podwórkami wewnątrz kwartałów jest ubogi- realizowany tylko w kwartałach przylegających do ulic: Chmielej, Nowy Świat.
- podwórka oznaczone kolorem czerwonym mogą być w przyszłości dostępne.

- udostępnienie i urządzenie podwórek oraz wprowadzenie programu usługowego stanowi szansę znacznego podniesienia atrakcyjności obszaru.

Zagęszczenie siatki przejść pieszych i uzupełnienia programu usługowego pozwala na wykreowanie nowych przestrzeni publicznych wewnątrz kwartałów i nadanie obszarowi bardziej śródmiejskiego charakteru.

1. Plac Dąbrowskiego i Malachowskiego - układ dwóch placów zielonych sprzężonych ze sobą, powiązany z budynkami użyteczności publicznej - Galerią Sztuki Zachęta, kościołem ewangelickim, muzeum etnograficznym.

2. Ciąg ulicy Kubusia Puchatka i Tuwima- powiązany kompozycyjnie z budynkiem ministerstwa finansów i zabudową mieszkaniową z okresu socrealizmu.

3. Przestrzeń pomiędzy ul. Marszałkowską a Placem Powstańców Warszawy. Ortogonalny układ ulic, tworzący niewielkie kwartały zabudowy ocalałej ze zniszczeń wojennych, powiązany z zespołem Ściany Wschodniej, uzupełniony o współczesne realizacje.

4. Pasaż Wiecha - przestrzeń piesza powiązana z ul. Marszałkowską oraz ul. Chmielna wraz z podwórkami kamienic.

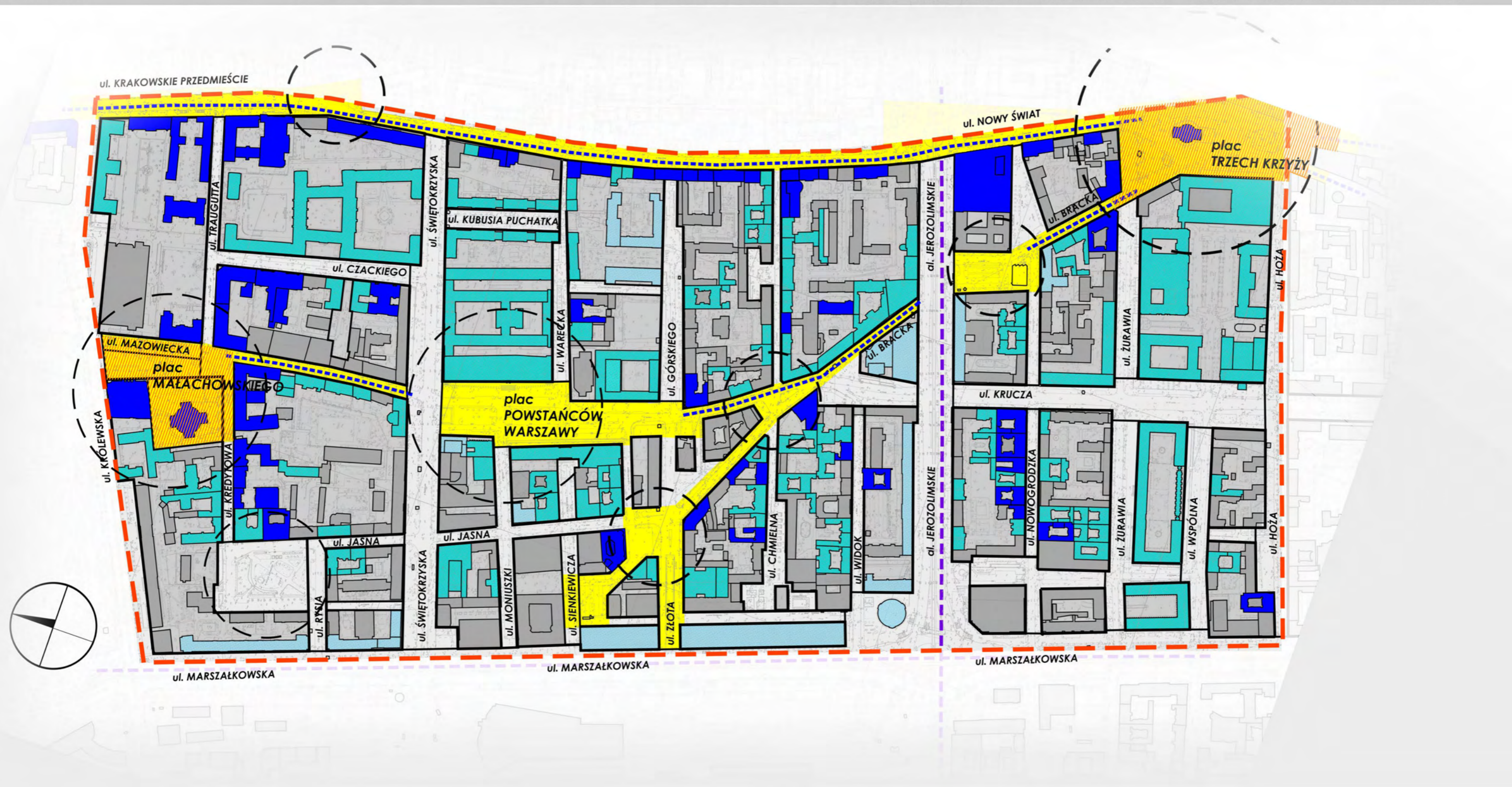
5. Układ ul. Wspólnej i Kruczej - zespół reprezentacyjny zabudowy socrealistycznej- budynki ministerstw

6. Przestrzeń Placu Trzech Krzyży- przestrzeń trzech stylów architektonicznych- architektura z przełomu XIX i XX wieku, architektura socrealistyczna, architektura lat 90-tych. Duży plac powiązany z kameralną przestrzenią ul. Brackiej i ul. Mysiej - obecnie pełni rolę węzła komunikacyjnego.

HISTORIA

C

LEGENDA:

	granica opracowania		obszary wpisane do rejestru zabytków
	najstarsze szlaki - wskazane odtworzenie ciągłości		budynki wpisane do rejestru zabytków
	ulice wpisane do rejestru zabytków		budynki wpisane do ewidencji zabytków
	strefa ochrony istotnych parametrów historycznego układu urbanistycznego		budynki stanowiące dobro kultury współczesnej

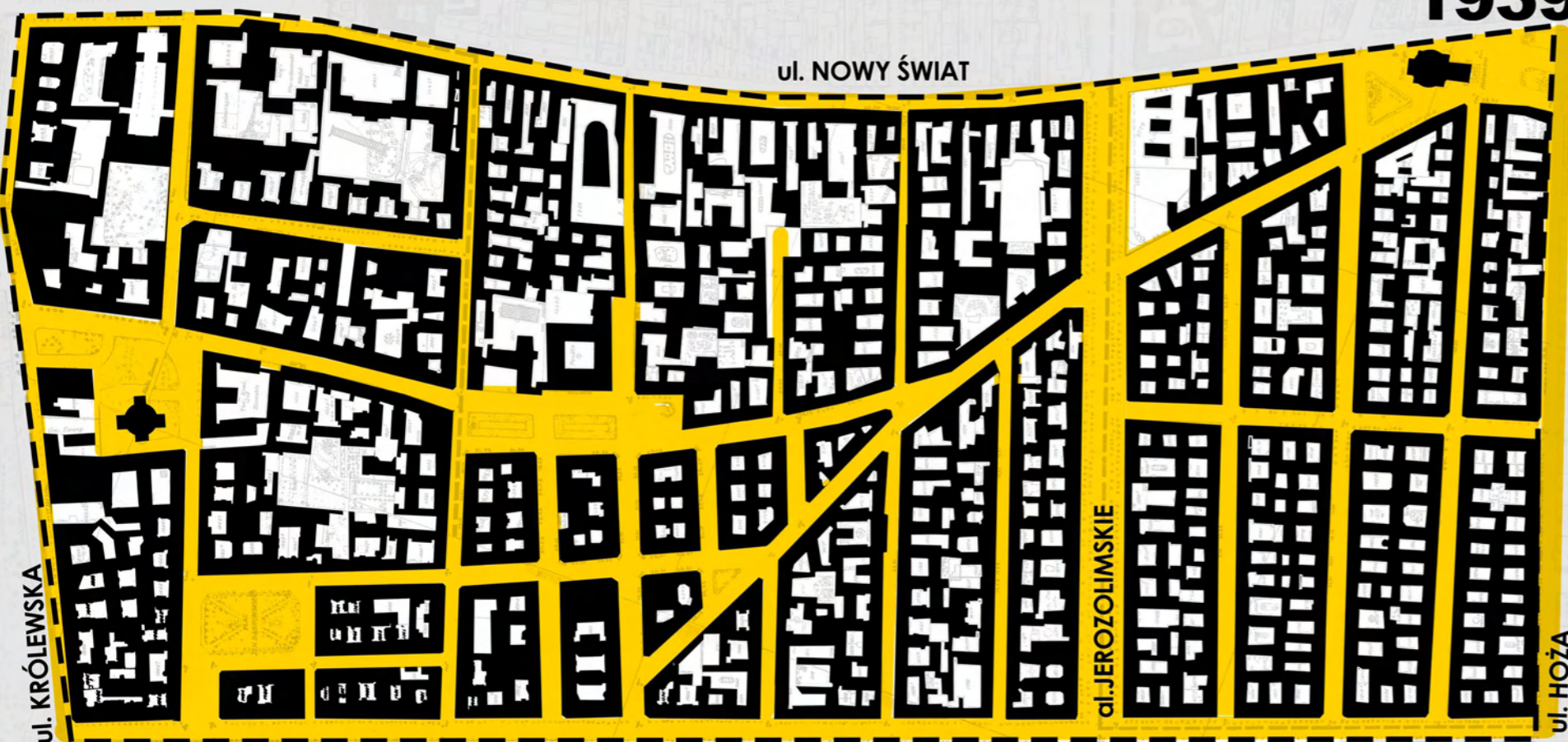
Największa liczba budynków wpisanych do rejestru zabytków zlokalizowana jest wzdłuż ulic: Traugutta-Kredytowej, Nowogrodzkiej, Nowy Świat, Brackiej.

Drugą grupą, wyraźnie wyodrębniającą się z układu urbanistycznego, są zespoły budynków socrealistycznych, tj.: zespół budynków rządowych - przy ul. Wspólnej, Świętokrzyskiej oraz zespoły mieszkaniowe przy ul. Kubusia Puchatka, Tuwima.

PORÓWNANIE SIATEK PRZESTRZENI PUBLICZNEJ PRZEDWOJENNEJ I WSPÓŁCZESNEJ

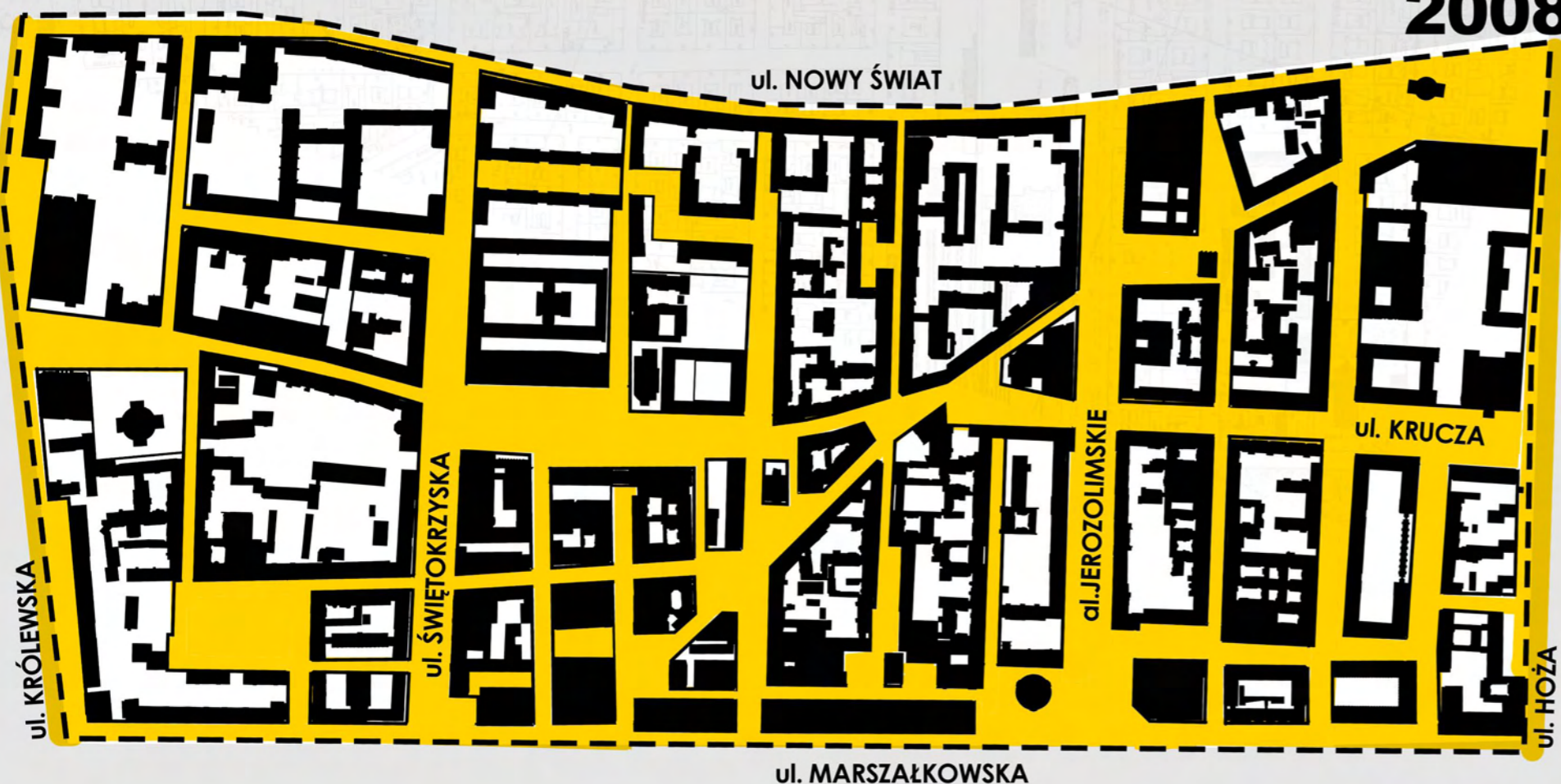
C2

1939

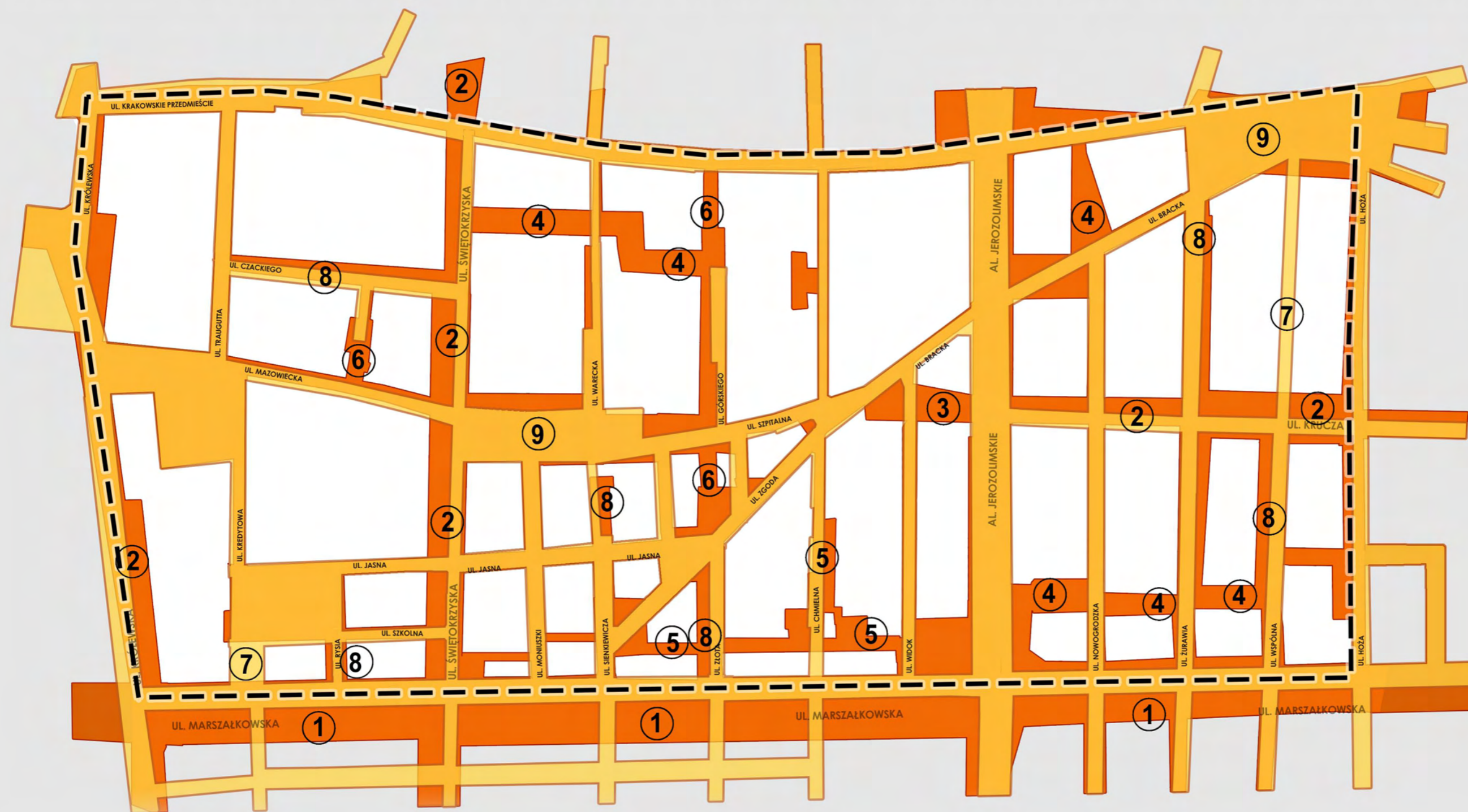

- czytelna siatka uliczna;
- brak wyraźnej hierarchii ulic - przeważają wąskie ulice - tylko na nielicznych były szpalery drzew;
- ukształtowane place: Plac III Krzyży, plac Warecki (Napoleona), plac Małachowskiego, plac Dąbrowskiego;
- szerokie aleje Jerozolimskie;
- mało powiązań komunikacyjnych (przejść, uliczek) z Nowym Światem;
- kwartały wypełnione gęstą zabudową kamieniczną;
- liczne małe "podwórka-studnie" bez możliwości przejścia przez kwartał;
- mała ilość zieleni miejskiej;

2008

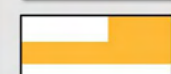
- układ przestrzeni publicznej na bazie przedwojennej siatki ulic;
- nowe założenia urbanistyczne;
- większość ulic poszerzona- w szczególności: ul. Marszałkowska, ul. Świętokrzyska, ul. Krucza;
- kwartały zabudowy wypełnione luźno, z zielonymi dziedzińcami wewnątrz;
- możliwość przechodzenia przez podwórka;
- różnorodny charakter zabudowy;
- zielen w przestrzeni publicznej- szpalery drzew;
- więcej powiązań z Nowym Światem;
- pasaż Wiecha;
- nowe ulice: Kubusia Puchatka, Tuwima, Rysia, Parkingowa;

granica opracowania

zmiany przestrzeni publicznej po II wojnie światowej

przedwojenna siatka przestrzeni publicznej

POWOJENNE PRZEKSZTAŁCENIA W STRUKTURZE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ:

1. Przebiecie ul. Marszałkowskiej i jej znaczne poszerzenie- ul. Marszałkowska - główna arteria komunikacyjna;
2. Poszerzenie ulic: Świętokrzyskich, Kruczej, Królewskiej;
3. Przebiecie ul. Kruczej;
4. Nowe ulice: Kubusia Puchatka, Mysia, Parkingowa;
5. Przestrzenie piesze- Pasaż Wiecha, ul. Chmielna
6. Przebiecie kwartałów ulicami: Żółta, Dowcip, Górskiego

7. Zlikwidowane przebiecie ul. Kredytowej w kierunku ul. Marszałkowskiej oraz ul. Wspólnej w kierunku Placu Trzech Krzyży;
8. Poszerzenie ulic;
9. Zmiana ukształtowania placów: Placu Trzech Krzyży, Plac Powstańców Warszawy (Warecki, Napoleona);

ANALIZA FOTOGRAFII PRZEDWOJENNYCH C4.1

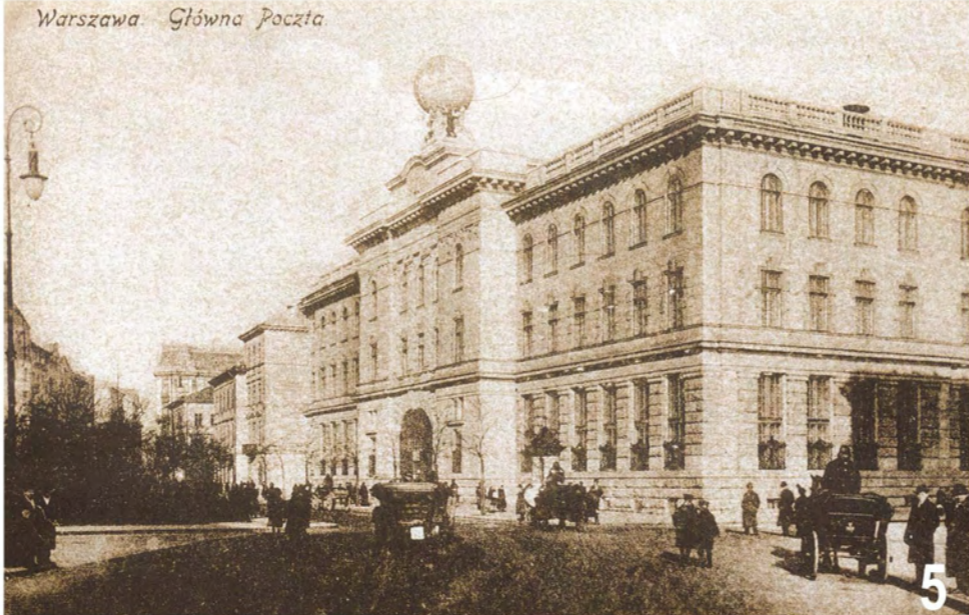

ANALIZA FOTOGRAFII PRZEDWOJENNYCH C4.2

gmach budynku Poczty Głównej na Placu Wareckim

5

Warszawa. Główna Poczta.

5

6 Plac Warecki - widok z narożnika ulic Świętokrzyskiej i Mazowieckiej

Warszawa. Plac Warecki, z domami.

Plac Warecki - na drugim planie - ul. Świętokrzyska

7

Warszawa. Plac Warecki

8

Dom Firmy Gebethner i Wolff. Warszawa.

4

9 Plac Warecki - widok na gmach Poczty Głównej w kierunku ulicy Mazowieckiej

9

10 Dom pod Orłami - na rogu ulic Zgoda i Jasna

10

11 Ulica Chmielna

11

ANALIZA FOTOGRAFII PRZEDWOJENNYCH C4.3

12

ulica Bracka - widok od strony ulicy Plac trzech Krzyży

13

ulica Jasna- kaminica na wysokości domu pod orłami

14

widok na narożnik ul. Świętokrzyska- Jasna obecnie gmach Poczty Głównej

14

ulica Bracka

51 WARSZAWA ul. Chmielna

15

ulica Chmielna

16

ulica Zgoda- gmach Filharmonii Narodowej

16

ulica Jasna - w oddali plac Dąbrowskiego

17

ulica Zgoda

10

Dom pod Orłami - u zbiegu ulic: Jasna, Złota, Bracka

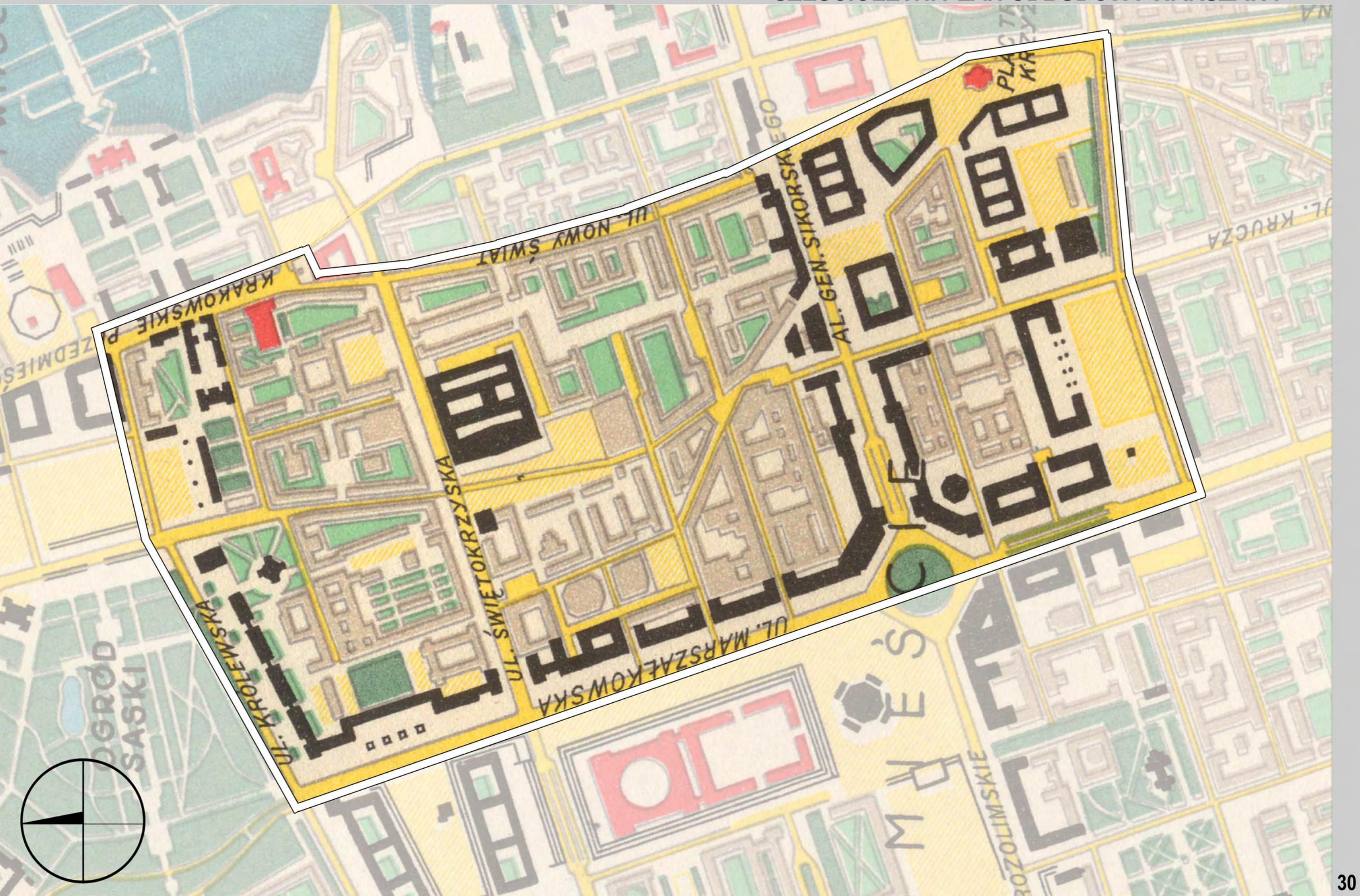
18

ulica Wspólna

ANALIZA FOTOGRAFII PRZEDWOJENNYCH C4.4

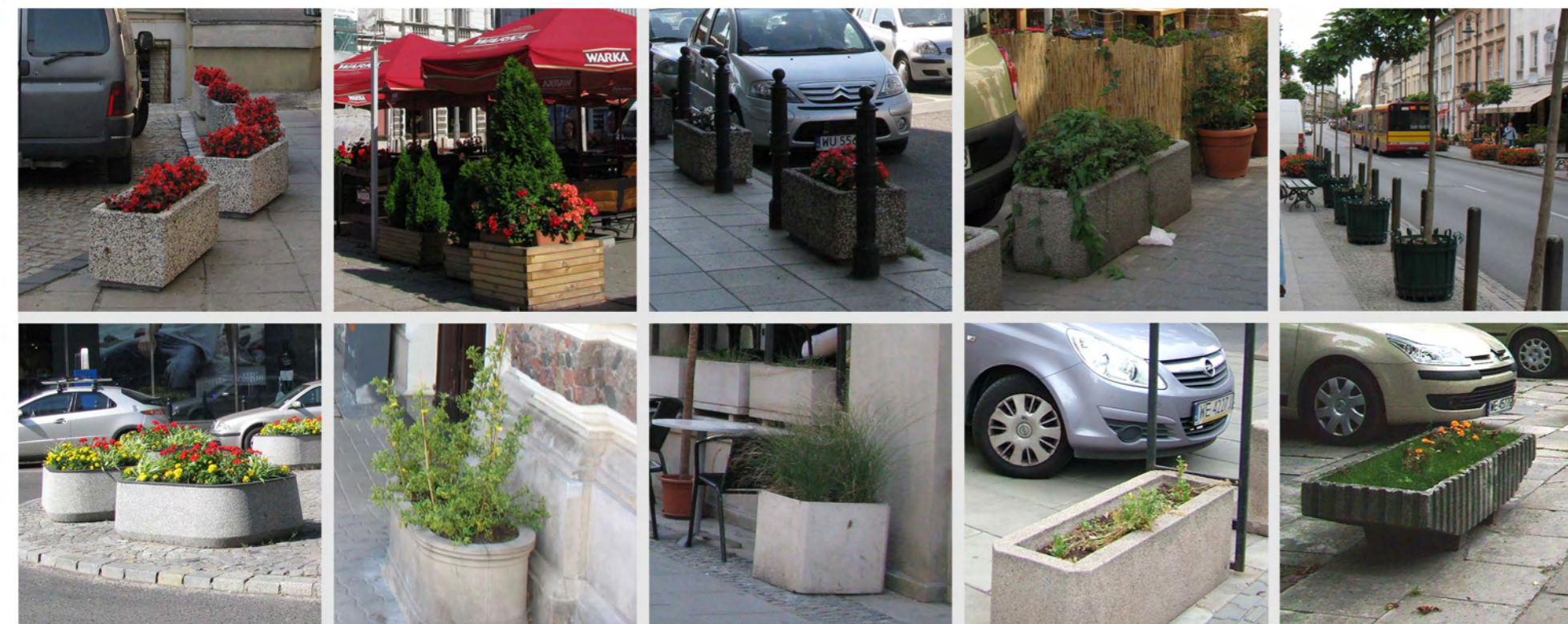

WYPOSAŻENIE I FUNKCJE

D

ANALIZA ELEMENTÓW WYPOSAŻENIA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH W OBSZARZE

D1.1

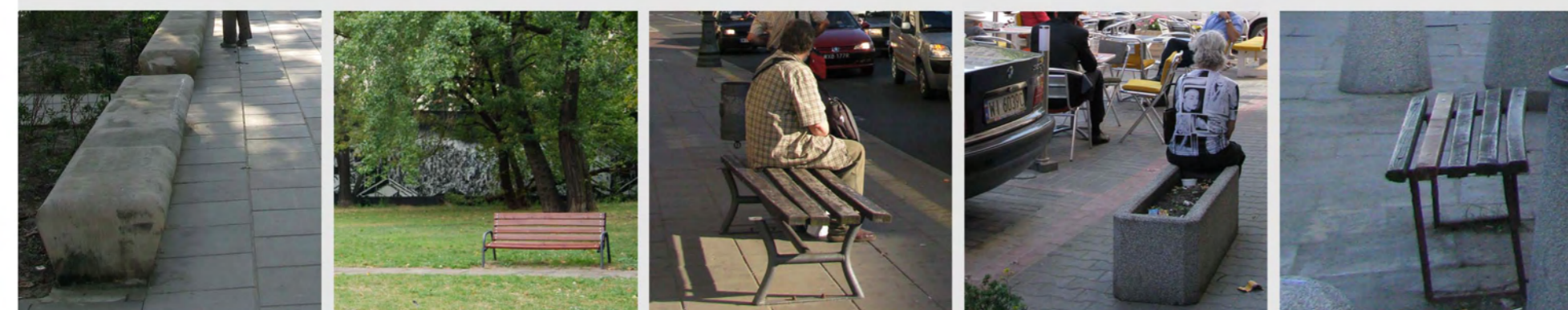
DONICE NA KWIATY

- bardzo duża różnorodność form i materiałów, choć przeważają donice betonowe.
- rozstawienie donic jest często przypadkowe - nierzadko zagradzają ciągi piesze, lub stoją w przewężeniach chodników.
- forma donic w większości niedostosowana do charakteru przestrzeni

KOSZE NA ŚMIECI

- niewielkie zróżnicowanie form
- dominują duże betonowe kosze

ŁAWKI

- bardzo mała ilość ławek w obszarze - głównie na przystankach autobusowych (ławki bez oparcí) oraz nieliczne na terenach zieleni
- większość ławek w złym stanie technicznym
- pojedyncze ławy kamienne

ANALIZA ELEMENTÓW WYPOSAŻENIA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH W OBSZARZE D1.2

PACHOŁKI

- duże zróżnicowanie form i materiałów (betonowe, kamienne, stalowe - lakierowane)
- częste stosowanie słupków biało-czerwonych nie dostosowanych do charakteru ulicy
-

OGRODZENIA

- wygradzenia zieleńców mają zazwyczaj charakter prowizoryczny oraz przypadkową formę
- w większości wydzielenia realizowane są za pomocą siatki lub ogrodzenia, rzadziej za pomocą murków
- bardzo często stosowaną formą wydzielenia przestrzeni parkingów są bramy i szlabany, które nie tylko wygradzają drogę dla samochodów ale też zagradzają przejście pieszym

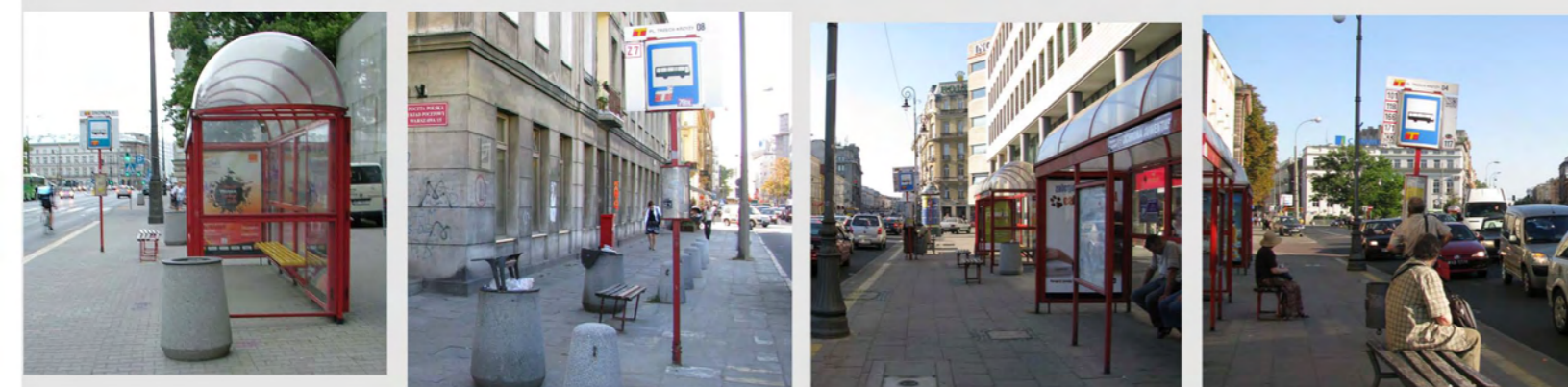

ANALIZA ELEMENTÓW WYPOSAŻENIA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH W OBSZARZE

D1.3

KIOSKI, BUDKI, HANDEL

- różnorodne formy kiosków, zazwyczaj w złym stanie technicznym, często prowizoryczne.
- brak jednolitej stylistyki i kolorystyki dla małych obiektów
- bardzo niski standard innych obiektów: prowizoryczne budki parkingowe, zniszczone budki telefoniczne, przenośne toalety.
- handel uliczny - nie ujęty w żadną formę architektoniczną stoisk, zadaszeń czy kiosków - sprzedaż ze stolików i skrzynek w podcieniach budynków itp.

PRZYSTANKI AUTOBUSOWE

- część przystanków bez wiat, z małą ilością ławek, zazwyczaj w złym stanie technicznym,
- wiaty przystankowe starego typu (czerwone z kolebkowym dachem) nie nawiązują stylistycznie do charakteru ulic i placów

ANALIZA ELEMENTÓW WYPOSAŻENIA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH W OBSZARZE D1.4

OGRÓDKI KAWIARNIANE

- bardzo różnorodne formy ogródków kawiarnianych, w wielu przypadkach o wysokim standardzie estetycznym
- zadaszenia parasolami, markizami lub płóciennymi dachami
- wygradzenia głównie zielenią, rzadziej płotkami, często nie stosowane są żadne wygradzenia

SŁUPY REKLAMOWE

- różne formy, kolorystyka i gabaryty słupów reklamowych

SZYLDY, REKLAMY

- chaotyczna, niekontrolowana reklama w formie szyldów, tablic reklamowych na budynkach, zwiastunów szyldów stawianych na ulicach
- rzadkie przykłady szyldów nawiązujących formą do charakteru przestrzeni lub budynku.
- reklamy wielkoformatowe na budynkach, niejednokrotnie zasłaniające całą elewację (szczególnie w otoczeniu rotundy i w Al. Jerozolimskich)

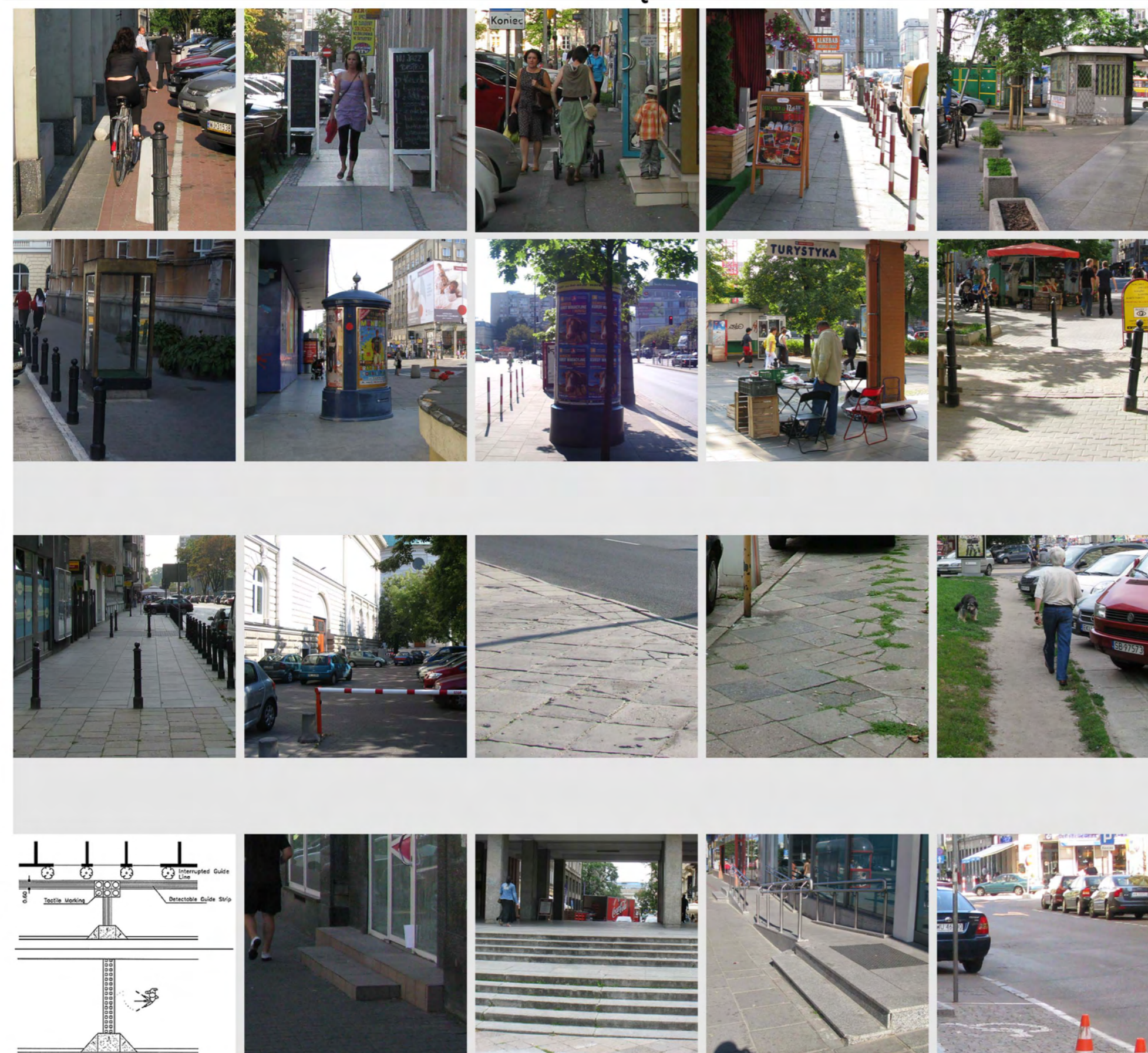

ANALIZA DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

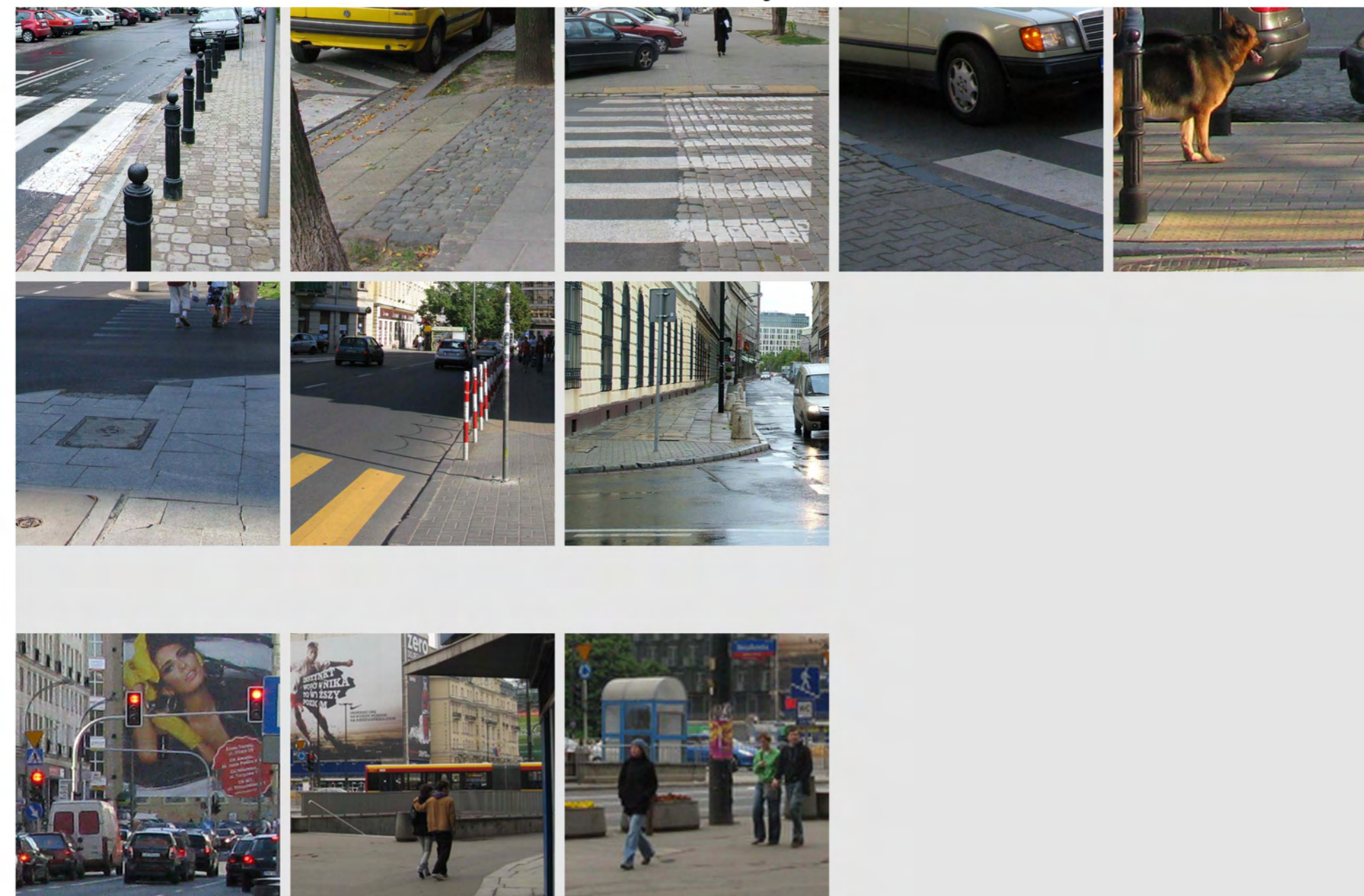
D2.1

Chodniki i parkowanie

- często za wąskie (powinny mieć min. 1,5m nie zastawionego przejścia)
- zazwyczaj zajęte przez: beładnie parkujące samochody, szyldy reklamowe – stojące na chodniku, budki, kioski, stragany, budki telefoniczne, beładnie stojące doniczki itp.
- słupki często kolizyjnie rozstawiane na poprzecznych wjazdach i szlabany stwarzają zagrożenie szczególnie dla osób niewidomych i niedowidzących
- nierówna nawierzchnia – już w stosunkowo niewielu miejscach
- zazwyczaj brak pasa oddzielającego wyraźnie jezdnię od chodnika (o innej fakturze i/lub kolorze)
- całkowity brak ścieżek prowadzących o wyróżnionej fakturze (i kolorze) np. doprowadzających do przejścia, zejścia w dół do przejścia podziemnego itp. – bardzo często stosowane rozwiązanie w miastach europejskich
- wejścia do budynków często niedostępne ze względu na zewnętrzne schody. Także w przestrzeni publicznej zdarzają się schody ograniczające dostępność niektórych ulic. Obiekty publiczne (ministerstwa, poczty, sądy itp.) zazwyczaj wyposażone w pochylnie, rzadziej obiekty i lokale prywatne (sklepy, kawiarnie itp.)
- miejsca parkingowe wyraźnie wyznaczone dla niepełnosprawnych – oznaczenia poziome i pionowe. Jest ich dosyć dużo jakkolwiek często są bezprawnie zajmowane. Miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych wyznaczone na jezdni nie mają w pobliżu obniżenia krawężnika umożliwiającego wjazd wózkiem na chodnik, chyba że są wyznaczone bezpośrednio przy przejściu dla pieszych

ANALIZA DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH D2.2

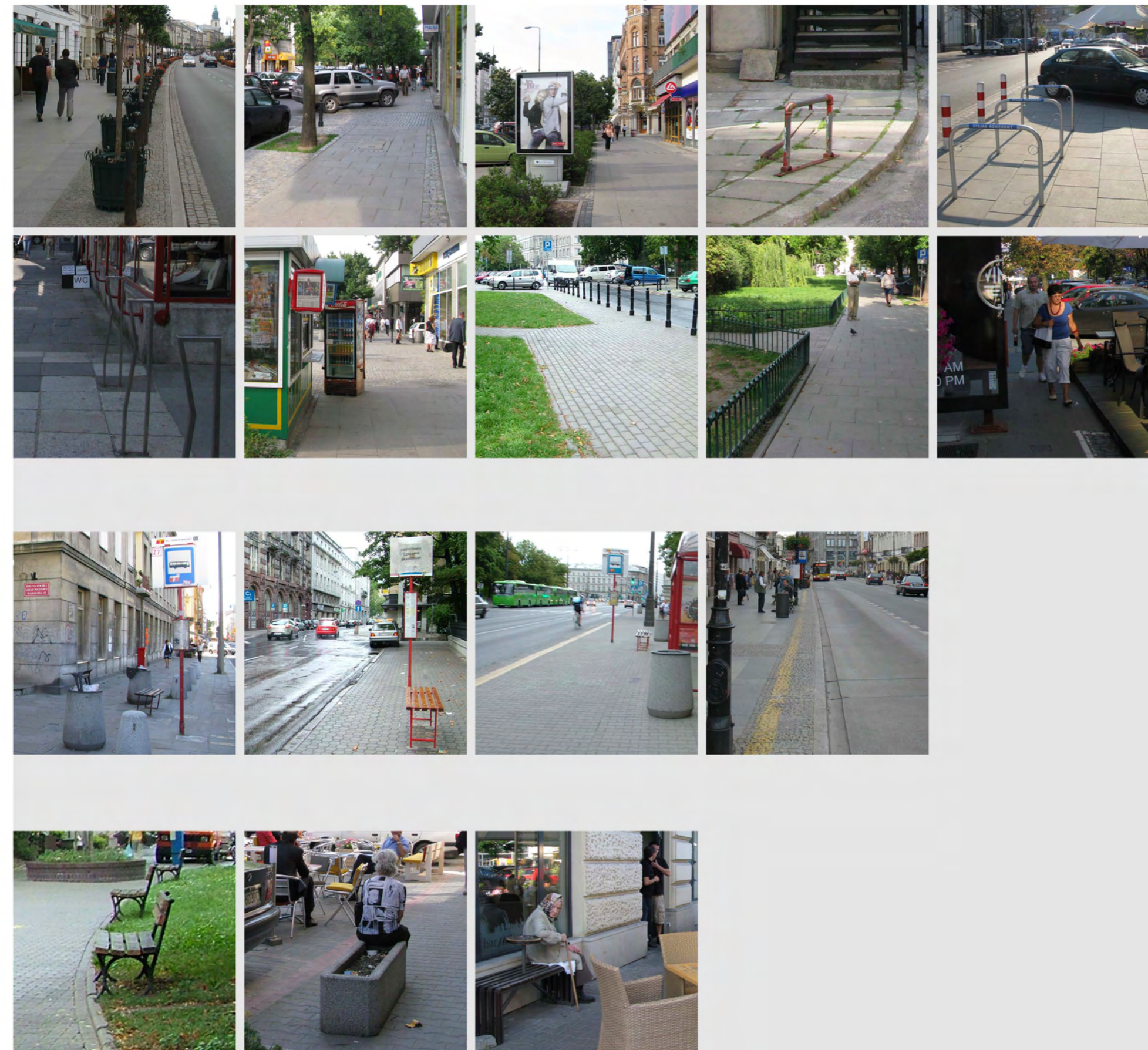

Przejścia dla pieszych

- zazwyczaj stosowane obniżenia krawężnika na przejściach, jakkolwiek często nie zrównane z poziomem rynsztoka w jezdni
- zazwyczaj przed przejściem stosowane płytki kontaktowe, jakkolwiek o dosyć niskiej jakości (betonowe – wycierająca się faktura, mało kontrastowe kolorystycznie)
- pojedyncze przypadki wysokiego krawężnika bez obniżenia na przejściach dla pieszych
- nie stosowane są w ogóle na obszarze opracowania przejścia w poziomie chodnika (korzystne dla osób na wózkach, bezpieczne jeśli dobrze oznaczone fakturą i/lub kolorem posadzki)
- sygnalizacja na przejściach zazwyczaj tylko świetlna (rzadko dźwiękowa). Sygnalizacje stosowane głównie na dużych ulicach, ale na małych zazwyczaj brakuje wyraźnych ograniczeń ruchu – szczególnie prędkości (strefa 30, obszar zamieszkania itp.)
- mało przejść dla pieszych przez A1. Jerozolimskie i Marszałkowską, a na rondzie Dmowskiego tylko przejście podziemne – utrudnione przekraczanie dużych ulic
- przejścia podziemne – brak oznaczenia dojść, słabo oznaczone zejścia na dół (początek schodów), windy o niskim standardzie i słabej dostępności
- stosunkowo lepiej rozwiązane zejścia do stacji metra, jakkolwiek windy tylko z jednej strony stacji znacznie ograniczają dostępność

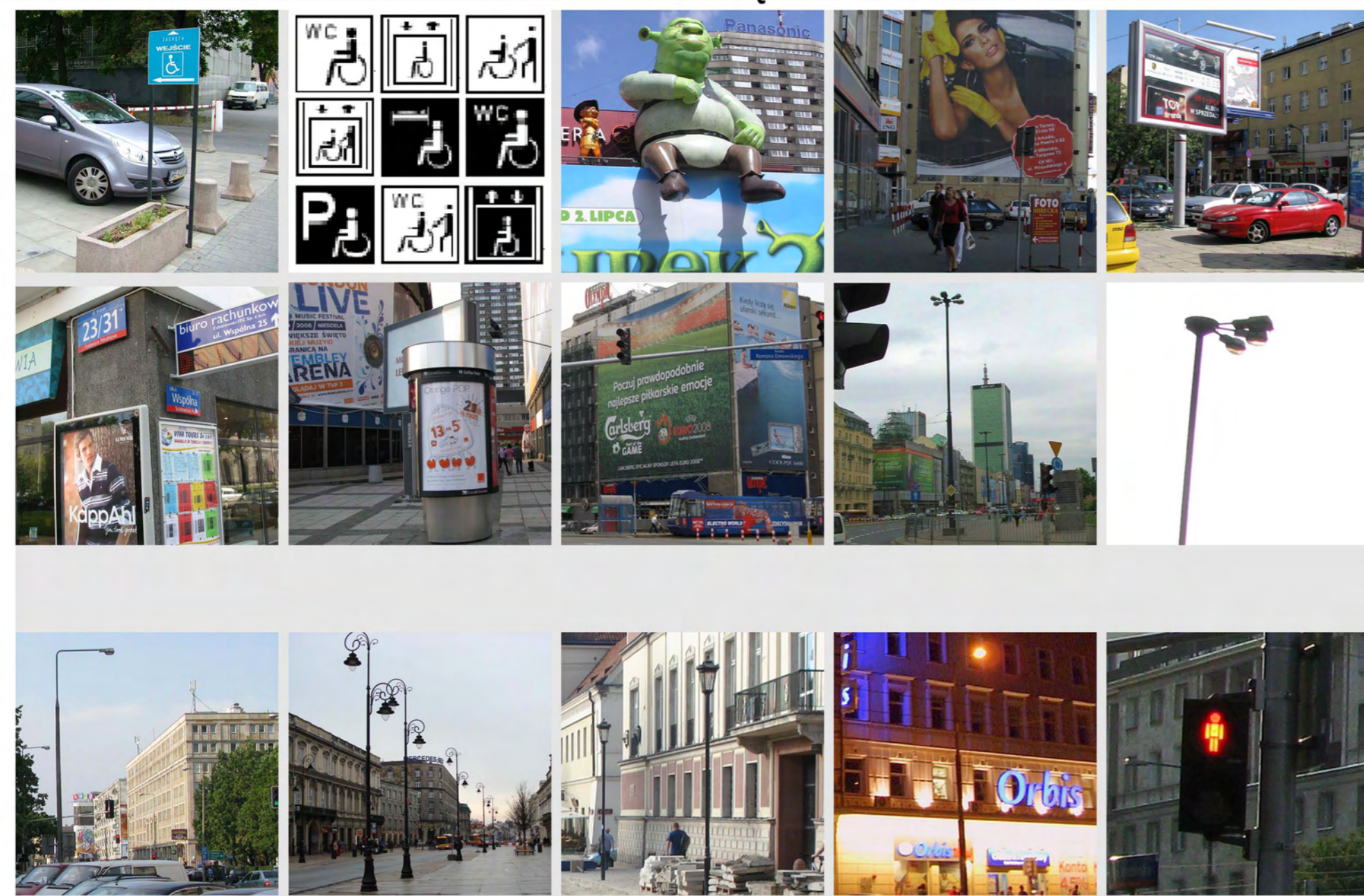
ANALIZA DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH D2.3

Mała architektura

- rzadko stosowana wydzielona strefa o innej fakturze na małą architekturę i drzewa oddzielona od strefy wolnego przejścia bez przeszkód (powinna być stosowana na chodnikach powyżej 4m szerokości)
- niezasygnalizowane przeszkody - brak wydzielen w posadzce pola pod elementy małej architektury (takie jak standy reklamowe, tablice informacji miejskiej, słupki, znaki, stojaki rowerowe itp.)
- zieleńce rzadko ogrodzone niskim płotkiem lub wyniesione powyżej chodnika (co sygnalizuje zmianę nawierzchni – koniec chodnika)
- pojedyncze przypadki znaków, informacji i szyldów umieszczonych za nisko (ze względu na bezpieczeństwo) lub za wysoko (ze względu na osoby poruszające się na wózkach)
- pojedyncze przypadki nadmiernego ograniczenia strefy przejścia przez ogródki kawiarniane
- budki telefoniczne zazwyczaj dostosowane dla osób poruszających się na wózkach, natomiast nowe budki tpsa niebezpieczne dla osób niewidomych i niedowidzących ze względu na osłonięcie całkowicie przezroczystymi szybami na poziomie głowy
- przystanki – tylko niektóre wyposażone w wiaty, ławeczki nigdzie nie wyposażone w podłokietniki, informacja często umieszczona w sposób niedostępny dla osób poruszających się na wózkach, za to konsekwentnie oznaczana żółtą linią (czasem także płytkami kontaktowymi) strefa zatrzymania autobusu lub tramwaju
- bardzo mało ławek. Te, które są często nie mają miejsca obok dla osoby na wózku.
- poza stacją metra brak toalet publicznych. Toalety na stacji metra dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych

ANALIZA DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH D2.4

Informacja przestrzenna

- pojedyncze oznaczenia obiektów dostępnych (np. Zachęta) i lokalizacji wejść, praktycznie brak oznaczeń braille'm, brak systemu piktoqramów wskazujących i kategoryzujących obiekty dostępne (przyjazne) dla osób niepełnosprawnych
- pojedyncze przypadki znaków, informacji i szyldów umieszczonych za nisko (ze względu na bezpieczeństwo) lub za wysoko (ze względu na osoby poruszające się na wózkach)
- śmietnik informacyjny – wszechobecne reklamy (różne, wielkie, kolorowe, na elewacjach i ustawiane bezładnie na chodnikach) – utrudniają orientację w przestrzeni, szczególnie osobom z niepełnosprawnością umysłową
- oświetlenie – prawie zawsze (poza Traktem Królewskim) skierowane wyłącznie na jezdnię wysokie latarnie drogowe, chodniki pozostają w półcieniu, bardzo słabo oświetlone
- częste zagrożenie olśnieniem poprzez agresywnie podświetlane reklamy i szyldy oraz zbyt jasne nowe sygnalizacje świetlne (zarówno dla pieszych jak i kierowców)

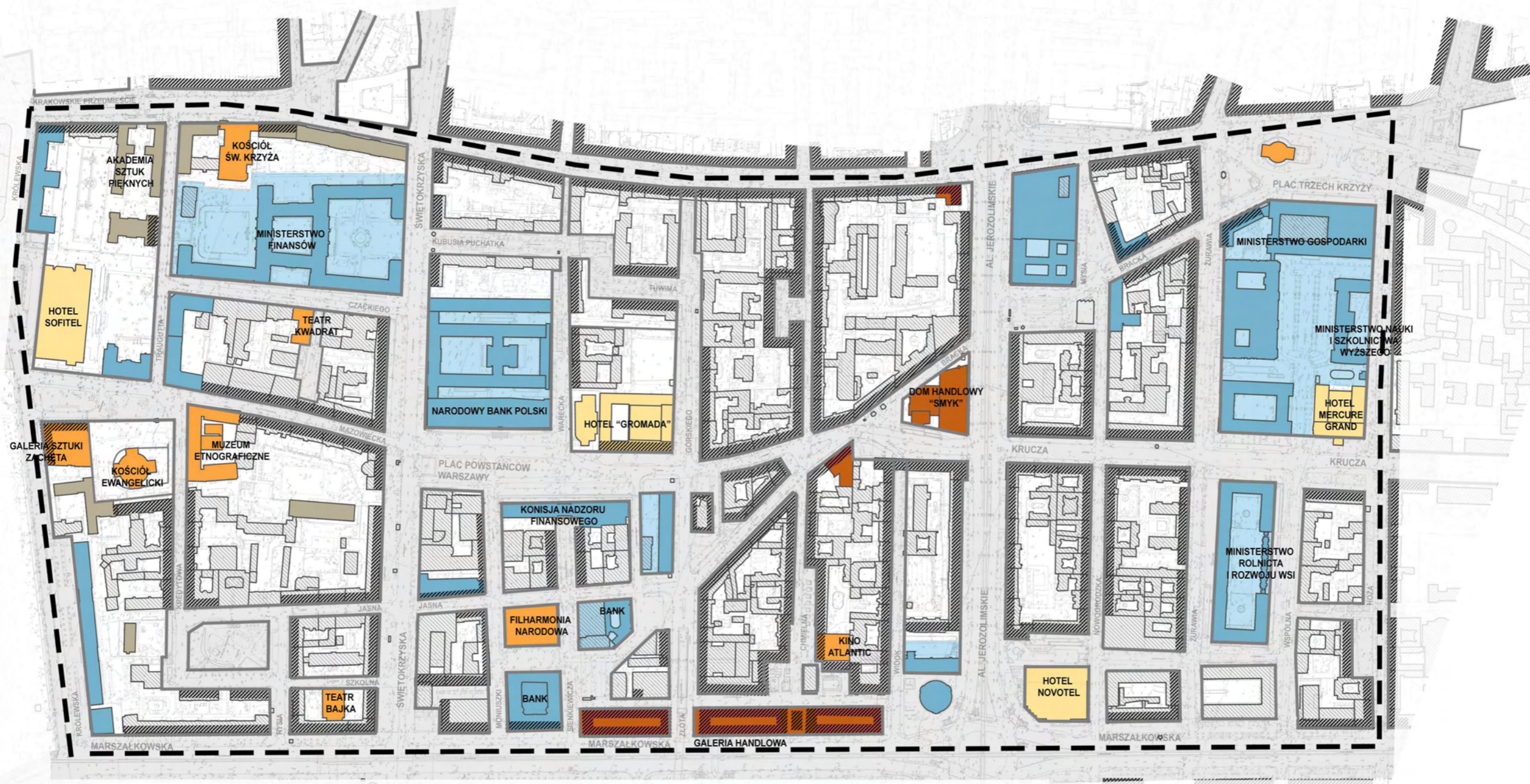
WNIOSKI:

Przestrzeń publiczna na obszarze opracowania jest zdecydowanie słabo dostosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych, co sprzyja wykluczeniu. Zauważalne są jednak pozytywne trendy przy bieżących remontach ulic, takie jak wydzielenie powierzchnią o wyczuwalnej fakturze krawędzi chodnika od jezdni, wydzielenie strefy dla mebli ulicznych i drzew nie kolidującej ze strefą wolnego przejścia, stosowanie obniżen krawężnika i płytek kontaktowych na przejściach dla pieszych, wyznaczanie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych itp.

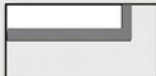
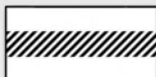
Niezbędne w zagospodarowaniu obszaru jest opracowanie i wdrażanie jednolitego systemu informacji przestrzennej oraz katalogu rozwiązań kształtujących przestrzeń przyjazną dla wszystkich – w tym dla osób niepełnosprawnych, w sposób zapobiegający wykluczeniu, w oparciu o standardy europejskie. Taki katalog oznaczeń i rozwiązań powinien być punktem wyjścia dla stworzenia ogólnomiejskiego systemu, ułatwiającego osobom niepełnosprawnym swobodne korzystanie z otoczenia zewnętrznego w całym mieście.

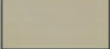
bibliografia:

- United Nations Enable 'Accessibility for the Disabled. A Design Manual for a Barrier Free Environment' 2003 – 2004
- Pemilla Johnni, Catarina Thuresson 'Stockholm - a City for Everyone. Guidelines for creating an accessible and usable external environment' 2004
- arch. Ewa Kuryłowicz, Pemilla Johnni, Catarina Thuresson 'Projektowanie uniwersalne. Sztokholm miasto dla wszystkich' 2005
- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego 'Analiza wyników kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących osób niepełnosprawnych' 2006
- Baza danych Mobidat.pl 'Niepełnosprawnik po Warszawie' 2008

LEGENDA:

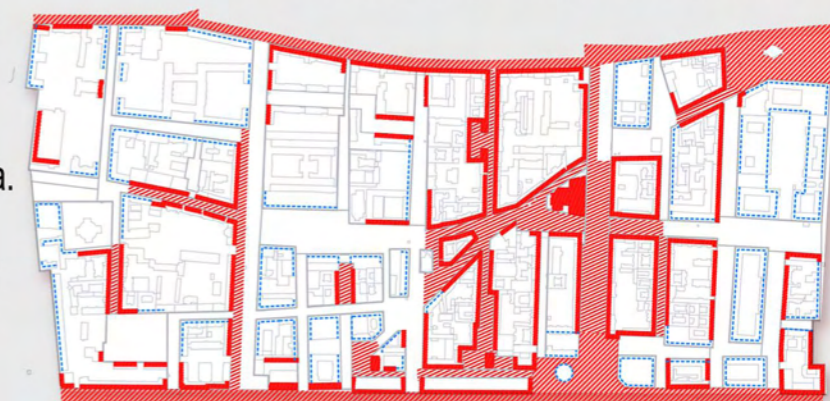
- GRANICA OPRACOWANIA
- PRZESTRZEŃ PUBLICZNA
- PIERZEJE USŁUGOWE (WITRYNY)

- ADMINISTRACJA, BIURA
- TURYSTYKA, HOTELE
- KULTURA, F. SAKRALNA
- DOMY HANDLOWE
- EDUKACJA, NAUKA

Najbardziej intensywny ruch pieszych jest w miejscach, w których przeważa funkcja handlowa- w okolicach domów handlowych, jak również na ulicach przy których zlokalizowane są sklepy w parterach: ul. Marszałkowska, ul. Nowy Świat, Pasaż Wiecha, ul. Chmielna, Bracka, Krucza.

“Martwe przestrzenie” tworzą zespoły zabudowy o funkcji administracyjnej: okolice Narodowego banku Polskiego, zespołu ministerstw przy ul. Wspólnej.

intensywność ruchu pieszego związanego z programem

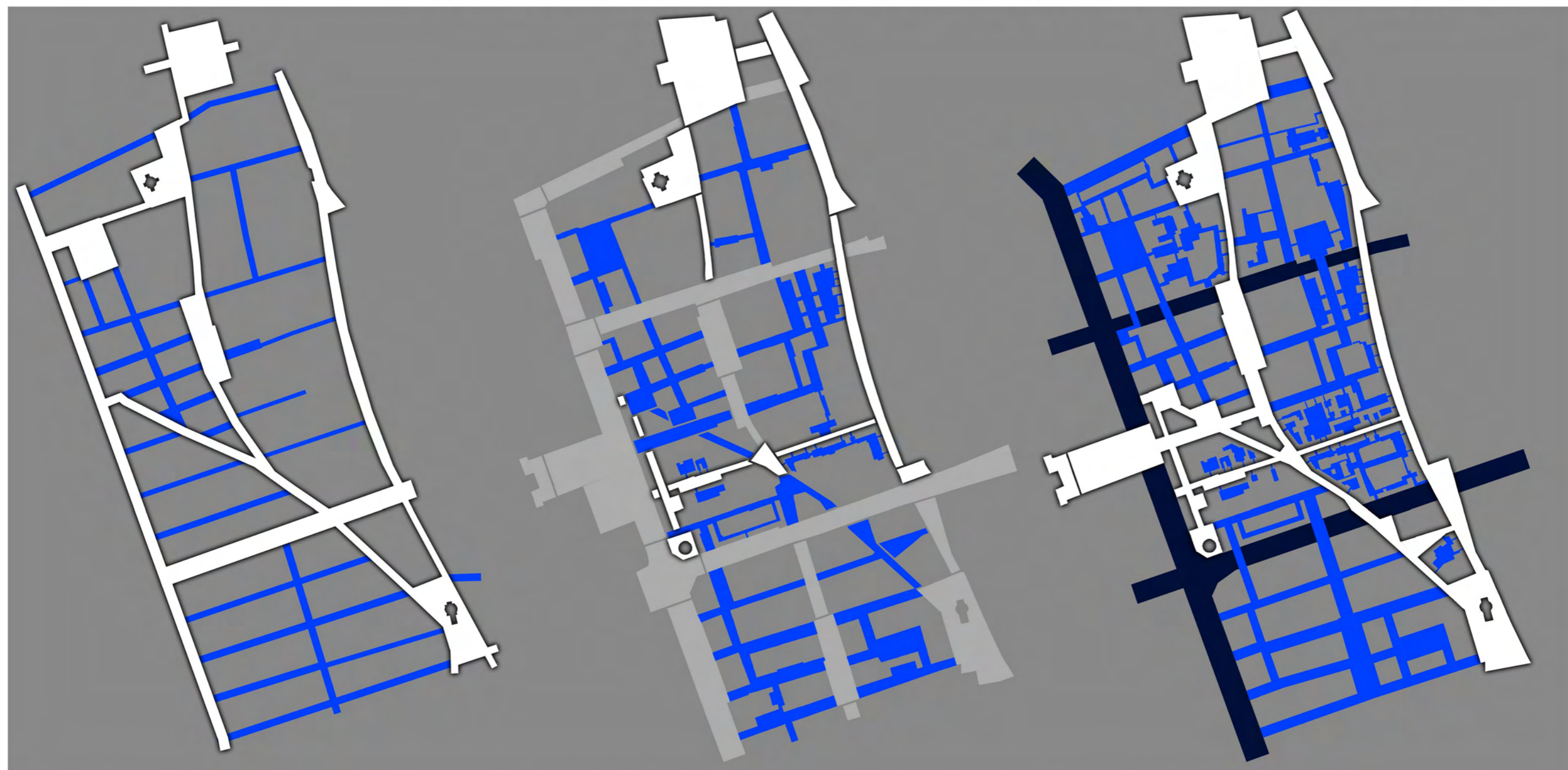

WNIOSKI

E

KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEN CHARAKTERU I FUNKCJI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

E1

1. MIĘDZYWOJNIE

Uporządkowana lecz rzadka siatka przestrzeni publicznych z wyraźnie ukształtowanymi głównymi ciągami prowadzącymi ruch pieszego. Czytelny układ przestrzenny ułatwia orientację w terenie, kształt i formy przestrzeni sprzyjają życiu miejskiemu i kontaktom społecznym.

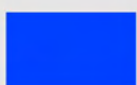
2. OBECNIE

Bogata lecz chaotycznie ukształtowana siatka przestrzeni publicznych. Na głównych ulicach i placach obszaru dominacja przestrzeni przeznaczonych dla komunikacji samochodowej. Na większości ulic brak przestrzeni dla pieszych, co utrudnia poruszanie się w obszarze.

3. DOCELOWO

uporządkowana, bogata siatka przestrzeni publicznych z przywróconą ciągłością układów i założeń przestrzennych, dodatkowo wzbogacona systemem podwórek wciągniętych do układu przestrzeni publicznych. Tworzenie nowych układów przestrzeni publicznej dla pieszych

 układ głównych przestrzeni z dużym udziałem ruchu pieszego - główne ciągi turystyczne

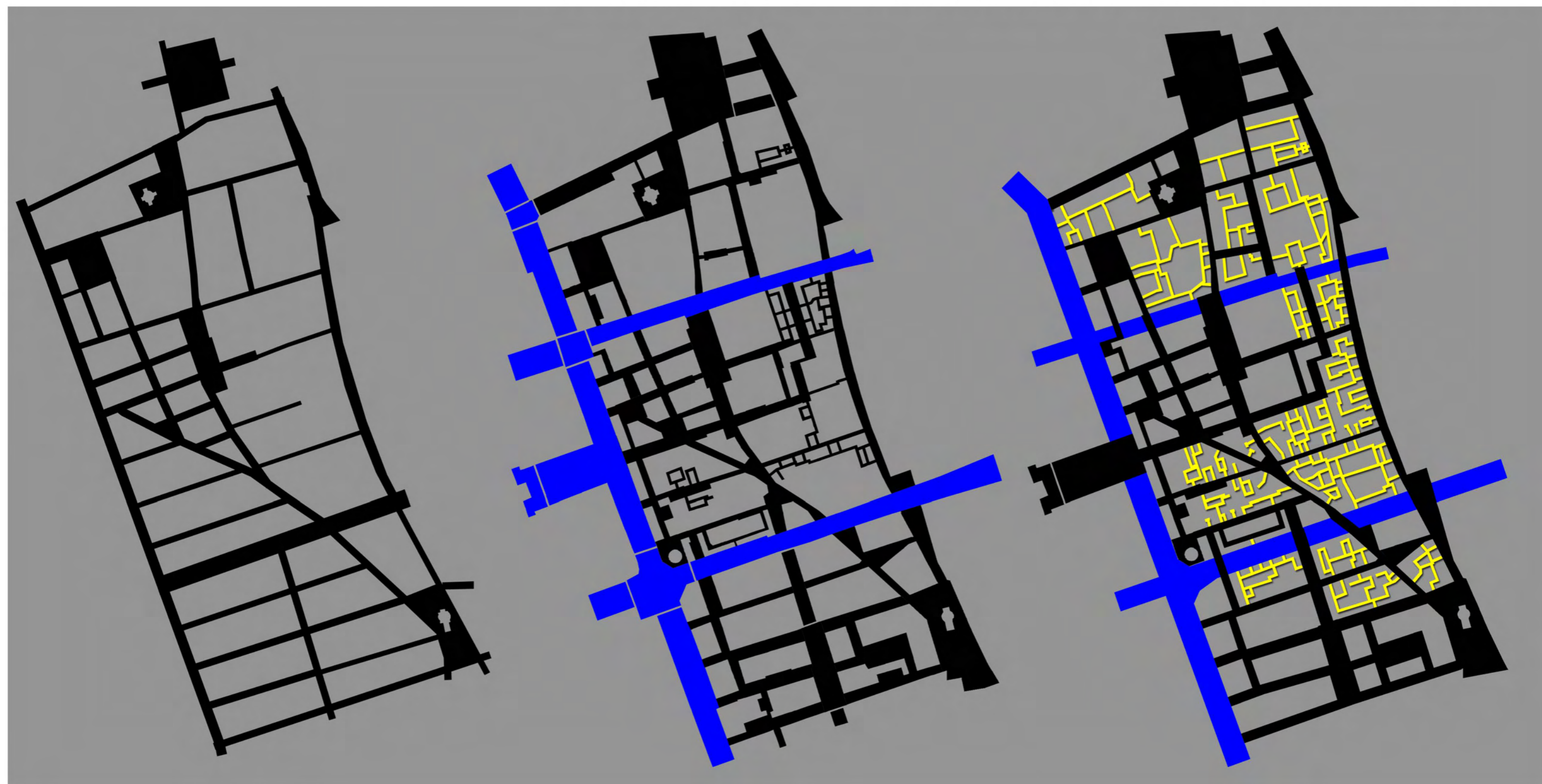
 ulice, zaułki i podwórka tworzące siatkę przestrzeni publicznych dostępnych i atrakcyjnych dla pieszych

 główne reprezentacyjne aleje o charakterze wielkomiejskim z funkcjami handlowymi i komunikacyjnymi

 przestrzenie zdominowane przez komunikację, niesprzyjające ruchowi pieszemu oraz kontaktom społecznym

MODELE PRZEKSZTAŁCEN I ROZWOJU SIATKI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

E2

OKRES MIĘDZYWOJENNY

jeden typ przestrzeni publicznej - siatka jednowarstwowa
typ1 - ulice miejskie

uporządkowana jednorodna siatka przestrzeni publicznych składająca się z wąskich ulic i ukształtowanych placów

STAN OBECNY

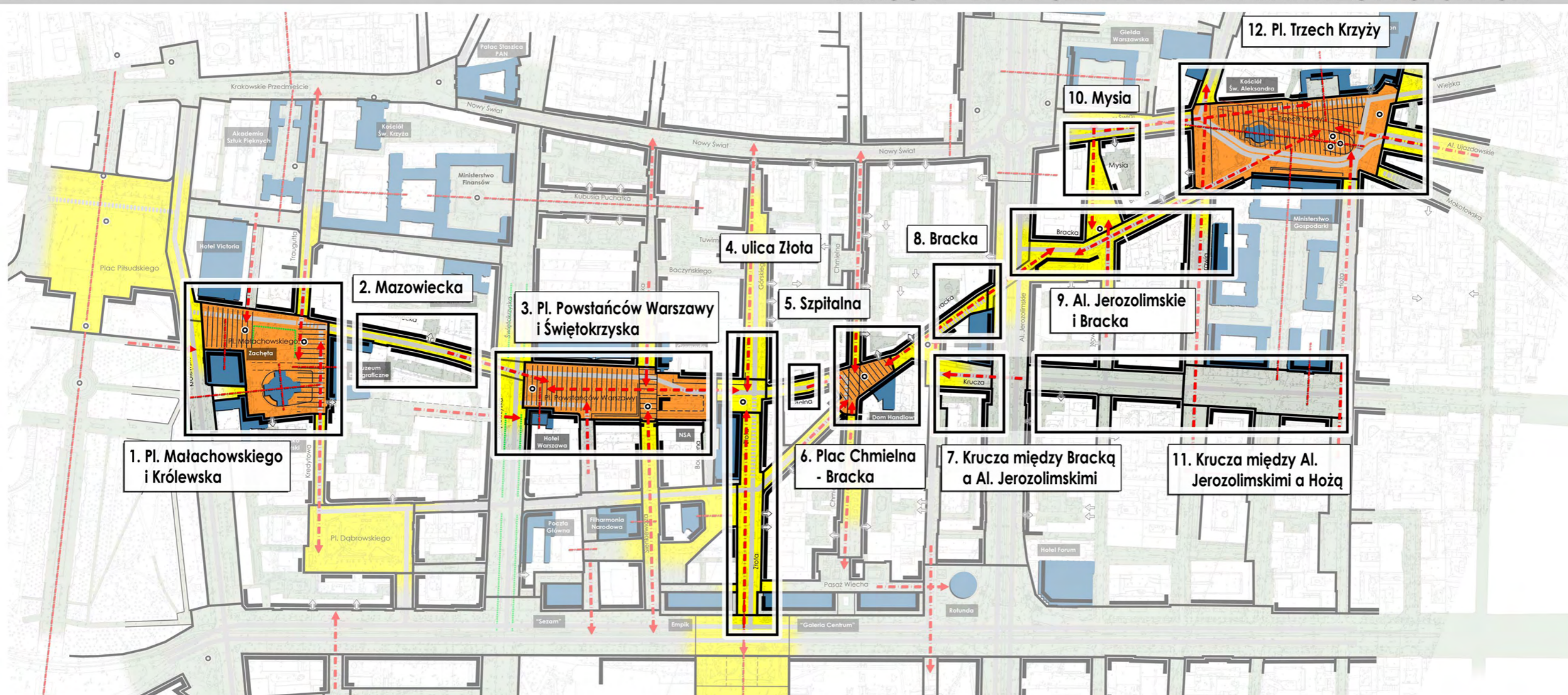
dwa typy przestrzeni publicznej - siatka dwuwarstwowa
typ1 - ulice miejskie, typ2 - ulice wielkowiejskie

chaotyczna siatka przestrzeni publicznych o zróżnicowanym charakterze, z wyróżniającymi się ulicami wielkowiejskimi o charakterze komunikacyjnym,

DOCELOWO

trzy typy przestrzeni publicznej - siatka trójwarstwowa
typ1 - ulice miejskie, typ2 - ulice wielkowiejskie, typ 3 system wewnętrznych przejść i podwórek z atrakcyjną ofertą programową

uporządkowana, bogata siatka przestrzeni publicznych z przywróconą ciągłością układów i założeń przestrzennych, dodatkowo wzbogacona systemem podwórek wciągniętych do układu przestrzeni publicznych.

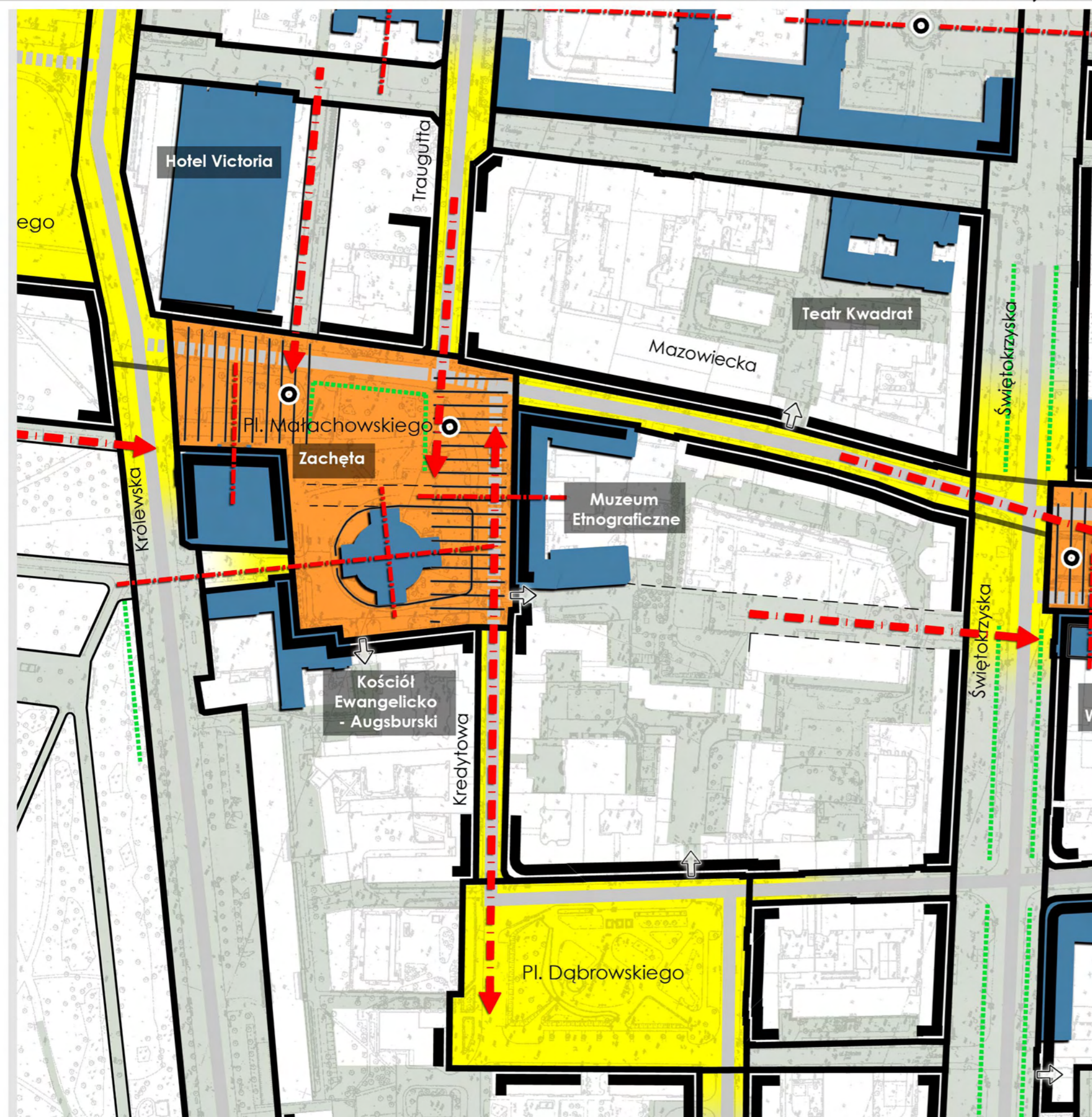
Proponuje się podział ulicy Brackiej na następujące zadania inwestycyjne:

1. Plac Małachowskiego i ul. Królewska
2. ul. Mazowiecka
3. Plac Powstańców Warszawy i ul. Świętokrzyska
4. ulica Złota
5. ul. Szpitalna / 6. Plac Chmielna - Bracka / 7. Krucza między Bracką a Al. Jerozolimskimi
8. Bracka od Chmielnej do Al. Jerozolimskich
9. Al. Jerozolimskie i Bracka od Al. Jerozolimskich do Pl. trzech Krzyży
10. ul. Mysia
11. Plac Trzech Krzyży
12. ul. Krucza między Al. Jerozolimskimi a Hożą

PODSTAWOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Ograniczenie ruchu tranzytowego. Proponuje się zachowanie istniejących możliwości dojazdu do obszaru opracowania oraz parkowania w obszarze, przy jednoczesnym przerwaniu bądź ograniczeniu ruchu tranzytowego na kierunku północ - południe w rejonie ulicy Chmielnej.
2. Uspokojenie ruchu i uporządkowanie parkowania przyulicznego.
3. Zwiększenie przestrzeni przeznaczonych dla pieszych.
4. Zwiększenie atrakcyjności programowej obszaru poprzez prowadzenie polityki zmierzającej do wprowadzania atrakcyjnego programu w parterach obiektów tworzących pierzeje przestrzeni publicznej.

5. Zagęszczenie siatki ruchu pieszego poprzez udostępnienie podwórek i tworzenie wewnętrznych pasaży uzupełniających siatkę przestrzeni publicznych oraz zwiększenie programu usługowego w parterach.
6. Wzmocnienie powiązań z Traktem Królewskim poprzez wytworzenie osi ulicy Złotej łączącej plac Defilad z Nowym Światem
7. Wyznaczenie w obszarze tras tematycznych związanych z kulturą i tradycją.
8. Podniesienie standardu przestrzeni publicznej poprzez zaprojektowanie przekroju ulic i placów oraz wprowadzenie elementów posadzki i umebłowania.
9. Kształtowanie przestrzeni publicznej w sposób przyjazny dla wszystkich, w tym dla osób niepełnosprawnych.

Zadanie 1 - Plac Małachowskiego i ulica Królewska

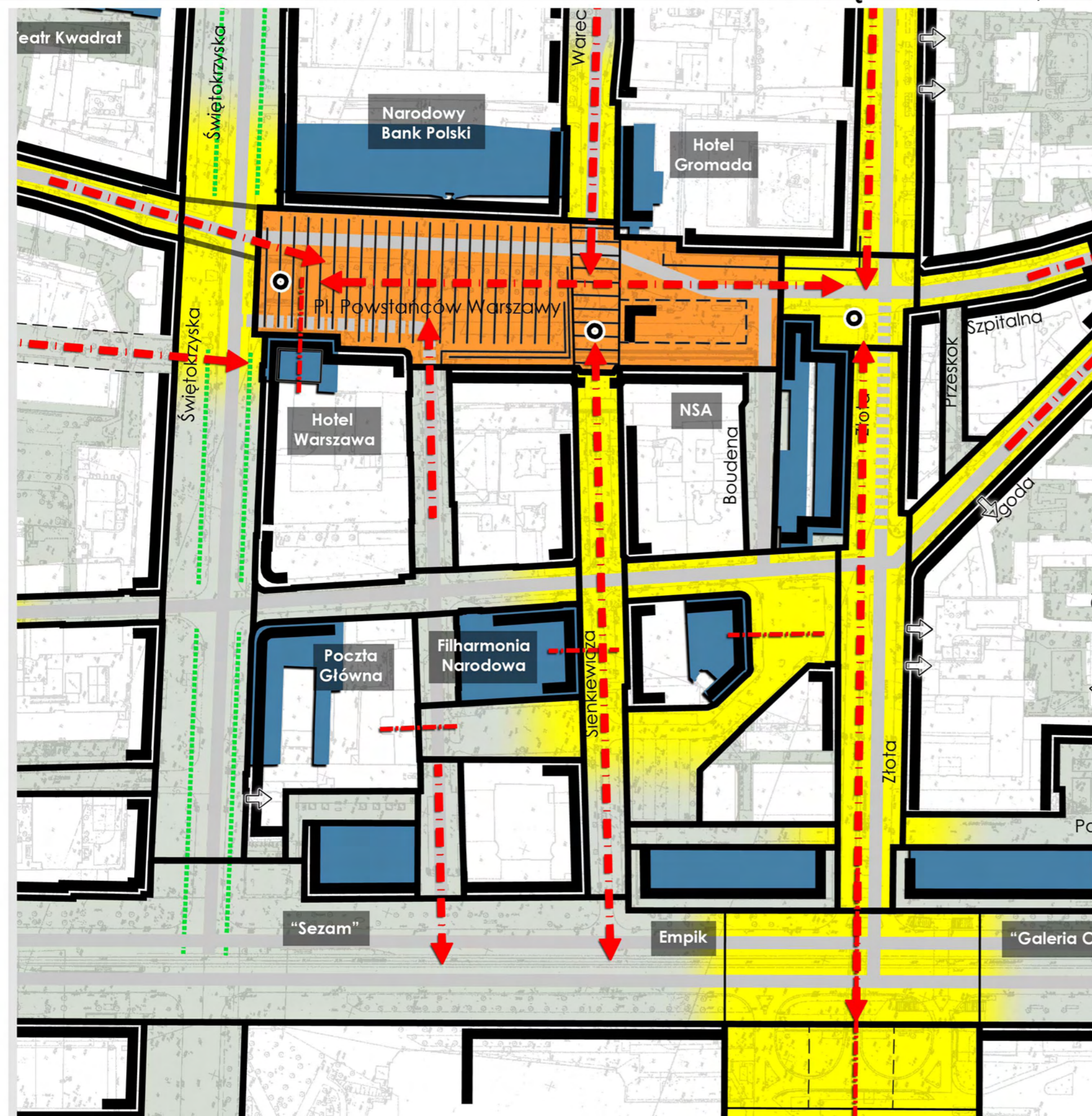
- wyeksponowanie w układzie przestrzennym placu budynków Zachęty, Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego oraz Muzeum Etnograficznego
- spowolnienie ruchu kołowego na ciągu Mazowiecka - Kredytowa i dostosowanie jezdni do geometrii placu
- zachowanie, uporządkowanie i urządzenie terenów zieleni (istniejące skwery)
- uwzględnienie w kompozycji placu osi widokowych przebiegających wzdłuż ulic: Kredytowej, Traugutta, przejścia za hotelem Victoria i przejścia od ul. Królewskiej
- wzmocnienie powiązań z Ogrodem saskim, Placem Dąbrowskiego i Placem Piłsudskiego

Zadanie 2 - ulica Mazowiecka

- poszerzenie chodników i uporządkowanie parkowania
- uzupełnienie istniejącego programu usługowego w parterach
- wzmocnienie powiązań z przestrzenią podwórek w kierunku ul. Czackiego (ul. Dowcip) oraz w kierunku placu Dąbrowskiego

- główne place
- główne przestrzenie piesze
- główne ulice
- osie kompozycyjne i widokowe
- ważne elementy w przestrzeni publicznej - pomniki itp.
- ważne budynki użyteczności publicznej
- aktywne pierzeje zabudowy
- jezdnie
- odcinki jezdni z priorytetem dla pieszych

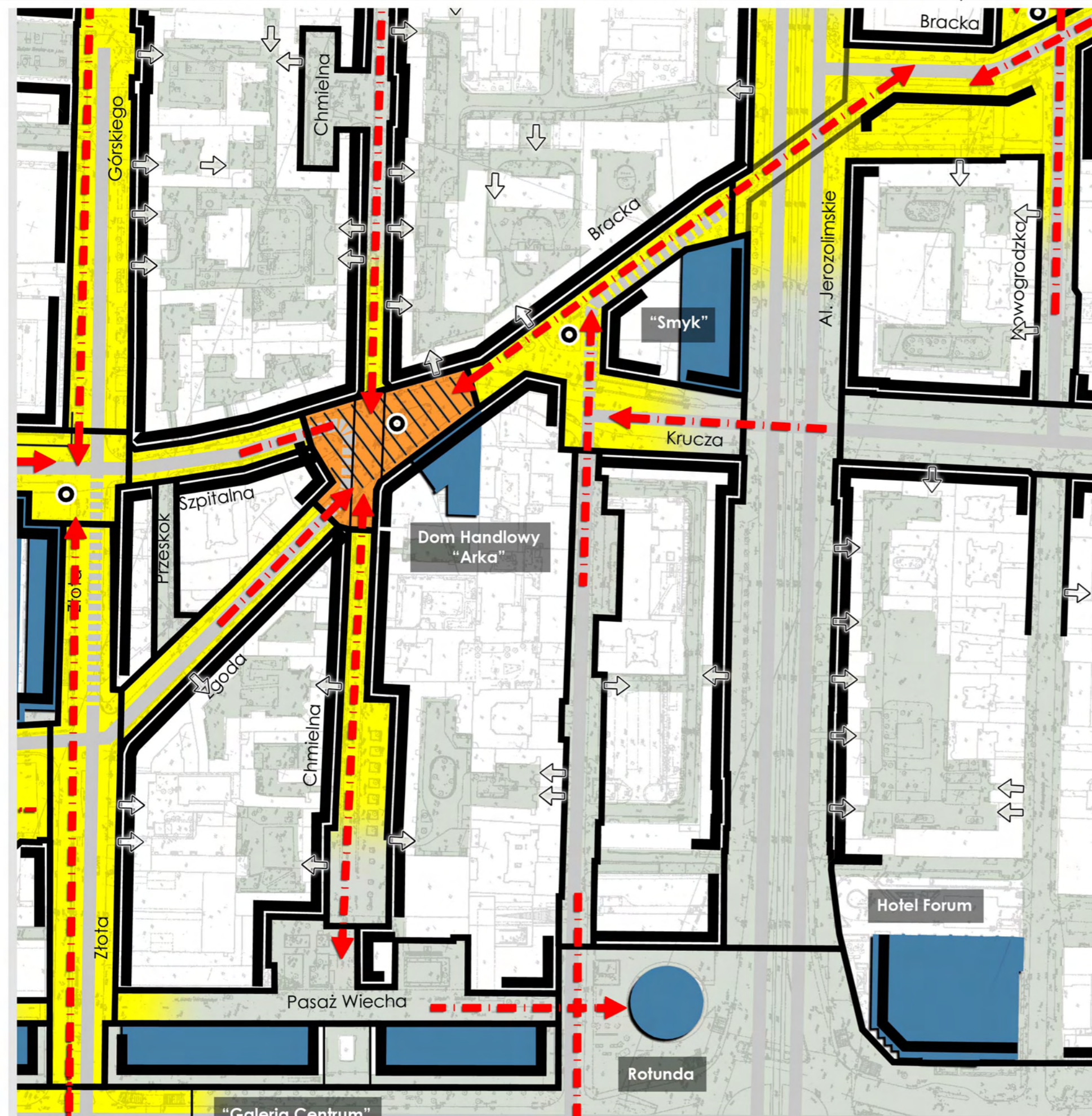
Zadanie 3 - Plac Powstańców Warszawy i ul. Świętokrzyska

- ukształtowanie części północnej placu w rejonie pomnika Powstańców i hotelu Warszawa
- wzmocnienie ciągu Sienkiewicza - Warecka łączącego rejon ul. Marszałkowskiej z Nowy Świat
- rozważenie możliwości parkowania podziemnego pod powierzchnią placu
- ograniczenie ruchu kołowego po zachodniej stronie placu oraz dostosowanie jezdni do geometrii placu
- zmiana posadzki i uzupełnienie zieleni
- rozważenie możliwości wprowadzenia dodatkowego programu w południowej części placu
- ustalenie zasad przekształcenia pierzei NBP z ukształtowaniem pierzei usługowej od strony placu

Zadanie 4 - ulica Żłota

- ukształtowanie alei pieszej łączącej plac Defilad z Nowym Światem
- ustalenie zasad rozwiązania skrzyżowania ul. Żłotej i Marszałkowskiej
- wprowadzenie przejść przez ul. Marszałkowską w rejonie ul. Żłotej
- ustalenie zasad rozwiązania rejonu ul. Przeskok
- uporządkowanie parkowania i urządzenie posadzek

- główne place
- główne przestrzenie piesze
- główne ulice
- osie kompozycyjne i widokowe
- ważne elementy w przestrzeni publicznej - pomniki itp.
- ważne budynki użyteczności publicznej
- aktywne pierzeje zabudowy
- jezdnie
- odcinki jezdni z priorytetem dla pieszych

Zadanie 5 - ulica Szpitalna

- poszerzenie chodników i urządzenie parkowania
- rozważenie możliwości wprowadzenia dodatkowego programu usługowego w podwórkach od strony wschodniej

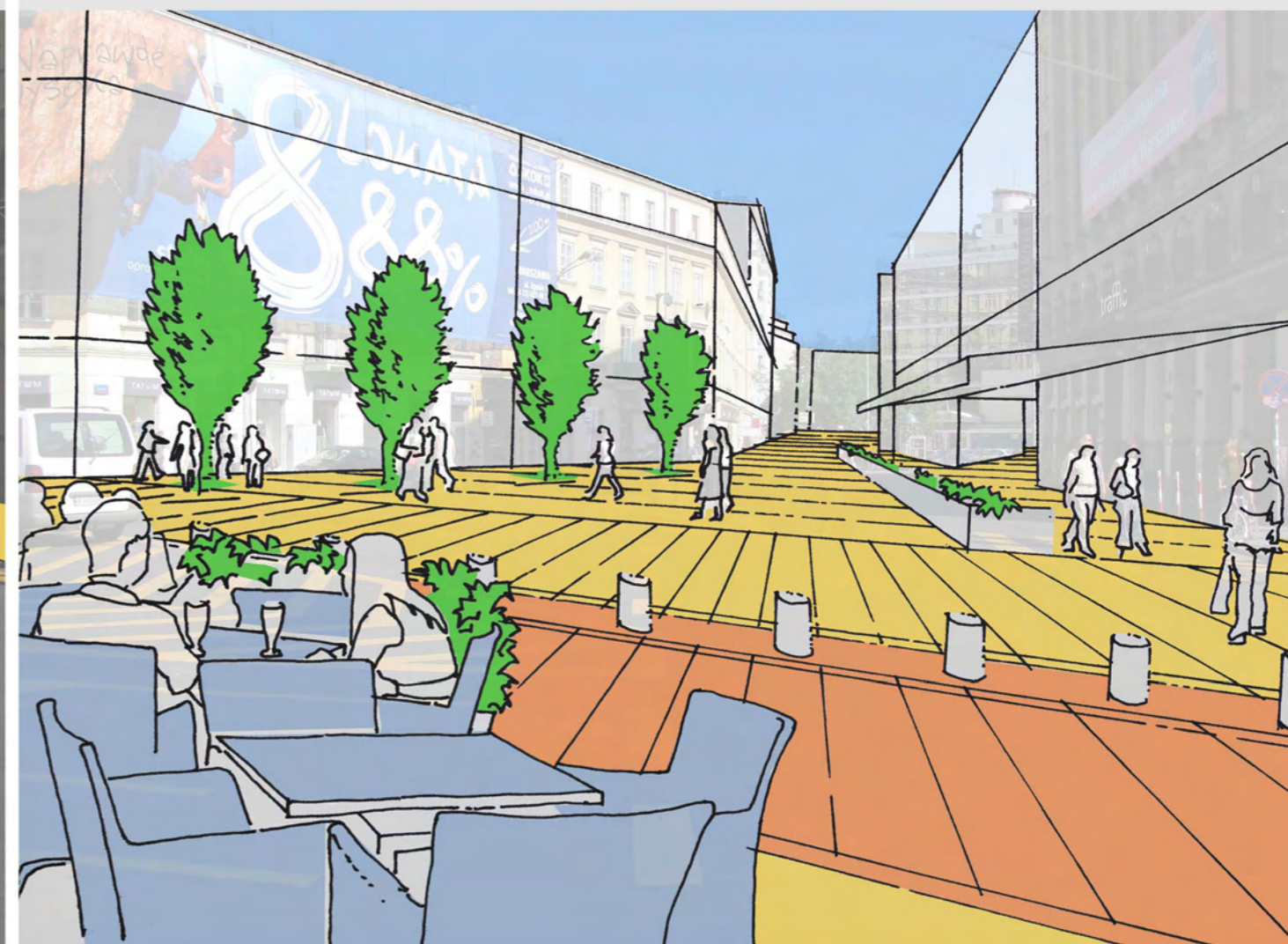
Zadanie 6, 7 i 8 - plac Chmielna - Bracka, Krucza między Bracką a Al. Jerozolimskimi, Bracka między Chmielną a Al. Jerozolimskimi

- ograniczenie ruchu tranzytowego na ciągu ulic Krucza - Szpitalna w rejonie ul. Chmielnej
- zapewnienie dojazdów i obsługi komunikacyjnej dla rejonu Chmielnej oraz domu handlowego Braci Jabłkowskich
- wzmocnienie powiązania pieszego ciągu ul. Chmielnej, łączącej pasaż Wiecha z Nowym Światem
- wytworzenie placu miejskiego w rejonie przecięcia Chmielnej i Brackiej
- uzupełnienia zabudowy w pierzei ulic Brackiej i Kruczej (w sąsiedztwie domu handlowego Braci Jabłkowskich)
- uczytelnienie historycznego kierunku ul. Brackiej w rejonie Al. Jerozolimskich
- zapewnienie dojazdu od ul. Widok i Kruczej
- udostępnienie podwórek - pasaży w kwartale Bracka - Chmielna - Nowy Świat - Al. Jerozolimskie

- główne place
- główne przestrzenie piesze
- główne ulice
- osie kompozycyjne i widokowe
- ważne elementy w przestrzeni publicznej - pomniki itp.
- ważne budynki użyteczności publicznej
- aktywne pierzeje zabudowy
- jezdnie
- odcinki jezdni z priorytetem dla pieszych

WSTĘPNE WYTYCZNE PROJEKTOWE DLA PLACU MIEJSKIEGO CHMIELNA - BRACKA

E4.4

STAN ISTNIEJĄCY:

- bardzo mała przestrzeń piesza - sprowadzająca się głównie do wysepki między jezdniami i bardzo wąskich chodników wzdłuż elewacji
- większość placu zajęta przez jezdnie
- przelot komunikacyjny Szpitalna – Krucza

WSTĘPNE WYTYCZNE PROJEKTOWE:

- przestrzeń placu uwolniona od komunikacji kołowej - duża przestrzeń piesza, ogródki kawiarniane itp.
- uzupełniona pierzeja Brackiej (rozbudowa Smyka, domu handlowego Arka i zabudowa działki sąsiedniej)
- delikatnie zaznaczona w posadzce ciągłość pieszego pasażu ulicy Chmielnej
- jezdnie w poziomie placu, okrążająca ogródek przy Sphinx'ie (pętla Zgoda - Szpitalna bez połączenia z Kruczą)
- wprowadzenie zieleni na placu i w ciągu ul. Brackiej

Zadanie 9 - Al. Jerozolimskie i Bracka od Al. Jerozolimskich do Pl. Trzech Krzyży

- odtworzenie historycznej ciągłości ul. Brackiej po obu stronach Al. Jerozolimskich
- rozważenie możliwości wprowadzenia przejścia pieszego na ciągu ul. Brackiej przez al. Jerozolimskie
- zapewnienie ciągłości przestrzeni publicznej ul. Brackiej na odcinku Nowogrodzka - Al. Jerozolimskie
- zlokalizowanie programu usługowego w parterach nowego domu handlowego między Al. Jerozolimskimi a Nowogrodzką
- udostępnienie parkingu podziemnego domu handlowego dla użytkowników obszaru

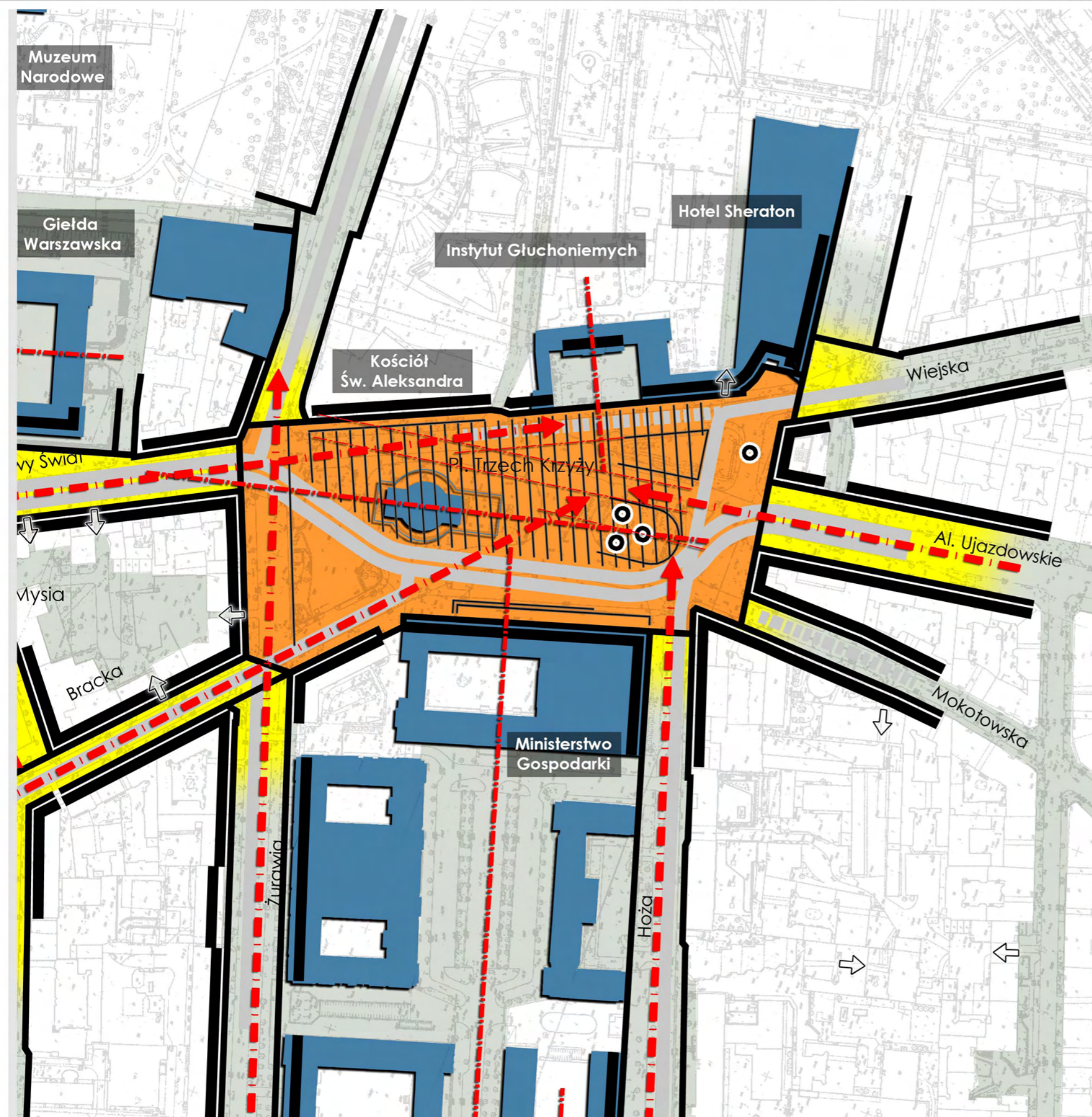
Zadanie 10 - ulica Mysia

- urządzenie szerokiego przejścia pieszego między Bracką a Nowym Światem
- remont nawierzchni i uporządkowanie parkowania
- wprowadzenie zieleni, małej architektury i ogródków kawiarnianych

Zadanie 11 - ulica Krucza między Al. Jerozolimskimi a ul. Hożą

- uporządkowanie parkowania i zwiększenie przestrzeni dla pieszych
- wprowadzenie wydzielonych ścieżek rowerowych
- ochrona istniejącej zieleni i urządzenie skweru vis a vis Grand Hotelu
- wyznaczenie miejsc dla ogródków kawiarnianych

- główne place
- główne przestrzenie piesze
- główne ulice
- osie kompozycyjne i widokowe
- ważne elementy w przestrzeni publicznej - pomniki itp.
- ważne budynki użyteczności publicznej
- aktywne pierzeje zabudowy
- jezdnie
- odcinki jezdni z priorytetem dla pieszych

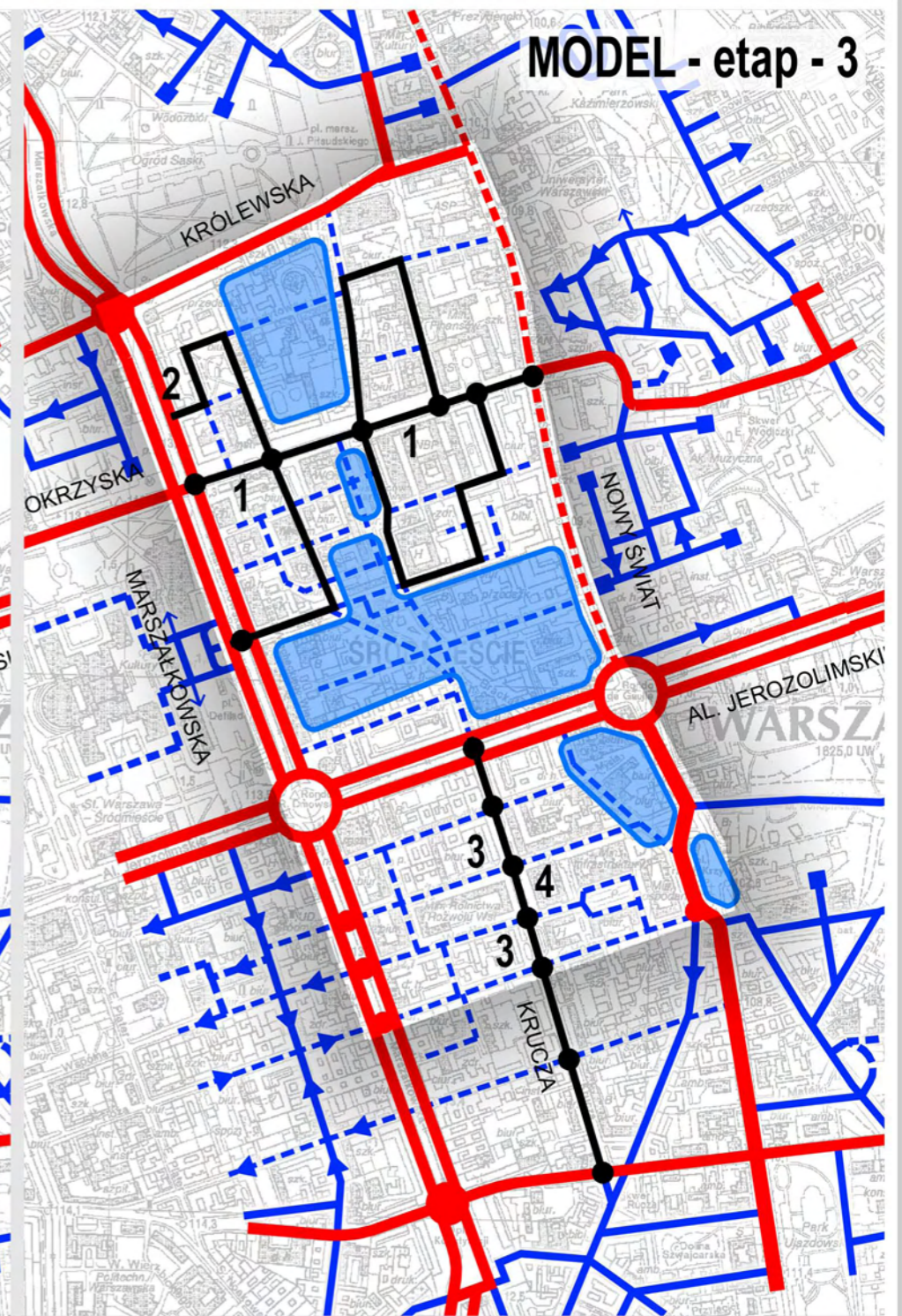
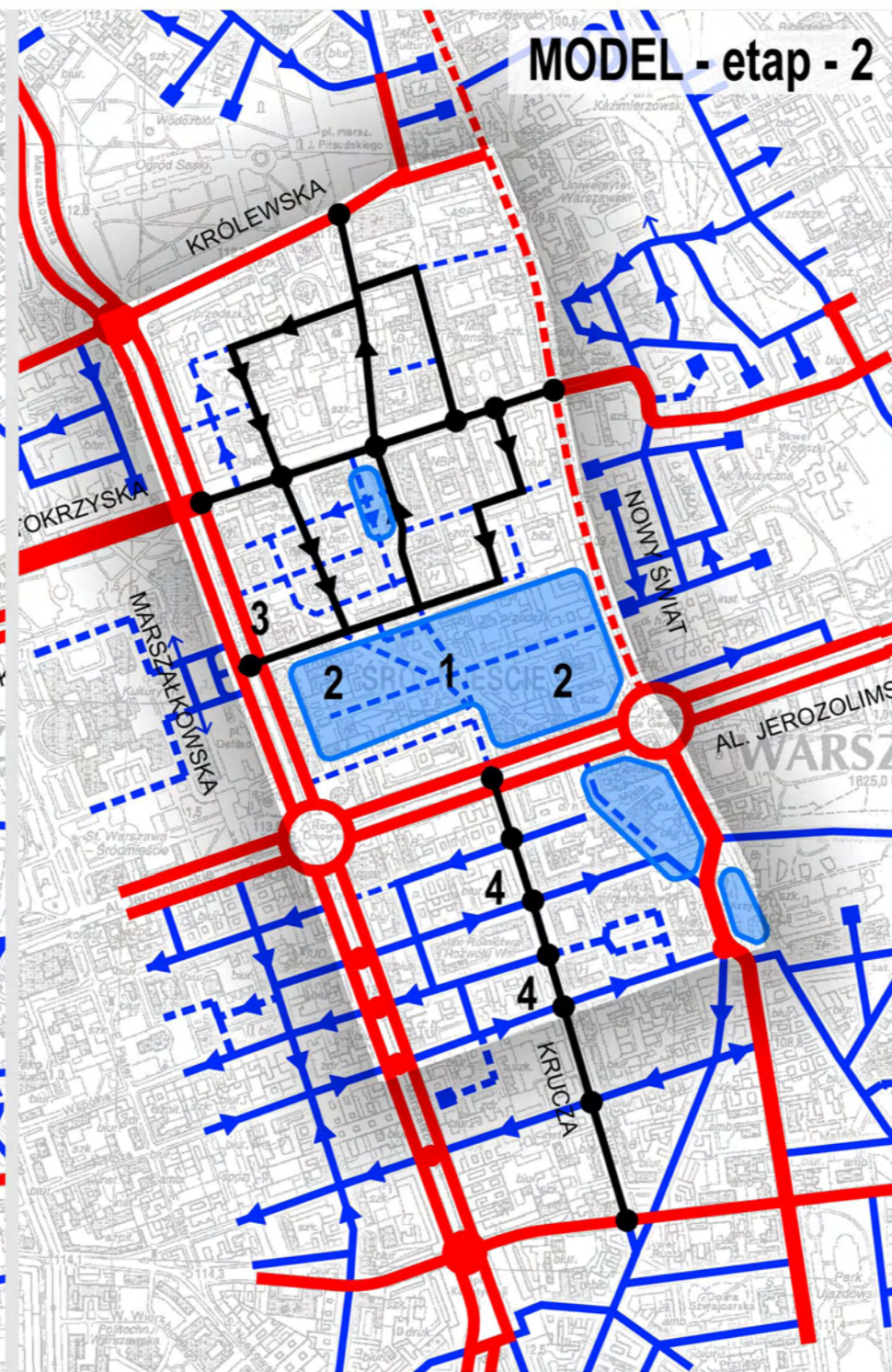
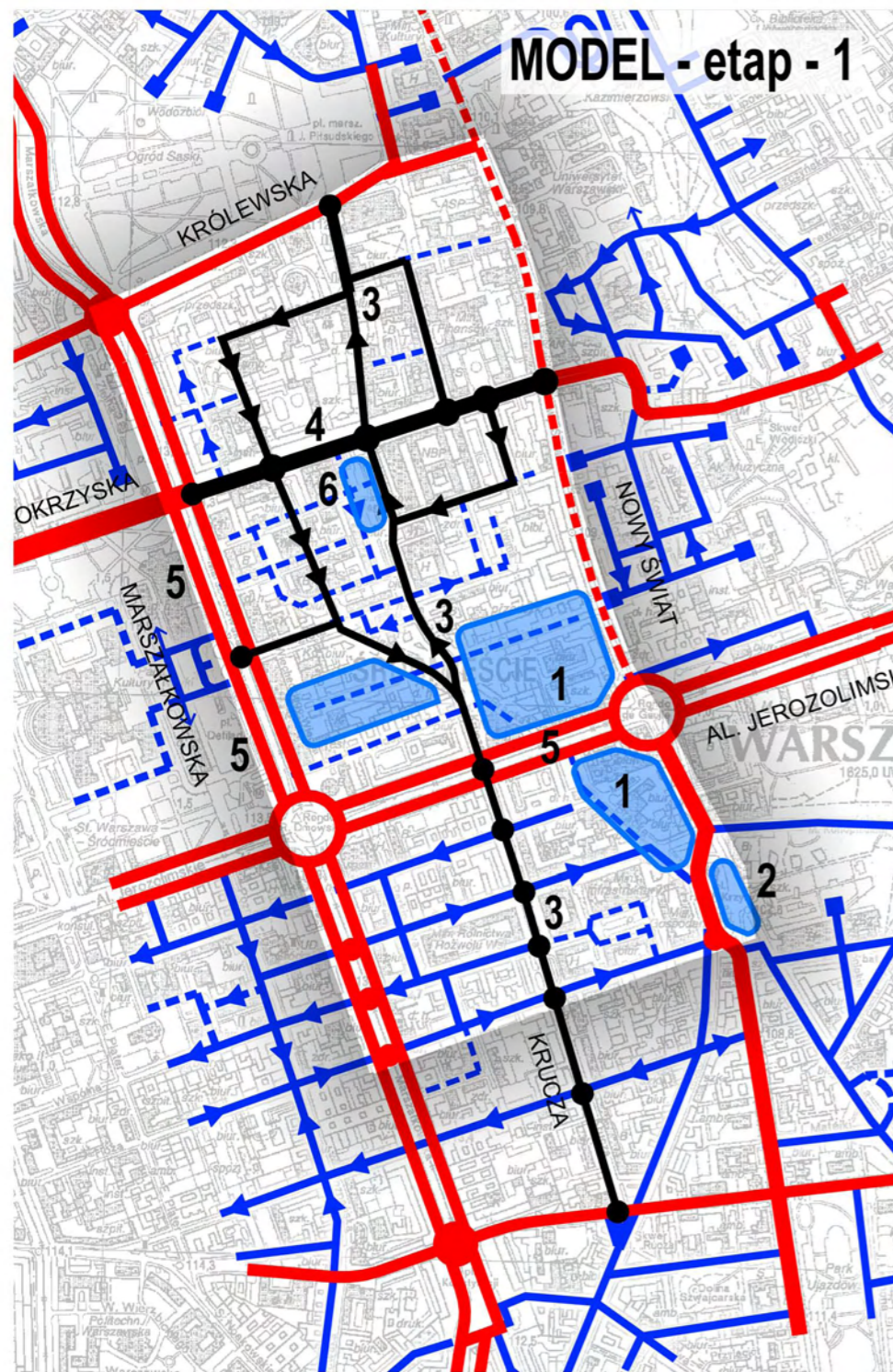
Zadanie 12 - Plac Trzech Krzyży

- zmiana rozwiązania komunikacyjnego z przeniesieniem ruchu tranzytowego w obu kierunkach na zachodnią stronę placu
- zwiększenie przestrzeni pieszej po stronie wschodniej i północnej placu
- wyeksponowanie kościoła Św. Aleksandra oraz osi kościoła - pomnik Św. Jana Nepomucena
- wytworzenie głównej przestrzeni placu pomiędzy osią kościoła a wschodnią pierzeją
- ukształtowanie posadzki placu z uwzględnieniem ciągu Traktu Królewskiego
- wyznaczenie ogródków gastronomicznych
- uwzględnienie osi widokowych wzdłuż ulic: Nowy Świat, Al. Ujazdowskie, Hoża i Żurawia
- uwzględnienie w kompozycji placu osi budynku Ministerstwa Gospodarki, budynku ING oraz Instytutu Głuchoniemych
- przeniesienie pętli autobusowej z rejonu placu
- rozważenie możliwości uzupełnienia zabudowy w rejonie pomnika Witosa
- ustalenie zasad rozwiązania parkingów, w tym parkingu podziemnego

- główne place
- główne przestrzenie piesze
- główne ulice
- osie kompozycyjne i widokowe
- ważne elementy w przestrzeni publicznej - pomniki itp.
- ważne budynki użyteczności publicznej
- aktywne pierzeje zabudowy
- jezdnie
- odcinki jezdni z priorytetem dla pieszych

MODELE KSZTAŁTOWANIA UKŁADU KOMUNIKACJI KOŁOWEJ W OBSZARZE

E5.1

MODEL (etap) 1 - "NIEZBĘDNE KOREKTY"

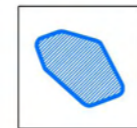
- Rozszerzenie strefy wyłączonej z ruchu kołowego na ul.Bracką,
- Uwolnienie wschodniej części pl.Trzech Krzyży z ruchu kołowego
- Spowolnienie ruchu na ul. Kruczej, Szpitalnej< Mazowieckiej
- Uporządkowanie parkowania, wprowadzenie ścieżek rowerowych oraz przejść dla pieszych przez główne ulice

MODEL (etap) 2 - "PRZERWANIE TRANZYTU KRUCZA-SZPITALNA"

- Przerwanie tranzytu ul.Kruczej i Szpitalnej w rejonie ul.Chmielnej
- Rozszerzenie strefy wyłączonej z ruchu kołowego z dopuszczeniem ruchu rowerowego i dojazdów lokalnych

MODEL (etap) 3 - "UKŁAD PĘTLOWY"

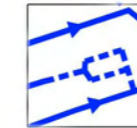
- Zmiana układu na układ pętlowy dający możliwość wyłączenia lub uspokojenia ruchu w rejonie ul.Złotej i Kredytowej
- Przecięcie na układzie lokalnym tranzytu poprzecznego do ul.Kruczej

OBSZARY WYŁĄCZONE Z RUCHU KOŁOWEGO LUB Z RUCHEM USPOKOJONYM

GŁÓWNY UKŁAD ULIC ROZPROWADZAJĄCYCH RUCH NA OBSZARZE OPRACOWANIA

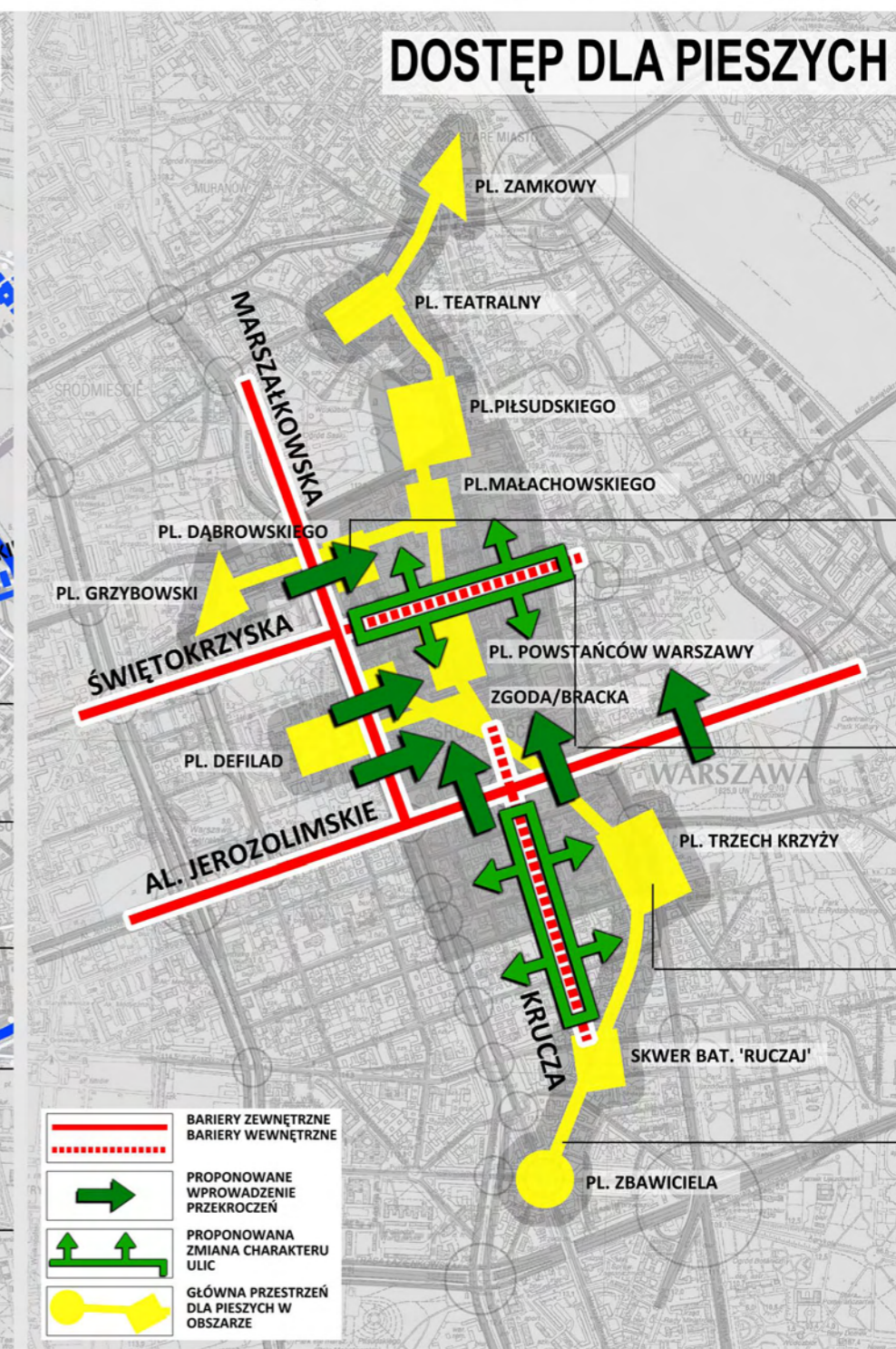
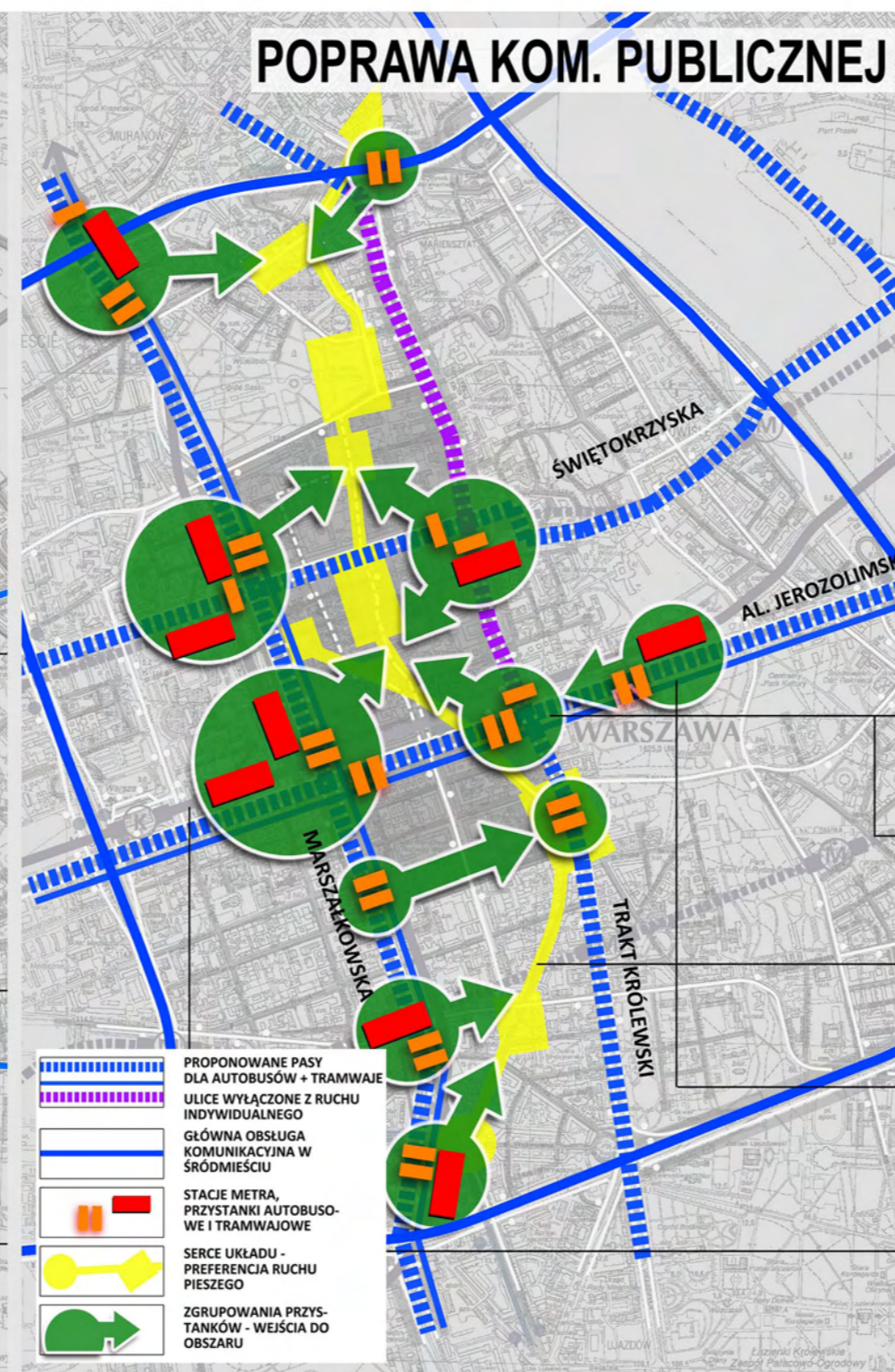
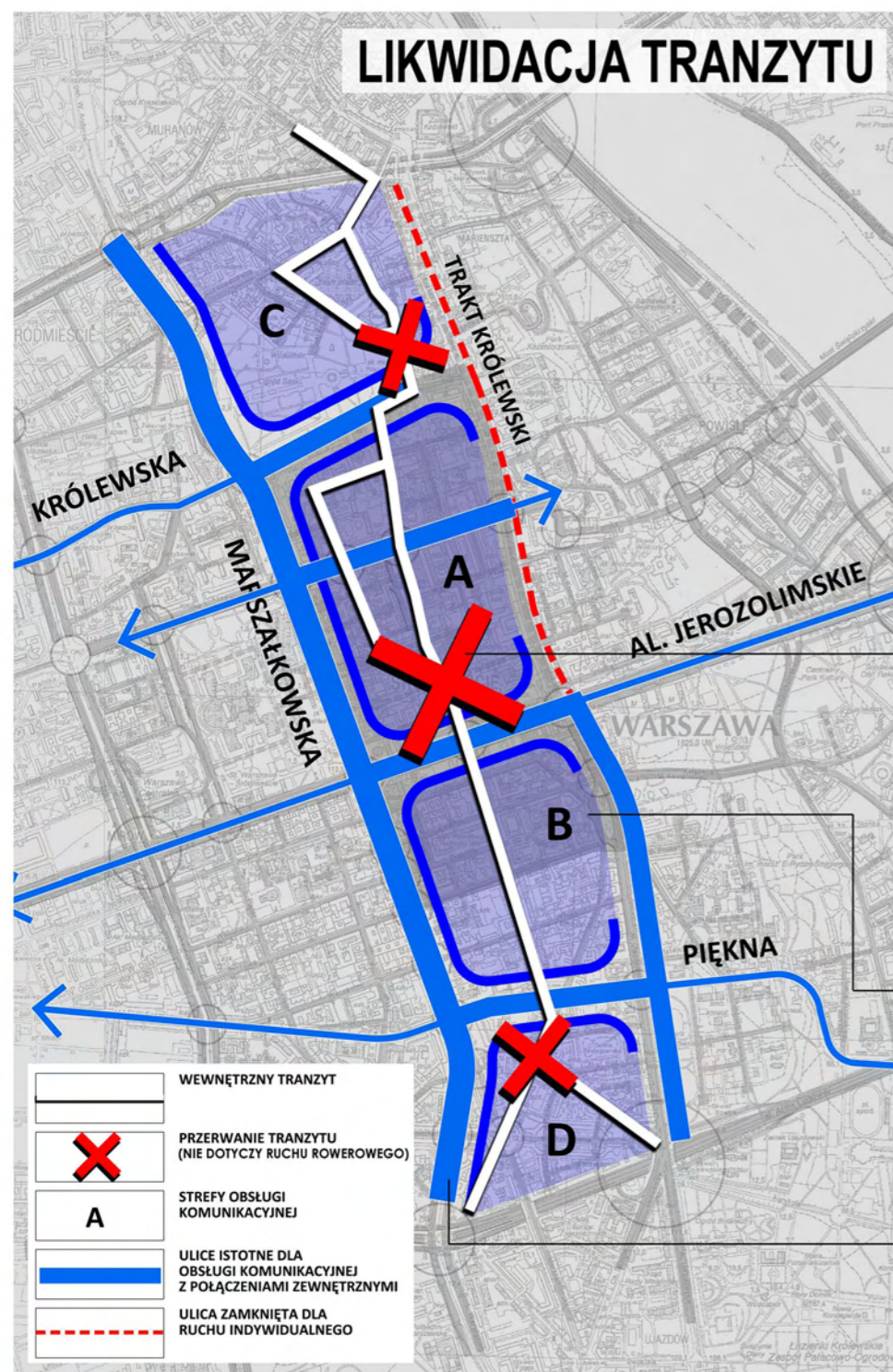

UKŁAD ULIC WEWNĘTRZNYCH

UKŁAD GŁÓWNYCH ULIC MIEJSKICH POZA OBSZAREM OPRACOWANIA

PROPONOWANE ZMIANY W KOMUNIKACJI KOŁOWEJ, PUBLICZNEJ I PIESZEJ

LIKWIDACJA TRANZYTU

- Likwidacja wewnętrznego tranzytu na ciągu ulic: Koszykowa / Mokotowska / Krucza / Szpitalna / Mazowiecka,
- Śródmieście między Marszałkowską i Traktem Królewskim dzieli się na 4 strefy, które powinny mieć niezależną wewnętrzną obsługę komunikacyjną
- Główna zewnętrzna obsługa komunikacyjna (N-S) powinna być oparta w tym rejonie na ul. Marszałkowskiej

POPRAWA KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ

- Wprowadzenie wydzielonych pasów dla autobusów na głównych ulicach śródmiejskich - zielone światło dla komunikacji publicznej
- Zgrupowanie przystanków - łatwe przesiadki
- Zbliżenie grup przystanków do obszaru - ukształtowanie miejsc wejść zapraszających do obszaru
- Lepsze wykorzystanie kolei jako miejskiej komunikacji publicznej

DOSTĘP DLA PIESZYCH

- Wprowadzenie dodatkowych przejść dla pieszych na ul. Marszałkowskiej i al. Jerozolimskich
- Zmiana charakteru ulic: Świętokrzyskiej i Kruczej - ukształtowanie przestrzeni integrujących
- Preferencja dla ruchu pieszego w sercu obszaru
- Zmniejszenie ilości wjazdów do obszaru - uspokojenie ruchu